

C R N A G O R A
AGENCIJA ZA ZAŠTITU LIČNIH PODATAKA
I SLOBODAN PRISTUP INFORMACIJAMA

Br. UPII 07-30-5301-2/23
Podgorica, 10.04.2025. godine

Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama - Savjet Agencije, postupajući, rješavajući po žalbi NVO Iuris Societate 3302 od 26.07.2023. godine, izjavljenoj protiv rješenja Crnogorskog elektroprenosnog Sistema AD Podgorica broj UP-301-UP-23-23/12 od 06.07.2023. godine, na osnovu člana 38 Zakona o slobodnom pristupu informacijama ("Sl.list Crne Gore", br.44/12 i 030/17) i člana 126 stav 4 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore", br. 056/14, 020/15, 040/16 i 037/17) je na sjednici održanoj dana 10.04.2025. godine donio:

R J E Š E N J E

Usvaja se žalba.

Poništava se rješenje Crnogorskog elektroprenosnog Sistema AD Podgorica broj UP-301-UP-23-23/12 od 06.07.2023. godine.

Predmet se dostavlja prvostepenom organu na ponovni postupak i odlučivanje.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepeni organ je po osnovu podnijetog zahtjeva za slobodan pristup informacijama NVO Iuris Societate donio rješenje kojim je odlučeno: Odbija se zahtjev za slobodan pristup informacijama NVO Iuris Societate broj 2816 od 23.06.2023. godine, kojim je traženo dostavljanje kopije svih ugovora koje je Crnogorski elektroprenosni sistem AD 2022. godine zaključio sa Crnogorskim operatorom tržišta električne energije, kao neosnovan. U obrazloženju prvostepeni organ navodi da se zahtjev odbija iz razloga postojanja ograničenja iz člana 14 stav 1 tačka 6 Zakona o slobodnom pristupu informacijama kojom je propisano, između ostalog, da organ vlasti može ograničiti pristup informaciji ili dijelu informacije, ako je informacija poslovna tajna u skladu sa zakonom. Takođe se navodi da tražene informacije predstavljaju poslovnu tajnu u skladu sa odredbama člana 8 stav 1 tačka 5, 7 i 11 Pravilnika o poslovnoj tajni Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD Podgorica broj 10-00-9373 od 31.07.2015. godine, koji je bio na snazi tokom 2022. godine do 03.08.2022. godine kada je stupila na snagu Politika o klasifikaciji informacija i poslovnoj tajni Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD broj 1-1 -D/22-1596/17 od 03.08.2022. godine. Takođe, i navedenom Politikom o klasifikaciji

informacija i poslovnoj tajni CGES-a, a u skladu sa članom 8 stav 2 tačka 1 i članom 9 stav 1 tačka 5, 7 i 11 tražene informacije predstavljaju poslovnu tajnu. Prvostepeni organ je našao i da ne postoji preovlađujući javni interes za objelodanjivanje ovih informacija shodno članu 17 Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Sa svih naprijed navedenih razloga prvostepeni organ odbio je predmetni zahtjev za slobodan pristup informacijama shodno odredbama člana 29 stav 1 tačka 3 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, a u vezi člana 14 stav 1 tačka 6 istog Zakona.

Protiv ovog rješenja u zakonskom roku podnosilac zahtjeva je uložio žalbu. Žalba se izjavljuje zbog nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i povrede pravila postupka. Žalilac u bitnom navodi da je rješenje nerazumljivo, kontradiktorno samo sebi u dijelu u kom se prvo tvrdi da sve što je traženo (svi ugovori iz 2022. godine predstavljaju poslovnu tajnu u skladu sa Pravilnikom o poslovnoj tajni, a u drugom dijelu se pozivaju na član 14 stav 1 tačka 6 ZSPI, kao osnov za odbijanje, kojim je propisano da organ vlasti može ograničiti pristup informaciji ili dijelu informacije, ako je informacija poslovna tajna u skladu sa zakonom. Jasno je da Pravilnik nije zakon, pa ne može biti osnov za ovakvo paušalno i neodređeno odbijanje zahtjeva za svim traženim informacijama. Uostalom, citirani čl. 14 stl tačka 6 ZSPI (na koji se pozivaju u pobijanom rješenju) propisuje da se može ograničiti pristup informaciji ili dijelu informacije, što znači da se moraju cijeniti konkretne zakonske i činjenične okolnosti vezano za sve ugovore iz 2022. godine, te dozvoliti pristup makar dijelu traženih informacija za koje ne postoji obaveza čuvanja poslovne tajne. Dakle, žalilac navodi da se nikako ne mogu, s pozivom na bilo čiji Pravilnik, kompletni ugovori zaključeni sa EPCG AD Nikšić proglasiti poslovnom tajnom, a to je u konkretnom slučaju urađeno bez valjanih i konkretnih razloga, koji bi imali svoje zakonsko utemeljenje. Takođe je izostalo obrazloženje o testu štetnosti, a nije jasno da li je zahtjev odbijen zbog postojanja Pravilnika ili zbog toga što je organ "utvrdio" da predmetni ugovori sadrže tajne podatke. U krajnjem žalilac predlaže da Savjet Agencije usvoji žalbu u poništi rješenje Crnogorskog elektroprenosnog Sistema AD Podgorica broj UP-301-UPi-23-23/12 od 06.07.2023. godine.

Nakon razmatranja spisa predmeta i žalbenih navoda Savjet Agencije nalazi da je žalba osnovana.

Član 126 stav 7 Zakona o upravnom postupku propisuje da ako drugostepeni organ nađe da će nedostatke prvostepenog postupka brže i ekonomičnije otkloniti prvostepeni javnopravni organ, on će svojim rješenjem poništiti prvostepeno rješenje i predmet vratiti prvostepenom organu na ponovni postupak.

Savjet Agencije je u postupku preispitivanja zakonitosti osporenog rješenja utvrdio da prvostepeni organ nije pravilno primijenio materijalno pravo kada je odbio predmetni

zahtjev za pristup informacijama, pozivajući se na član 14 stav 1 tačka 6 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Članom 22 Zakona o upravnom postupku valjano obrazloženje odluke predstavlja neophodnu zakonsku pretpostavku za provjeru činjeničnog utvrđenja i propisa koji su primijenjeni, čime se omogućava njena potpuna kontrola kako u upravnom tako i u sudskom postupku. S tim u vezi Savjet Agencije nalazi da se prvostepeni organ nije pravilno primijenio odredbu člana 30 stav 5 Zakona o slobodnom pristupu informacijama kojom se propisuje da rješenje kojim se odbija zahtjev za pristup informaciji, odnosno ponovnu upotrebu informacija sadrži detaljno obrazloženje razloga zbog kojih se ne dozvoljava pristup traženoj informaciji, odnosno ponovna upotreba informacija. Članom 14 stav 1 tačka 6 se propisuje da organ vlasti može ograničiti pristup informaciji ili dijelu informacije, ako je informacija poslovna ili poreska tajna u skladu sa zakonom. U skladu sa tim, po ocjeni Savjeta Agencije poslovna tajna može biti osnov za ograničenje pristupa informacijama samo ukoliko je ona kao takva utvrđena zakonom, npr: bankarska tajna, poreska tajna, carinska tajna, što u konkretnom slučaju nije primjenljivo, budući da se prvostepeni organ poziva na Pravilnik o poslovnoj tajni Crnogorskog elektroprenosnog Sistema AD Podgorica poslovnoj tajni, kao i na Politiku o klasifikaciji informacija i poslovnoj tajni. Dakle, prvostepeni organ paušalno navodi razloge za odbijanje predmetnog zahtjeva bez navođenja posebnog zakona shodno kojem ograničava pristup traženim podacima, a da je u vezi sa članom 14 stav 1 tačka 6 Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Shodno tome Savjet Agencije cijeni da bi drugačije tumačenje dovelo do obesmišljavanja samog duha zakona, budući da bi se na taj način poslovnom tajnom moglo označiti veliki broj različitih informacija.

Savjet Agencije nalazi da je prvostepeni organ u postupku donošenja rješenja trebao uzeti u obzir član 24 Zakona o slobodnom pristupu informacijama kojim se propisuje da ako je dijelu informacije pristup ograničen, u skladu sa članom 14 ovog zakona, organ vlasti je dužan da omogući pristup informaciji dostavljanjem njene kopije podnosiocu zahtjeva, nakon brisanja dijela informacije kojem je pristup ograničen. Na dijelu informacije kojem je pristup ograničen stavlja se napomena "izvršeno brisanje" i daje obavještenje o obimu izvršenog brisanja (redova, pasusa i stranica). Brisanje dijela informacije vrši se na način kojim se ne može uništiti ili oštetiti tekst, odnosno sadržina informacije.

Shodno navedenom Savjet Agencije je cijenio da je žalba osnovana, pa je ista usvojena a predmet se dostavlja na ponovni postupak prvostepenom organu koji je dužan u ponovnom postupku u roku od 20 dana od prijema rješenja, na osnovu potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja otkloniti nepravilnosti na koje mu je ukazano ovim rješenjem.

Na osnovu člana 126 stav 7 Zakona o upravnom postupku poništeno je prvostepeno rješenje, a predmet se zbog prirode upravne stvari dostavlja na ponovni postupak prvostepenom organu.

Savjet Agencije je cijenio i ostale navode iz žalbe, pa je našao da nijesu od uticaja za drugačije rješavanje u ovoj pravnoj stvari.

Sa iznjetih razloga, shodno članu 38 Zakona o slobodnom pristupu informacijama i člana 126 stav 4 Zakona o upravnom postupku, odlučeno je kao u izreci.

Pravna pouka: Protiv ovog Rješenja može se pokrenuti Upravni spor u roku od 20 dana od dana prijema.

Predmet obradio: Aleksandar Bogojević - Pravni savjetnik - kontrolor u Odsjeku za slobodan pristup informacijama _____

SAVJET AGENCIJE
Predsjednik, mr Zeljko Rutović

Broj: UP-301-UPI/23-23/104

Podgorica, 19.05.2025.

Na osnovu člana 30 i 31 Zakona o slobodnom pristupu informacijama ("Sl. list CG", br. 44/12 i br. 30/17), člana 54 Statuta Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD br. 6209 od 01.07.2021. godine, shodno rješenju Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama broj UPII 07-30-5301-2/23 od 10.04.2025. godine, rješavajući po zahtjevu za slobodan pristup informacijama NVO IURIS SOCIETATE broj 2816 od 23.06.2023. godine, d o n o s i m

R J E Š E N J E

1. Usvaja se zahtjev za slobodan pristup informacijama NVO IURIS SOCIETATE broj 2816 od 23.06.2023. godine kao osnovan, i dozvoljava pristup traženim informacijama i to kopiji svih ugovora koje je ovo Društvo 2022. godine zaključilo sa Crnogorskim operatorom tržišta električne energije.
2. Podnosiocu zahtjeva biće omogućen pristup informaciji iz tačke 1 dispozitiva ovog rješenja dostavljanjem kopija traženih informacija na način za koji se podnosilac zahtjeva opredijelio, i to putem pošte na adresu – poštanski fah broj 43 Podgorica, u roku od pet dana od dana kada podnosilac zahtjeva dostavi dokaz o uplati troškova postupka određenih ovim rješenjem.
3. Obavezuje se podnosilac zahtjeva da na ime troškova postupka za pristup informacijama iz tačke 1 dispozitiva ovog rješenja, i to na ime skeniranja informacija kojima je dozvoljen pristup, uplati iznos od 3,09 eura, u korist budžeta Crne Gore na žiro račun broj 832-7133-41.
4. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 23.06.2023. godine NVO IURIS SOCIETATE obratila se Crnogorskom elektroprenosnom sistemu AD Podgorica zahtjevom koji je kod ovog Društva zaveden pod brojem 2816.

Predmetnim zahtjevom traženo je dostavljanje kopija svih ugovora koje je Crnogorski elektroprenosni sistem AD 2022. godine zaključio sa Crnogorskim operatorom tržišta električne energije.

Postupajući po predmetnom zahtjevu za slobodan pristup informacijama, a u vezi sa rješenjem Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama broj UPII 07-30-5301-2/23 od 10.04.2025. godine koje je ovo Društvo primilo dana 25.04.2025. godine i zavelo pod brojem 2146, nakon uvida u tražene informacije, utvrđivanja i ocjene činjeničnog stanja u konkretnoj pravnoj stvari, prvostepeni organ je našao da je u posjedu traženih informacija, te da se u istim opisanim u tački 1 dispozitiva ovog rješenja ne nalaze podaci čijim bi se objelodanjivanjem ugrozio neki interes iz člana 14 Zakona o slobodnom

pristupu informacijama, pa nalazi da zahtjev treba usvojiti kao osnovan u skladu sa članom 13 i 30 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, te je odlučeno kao u tački 1 dispozitiva.

O načinu pristupa traženoj informaciji organ vlasti je odlučio shodno odredbama člana 21 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, kao u tački 2 dispozitiva ovog rješenja.

O troškovima za pristup informacijama organ vlasti je odlučio shodno odredbama člana 33 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, te tačkom 3 dispozitiva rješenja obavezao podnosioca zahtjeva da snosi troškove postupka u ukupnom iznosu od 3,09 eura od čega je visina naknade ovih troškova određena na ime kopiranja informacija kojima je dozvoljen pristup za ukupno 103 stranice, formata A4 crno-bijeli, te iznos po stranici je 0,03€, a sve prednje shodno članu 2 stav 1 tačka 1 alineja 1 Uredbe o naknadi troškova u postupku za pristup informacijama ("Službeni list CG", br. 66/2016 i 121/2021).

Kako žalba na rješenje kojim se dozvoljava pristup informaciji ne odlaže izvršenje rješenja, shodno odredbama člana 36 Zakona o slobodnom pristupu informacijama, to je odlučeno kao u tački 4 dispozitiva ovog rješenja.

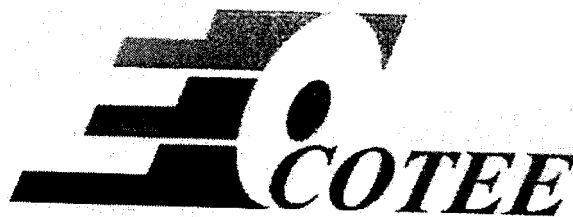
Imajući u vidu prednje navedeno odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog Rješenja može se izjaviti žalba Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, preko organa koji je rješavao u prvom stepenu, u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Izvršni direktor,

Ivan Asanović, dipl. inž. el.

Crnogorski elektroprenosni

sistem AD Podgorica

Broj: 402-D/22-3327/1

Podgorica, 26.12.2022.godine

DOO "Crnogorski operator tržišta

električne energije"-Podgorica

Broj: 22/2300-1

Podgorica, 30.12.22.godine

UGOVOR
o plaćanju naknade za rad Operatora tržišta za
2023. godinu

Na osnovu člana 124 stav 6 Zakona o energetici ("Službeni list CG", br. 05/16, 51/17, 82/20 i 29/22), člana 1 stav 2 tačka 1 i člana 13 stav 6 Metodologije za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije ("Službeni list CG", br. 71/22) i tačke 6 Odluke o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023. – 31.12.2025. ("Službeni list CG", br. 131/22), zaključuje se:

UGOVOR

o plaćanju naknade za rad Operatora tržišta za 2023. godinu

Između:

Društva sa ograničenom odgovornošću „CRNOGORSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE“ – Podgorica, sa sjedištem u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 120, kojeg zastupa Izvršni direktor, Boro Todorović (dalje u tekstu: COTEE)

i
CRNOGORSKOG ELEKTROPRENOSNOG SISTEMA AD - Podgorica, sa sjedištem u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br. 18, 81000, Podgorica, koju zastupa Izvršni direktor, Ivan Asanović (dalje u tekstu: CGES),

I PREDMET UGOVORA

Član 1

Ovim Ugovorom regulišu se međusobna prava i obaveze ugovornih strana u vezi sa plaćanjem naknade za rad COTEE-u za period od 01.01.2023. – 31.12.2023. godine.

II OBAVEZE UGOVORNIH STRANA

Član 2

- (1) CGES je dužan da, za period od 01.01.2023. – 31.12.2023. godine, mjesečno uplaćuje COTEE-u naknadu za rad operatora tržišta u skladu sa Metodologijom za utvrđivanje regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije (dalje u tekstu: Metodologija) i Odlukom o utvrđivanju regulatorno dozvoljenog prihoda i naknade za rad operatora tržišta električne energije za period 01.01.2023. – 31.12.2025. godine, broj 22/3134-24 od 30.11.2022. godine, (dalje u tekstu: Odluka), donijetih od strane Regulatorne agencije za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti (dalje u tekstu: Agencija).

- (2) COTEE je dužan da nakon isteka mjesečnog obračunskog perioda ispostavlja fakturu CGES-u saglasno ovom Ugovoru, koja predstavlja osnov za izmirenje finansijskih obaveza CGES-a prema COTEE-u.

III NAČIN OBRAČUNA, FAKTURISANJE I PLAĆANJE

Član 3

Obračunski period je mjesec dana i počinje prvog dana u mjesecu u 00⁰⁰, a završava posljednjeg dana u mjesecu u 24⁰⁰ sata.

Član 4

Naknada za rad Operatora tržišta (N_{t+n}^{OPS}) koju CGES plaća COTEE-u, shodno članu 13 stav 6 Metodologije obračunava se primjenom sljedeće formule:

$$N_{t+n}^{OPS} = \frac{RDP_{t+n}^{OPSSBO} + RDP_{t+n}^{OPSSVR}}{12}$$

gdje je:

RDP_{t+n}^{OPSSBO} - dio regulatorno dozvoljenog prihoda Operatora tržišta koji se transponuje u naknadu koju plaća operator prenosnog sistema električne energije po osnovu balansnog obračuna, Odlukom Agencije utvrđen u iznosu od 173.895,49 € za 2023. godinu, RDP_{t+n}^{OPSSVR} - dio regulatorno dozvoljenog prihoda Operatora tržišta koji se transponuje u naknadu koju plaća operator prenosnog sistema električne energije po osnovu voznih redova, Odlukom Agencije utvrđen u iznosu od 52.168,65 € za 2023. godinu.

Član 5

Naknada za rad Operatora tržišta koju CGES plaća COTEE-u utvrđena je Odlukom Agencije u iznosu od **18.838,68 €/mjesec za 2023. godinu**, u skladu sa formulom iz člana 4 ovog ugovora.

Član 6

Svaka ispostavljena faktura pored propisanih elemenata obavezno sadrži:

- 1) iznos naknade za rad Operatora tržišta električne energije iz člana 5 ovog Ugovora,
- 2) obračunati porez na dodatu vrijednost,
- 3) ukupan iznos za plaćanje,
- 4) rok plaćanja.

Član 7

- (1) COTEE je dužan da, saglasno članu 6 ovog Ugovora, ispostavi fakturu CGES-u najkasnije do 5-tog u mjesecu za prethodni obračunski mjesec.
- (2) CGES ima mogućnost da COTEE-u jednokratno plati cjelokupan iznos naknade za 2023. godinu o čemu je potrebno da obavijesti COTEE pisanim putem.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana, COTEE ispostavlja CGES-u fakturu za cjelokupan godišnji iznos naknade.
- (4) CGES je dužan da fakturisani iznos plati u roku od pet dana od dana dostavljanja - prijema fakture iz stava 1 i 3 ovog člana.
- (5) Sva plaćanja CGES-a prema COTEE-u utvrđena ovim Ugovorom će biti izvršena prema instrukcijama iz fakture iz stava 1 i 3 ovog člana.
- (6) U slučaju kašnjenja u plaćanju fakture iz stava 1 i 3 ovog člana, CGES je dužan da COTEE-u plaća zateznu kamatu u skladu sa pozitivnim propisima Crne Gore.
- (7) CGES ima pravo prigovora na fakturu iz stava 1 i 3 ovog člana u roku od tri radna dana od prijema iste.
- (8) CGES je dužan da prigovor iz stava 7 ovog člana, sa obrazloženjem, dostavi COTEE-u u pisanoj formi.
- (9) Ukoliko je prigovor osnovan, COTEE će ispraviti i dostaviti novu fakturu CGES-u od kada počinje teći rok za plaćanje.
- (10) Ukoliko je prigovor neosnovan, COTEE će o tome pisanim putem obavijestiti CGES, a rok za plaćanje fakture se računa od dana kada je ispostavljena faktura iz stava 1 i 3 ovog člana dostavljena CGES-u (primljena).

V RJEŠAVANJE SPOROVA

Član 8

- (1) Ugovorne strane izražavaju uvjerenje da je zajednički interes da se obezbijedi izvršenje ugovornih obaveza na ugovoreni način i saglasne su da sve međusobne odnose i eventualne sporove rješavaju sporazumno.
- (2) Ukoliko se nastali spor ne može riješiti sporazumom ugovornih strana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 9

- (1) Ukoliko se za vrijeme važenja ovog Ugovora promijene zakonski i drugi propisi na kojima je isti zasnovan ili nastanu drugi razlozi i okolnosti, ugovorne strane će Aneksom izmijeniti i prilagoditi odredbe ovog Ugovora novonastalim uslovima i promjenama.
- (2) U slučaju iz stava 1 ovog člana ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 1 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći zakonski i drugi propisi na kojima se ovaj Ugovor temelji.

Član 10

Ovaj Ugovor se primjenjuje od 01.01.2023. godine, zaključno sa 31.12.2023. godine.

Član 11

Ugovor je sačinjen u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih su 2 (dva) primjerka za CGES, a 2 (dva) primjerka za COTEE.

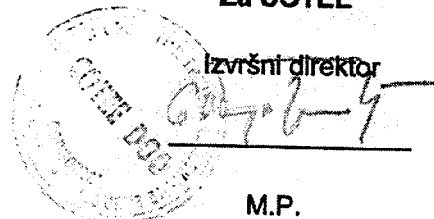
Za CGES

Izvršni direktor

Za COTEE

Izvršni direktor

Učesnik na tržištu električne
energije ALBESP Trading &
Consulting sh.p.k.

Broj: 55-1, 17.08.2022
18.08.2022 godine

Crnogorski elektroprenosni
sistem AD

Broj: 402-D/22-791/5
Podgorica 01.08.2022 godine

DOO Crnogorski operator
tržišta električne energije
22/826-13
Podgorica, 20.7.2022 godine

UGOVOR O BALANSNOJ ODGOVORNOSTI

Na osnovu člana 125 stav 4 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17 i 82/20), člana 5 stav 1 tačka 2 Tržišnih pravila ("Službeni list CG" broj 44/17 i 25/19) i Odluke o dodjeli statusa Nosioca balansne odgovornosti br. 22/826-9 od 5.07.2022. zaključuje se:

Ugovor o balansnoj odgovornosti

Između:

Učesnika na tržištu električne energije: ALBESP Trading & Consulting sh.p.k., Rruga Vaso Pasha, Hyrja 1, Ap. 10, 1001 Tirana, Albanija (dalje u tekstu: Nosioc balansa odgovornosti)

Matični broj (PIB): M12221008I

EIC oznake: 54X-I-10101AESPF

Broj tekućeg računa: Banka credins sh.a

IBAN: AL54 2121 1009 0000 0000 0159 9785

BIC: CDISALTRXXX

Kojeg zastupa ovlašćeno lice: Alfred Sadikaj,

Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 18, 81000 Podgorica (dalje u tekstu: Operator prenosnog sistema),

Matični broj (PIB): 02751372

Broj tekućeg računa: NLB Montenegro banka 530-16413-50

Kojeg zastupa izvršni direktor: Ivan Asanović

i

DOO Crnogorski operator tržišta električne energije Podgorica, bulevar Svetog Petra Cetinjskog 120, 81000 Podgorica, (dalje u tekstu: Operator tržišta)

Matični broj (PIB): 02849097

Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka AD Podgorica, 520-34451-27

Kojeg zastupa izvršni direktor: Boro Todorović.

I Predmet Ugovora o balansnoj odgovornosti

Član 1

- (1) Ugovorom o balansnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze Operatora tržišta, Operatora prenosnog sistema i Nosioca balansne odgovornosti, koji proističu iz učešća u balansnom mehanizmu, a odnose se na preuzimanje balansne odgovornosti od strane Nosioca balansne odgovornosti za sopstvena količinska odstupanja predaje/prijema električne energije od vozničkih redova.
- (2) Nosiocem balansne odgovornosti smatra se svaki učesnik na tržištu električne energije koji, u skladu sa odredbama Tržišnih pravila, preuzima balansnu odgovornost za:

- 1) sebe kao balansno odgovornog subjekta ili

- 2) sebe i članove balansne grupe, ukoliko je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.
- (3) U smisli tumačenja ovog Ugovora odrednica Nosilac balansne odgovornosti podrazumijeva subjekte iz stava 2 ovog člana, osim ako se posebno ne koristi odrednica Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, koja se odnosi na balansnu odgovornost za balansnu grupu.
- (4) Predmet ovog Ugovora je, takođe, da definiše:
 - 1) način i uslove za sticanje statusa Nosioca balansne odgovornosti;
 - 2) način uključivanja učesnika na tržištu električne energije u balansnu šemu;
 - 3) način izvršavanja prava i obaveza Nosioca balansne odgovornosti;
 - 4) balansni obračun i
 - 5) finansijski obračun i finansijsko poravnanje.

II Obaveze potpisnika Ugovora

Član 2

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da:
 - 1) Operatoru tržišta, prije zaključenja ovog Ugovora, dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja (bankarska garancija ili namjenski (garantni) depozit) u skladu sa odredbama Tržišnih pravila;
 - 2) Operatoru tržišta dostavlja sve bilateralne ugovore koje je sam zaključio, ukoliko je balansno odgovorni subjekat, odnosno sve bilateralne ugovore koji su zaključili članovi balansne grupe, ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 3) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema prijavljuje vozni red u skladu sa Tržišnim pravilima i Uputstvom za prijavu i izradu voznih redova;
 - 4) izmiruje svoje finansijske obaveze prema Operatoru tržišta proistekle iz utvrđenih količinskih odstupanja za sebe, kao balansno odgovornog subjekta, ili za sebe i članove balansne grupe za koje je preuzeo balansnu i finansijsku odgovornost;
 - 5) ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, dostavi Operatoru tržišta dokaze o osnivanju balansne grupe, u kojoj je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, čime preuzima balansnu i finansijsku odgovornost za članove balansne grupe;
 - 6) ukoliko želi da pristupi već postojećoj balansnoj grupi, Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi dokaze o pristupanju toj balansnoj grupi, kojima prenosi svoju balansnu i finansijsku odgovornost na nosioca balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 7) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi spisak članova sopstvene balansne grupe;
 - 8) ukoliko je trgovac koji ima više trgovačkih filijala, dostavi spisak filijala za koja preuzima balansnu i finansijsku odgovornost. Filijale koje nijesu na spisku dužne su da preuzmu balansnu i finansijsku odgovornost za svoja odstupanja. Spisak iz ove tačke se prilaže uz ovaj Ugovor i predstavlja njegov sastavni dio;
 - 9) odmah obavijestiti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o promjenama spiska iz tačaka 7 i 8 ovog stava i
 - 10) obezbijedi 24 satno dežurstvo zbog moguće, neophodne operative komunikacije i usklađivanja sa Operatorom prenosnog sistema, koje bi uslovio iznenadni,

nepredviđeni događaj u prenosnom sistemu Crne Gore ili u prenosnim sistemima susjednih zemalja.

Član 3

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od nastanka promjene koja utiče ili bi mogla uticati na valjanost i primjenljivost ovog Ugovora, u pisanoj formi, obavijesti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o nastaloj promjeni.
- (2) Promjene iz stava 1 ovog člana definišu se aneksom Ugovora.
- (3) Sve finansijske i druge posljedice nastale zbog neblagovremenog obavješćavanja o nastalim promjenama iz stava 1 ovog člana padaju na teret Nosioca balansne odgovornosti.

Član 4

Operator prenosnog sistema dužan je da:

- 1) vodeći se zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti rada elektroenergetskog sistema omogućiti učesniku na tržištu nesmetan pristup i korišćenje prenosnog sistema, u skladu sa planovima koje je prethodno obezbijedio od učesnika na tržištu i Operatora tržišta;
- 2) u skladu sa Pravilima za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije informiše Nosioca balansne odgovornosti i Operatora tržišta o svim tehničkim ograničenjima trgovanja i
- 3) Operatoru tržišta obezbijedi sve podatke neophodne za izradu količinskog i finansijskog obračuna, i finansijsko poravnanje.

Član 5

Operator tržišta dužan je da:

- 1) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede balansni obračun, odnosno utvrđivanje količinskog odstupanja Nosioca balansne odgovornosti;
- 2) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede finansijski obračun i finansijsko poravnanje Nosioca balansne odgovornosti i
- 3) preko svog informacionog sistema omogućiti Nosiocu balansne odgovornosti uvid u podatke trgovanja i realizacije količinskog i finansijskog poravnanja.

Član 6

Potpisnici ovog Ugovora dužni su da razmijene podatke o ovlašćenim osobama za kontakt, koje su odgovorne za vozne redove, unutarдневно trgovanje i ostalu međusobnu komunikaciju.

III Postupci u slučaju promjena vezanih za balansnu grupu

Član 7

- (1) Član balansne grupe ima pravo da bilo kada zatraži pokretanje postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe dužan je da obavijesti Operatora tržišta o svim promjenama u balansnoj grupi.
- (3) U slučaju promjene članstva balansne grupe iz stava 1 ovog člana, nosilac balansne odgovornosti balansne grupe u koju se uključuje novi član preuzima za njega balansnu i finansijsku odgovornost.
- (4) Operator tržišta dužan je da, prilikom svake promjene broja članova balansne grupe, izračuna novi iznos instrumenta obezbjeđenja plaćanja za balansnu grupu.
- (5) Svi članovi balansne grupe koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da preuzmu finansijsku odgovornost za svoja odstupanja ili da balansnu odgovornost prenesu na nosioca balansne odgovornosti druge balansne grupe.
- (6) U slučaju ponovnog preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti iz stava 5 ovog člana, balansno odgovorni subjekt dužan je da Operatoru tržišta odmah dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

IV Prijavljivanje voznih redova i dostavljanje obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti i Operatora prenosnog sistema

Član 8

- (1) Način predaje, prenosa, prijema i provjere, kao i sadržaj voznih redova Nosioca balansne odgovornosti, preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Uputstvu za prijavu i izradu voznih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.
- (2) Ugovorne strane dužne su da Operatoru tržišta dostavljaju podatke za količinski i finansijski obračun i finansijsko poravnanje.
- (3) Način predaje, prenosa, prijema i provjeravanja obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Pravilniku o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od voznih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.

V Finansijski obračun i finansijsko poravnanje

Član 9

- (1) Nosilac balansne odgovornosti finansijski odgovara za svoj debalans.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovara za svoj i za debalans članova balansne grupe.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovoran je za debalanse člana balansne grupe koji je pokrenuo postupak prelaska u drugu balansnu grupu, ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti do okončanja postupka.

- (4) Član balansne grupe iz stava 3 ovog člana dužan je da, do okončanja postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti, Operatoru tržišta dostavi dokaz o uključivanju u drugu balansnu grupu ili, ukoliko preuzima sopstvenu balansnu odgovornost, sopstveni instrument obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana, Operator tržišta ima pravo da ne prihvati istupanje člana balansne grupe iz stava 3 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada, ili preuzimanje sopstvene balansne odgovornosti.
- (6) Operator tržišta dužan je da obavijesti nosioca balansne odgovornosti balansne grupe o neprihvatanju istupanja člana balansne grupe iz stava 5 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada.

VI Instrument obezbjeđenja plaćanja

Član 10

- (1) Svi članovi koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da dostave odgovarajuće instrumente obezbjeđenja plaćanja ukoliko se ne priključe novoj balansnoj grupi, i svoju balansnu odgovornost ne prenesu na nosioca balansne odgovornosti nove balansne grupe.
- (2) Članovi balansne grupe, izuzev nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, momentom formiranja balansne grupe ili uključivanja u već formiranu balansnu grupu, imaju pravo da od Operatora tržišta zahtijevaju povraćaj instrumenta obezbjeđenja plaćanja dostavljenog prilikom zaključivanja Ugovora o balansnoj odgovornosti.
- (3) Nosioc balansne odgovornosti dužan je da produži ili dostavi novi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja, u iznosu koji utvrđuje Operator tržišta, najkasnije do dana isteka roka važenja postojećeg instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (4) Operator tržišta ima pravo da izvrši reviziju dostavljenog instrumenta obezbjeđenja plaćanja i prije isteka perioda važenja, ukoliko odstupanja Nosioca balansne odgovornosti izađu iz okvira na osnovu kojih mu je prvobitno bila obračunata vrijednost instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Operator tržišta vrši korekciju iz stava 4 ovog člana na osnovu projekcije odstupanja u odnosu na novonastalu dinamiku ostvarivanja debalansa.
- (6) Operator tržišta ima pravo na korišćenje instrumenta obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

VII Povjerljivost i objavljivanje

Član 11

Operator tržišta i Operator prenosnog sistema, potpisivanjem ovog Ugovora, obavezuju se da će povjerljive podatke i informacije, posredno ili neposredno dobijene za potrebe balansnog obračuna, upotrebljavati samo u svrhu vezanu za balansni obračun

odstupanja, finansijski obračun i finansijsko poravnanje, i da ih neće prosledivati trećim licima, osim za izvršenje obaveza koje proizlaze iz zakona.

VIII Trajanje i raskid Ugovora

Član 12

- (1) Ovaj Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.
- (2) Ugovor se može raskinuti u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako Nosilac balansne odgovornosti u pisanoj formi obavijesti Operatora prenosnog sistema i Operatora tržišta o odustajanju od Ugovora o balansnoj odgovornosti sa rokom otkaza od devedeset dana, pod uslovom ispunjenja Ugovornih obaveza, i
 - 2) ako Operator prenosnog sistema i Operator tržišta jednostrano raskinu ovaj Ugovor u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.
- (3) Ovaj Ugovor prestaje da važi prilikom zamjene nosioca balansne odgovornosti u balansnoj grupi.

Član 13

- (1) Operator prenosnog sistema i Operator tržišta mogu jednostrano raskinuti ovaj Ugovor sa Nosiocem balansne odgovornosti, ako Nosilac balansne odgovornosti:
 - 1) ne plaća obaveze iz obračunskih odstupanja;
 - 2) ne dostavlja podatke potrebne za obračun odstupanja i
 - 3) ne dostavlja instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila i ovog Ugovora.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti ima pravo jednostranog raskida ovog Ugovora, ukoliko Operator prenosnog sistema i Operator tržišta ne izvršavaju svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, kada je Nosilac balansne odgovornosti u potpunosti postupio u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
- (3) U slučaju jednostranog raskida ovog Ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana, Operator prenosnog sistema dužan je da o tome obavijesti sve subjekte poravnanja koji pripadaju balansnoj grupi sa čijim nosiocem balansne odgovornosti se namjerava jednostrano raskinuti ovaj Ugovor, a priključeni su na prenosni sistem, i Operatora distributivnog sistema, najkasnije deset dana prije raskida.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da obavještenje iz stava 3 ovog člana proslijedi svim subjektima poravnanja iz te balansne grupe, koji su priključeni na distributivni sistem.
- (5) Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostavljanja pisanog obavještenja o raskidu Ugovora.

IX Rješavanje sporova

Član 14

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora pokušati da riješe sporazumno.
- (2) Ugovorna strana, koja se poziva na spor, inicira sporazumno rješenje dostavljajući drugoj Ugovornoj strani preporučeno pismo uz potvrdu o prijemu, u kome su navedene:
 - 1) naziv, broj i datum zaključivanja Ugovora;
 - 2) predmet spora i kratak rezime njenog stava i
 - 3) predlog za sastanak radi postizanja dogovornog rješenja.
- (3) Ukoliko se spor ne uspije riješiti na način opisan u stavovima 1 i 2 ovog člana u razumnom roku, ali ne dužem od petnaest dana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

X Završne odredbe

Član 15

- (1) Na prava i obaveze koji nijesu uređeni ovim Ugovorom primjenjuju se odredbe zakona.
- (2) Ukoliko za vrijeme važenja ovog Ugovora dođe do opravdane potrebe za njegovim izmjenama ili dopunama, ili do promjene zakonskih i drugih propisa na kojima se ovaj Ugovor temelji, ugovorne strane će Aneksom Ugovora usaglasiti njegove odredbe sa novonastalim uslovima i promjenama.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 2 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći propisi.
- (4) Ovaj Ugovor je sačinjen u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, od kojih Operatoru tržišta, Operatoru prenosnog sistema i Nosiocu balansne odgovornosti pripadaju po 2 (dva) primjerka, a 1 (jedan) primjerak se dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.
- (5) Izmjene i dopune ovog Ugovora se vrše u pisanoj formi i iste potpisuju ovlašćeni predstavnici ugovornih strana.

Član 16

- (1) Ovaj Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku, a na zahtjev druge Ugovorne strane može se prevesti na strani jezik, uz obavezu ovjeravanja od strane sudskog tumača za strani jezik, s tim što troškove prevođenja i ovjere snosi Ugovorna strana koja je to zahtijevala.
- (2) U slučaju bilo kakvog neslaganja između crnogorske i strane verzije ovog Ugovora, kao važeća se uzima verzija na crnogorskom jeziku.

Član 17

Ovaj Ugovor se smatra zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjuje se danom uključivanja Nosioca balansne odgovornosti u balansni obračun.

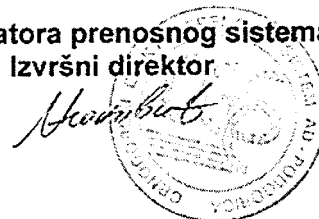
Za Učesnika na tržištu,
Ovlašćeno lice

Alfred Lelby
"AlbEsp Trading & Consulting"
Sh.p.k.
NUIŠ : M122210091
TIRANE - ALBANIA

Za Operatora tržišta,
Izvršni direktor

Gugor 6-4

Za Operatora prenosnog sistema,
Izvršni direktor

2
20

Učesnik na tržištu električne
energije Ayen Energy Trading
doo

Broj: 04

TIRAZA, 16.06.2022 godine

Crnogorski elektroprenosni
sistem AD

Broj: 402-D/22-791/A

Podgorica, 6.6.2022 godine

DOO Crnogorski operator
tržišta električne energije
22/493-13
Podgorica, 21.04.2022. godine

UGOVOR O BALANSNOJ ODGOVORNOSTI

Na osnovu člana 125 stav 4 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17 i 82/20), člana 5 stav 1 tačka 2 Tržišnih pravila ("Službeni list CG" broj 44/17 i 25/19) i Odluke o dodjeli statusa Nosioca balansne odgovornosti br. 22/493-8 od 20.4.2022. zaključuje se:

Ugovor o balansnoj odgovornosti

Između:

Učesnika na tržištu električne energije: Ayen Energy Trading doo, Kneza Miloša 23/IV, 11 000 Beograd, Srbija (dalje u tekstu: Nosioc balansa odgovornosti)

Matični broj (PIB): 108564619

EIC oznake: 34X-0000000044-9

Broj tekućeg računa: Raiffeisen Banka a.d.

RS35265111031000062273

Kojeg zastupa ovlašćeno lice: Ibrahim Halil Kiliç ,

Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, bulevar Svetog Petra Cetinskog broj 18, 81000 Podgorica (dalje u tekstu: Operator prenosnog sistema),

Matični broj (PIB): 02751372

Broj tekućeg računa: NLB Montenegro banka 530-16413-50

Kojeg zastupa izvršni direktor: Ivan Asanović

i

DOO Crnogorski operator tržišta električne energije Podgorica, bulevar Svetog Petra Cetinskog 120, 81000 Podgorica, (dalje u tekstu: Operator tržišta)

Matični broj (PIB): 02849097

Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka AD Podgorica, 520-34451-27

Kojeg zastupa izvršni direktor: Boro Todorović.

I Predmet Ugovora o balansnoj odgovornosti

Član 1

- (1) Ugovorom o balansnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze Operatora tržišta, Operatora prenosnog sistema i Nosioca balansa odgovornosti, koji proističu iz učešća u balansnom mehanizmu, a odnose se na preuzimanje balansa odgovornosti od strane Nosioca balansa odgovornosti za sopstvena količinska odstupanja predaje/prijema električne energije od vozničkih redova.
- (2) Nosiocem balansa odgovornosti smatra se svaki učesnik na tržištu električne energije koji, u skladu sa odredbama Tržišnih pravila, preuzima balansnu odgovornost za:

- 1) sebe kao balansno odgovornog subjekta ili

- 2) sebe i članove balansne grupe, ukoliko je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.
- (3) U smisli tumačenja ovog Ugovora odrednica Nosilac balansne odgovornosti podrazumijeva subjekte iz stava 2 ovog člana, osim ako se posebno ne koristi odrednica Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, koja se odnosi na balansnu odgovornost za balansnu grupu.
- (4) Predmet ovog Ugovora je, takođe, da definiše:
- 1) način i uslove za sticanje statusa Nosioca balansne odgovornosti;
 - 2) način uključivanja učesnika na tržištu električne energije u balansnu šemu;
 - 3) način izvršavanja prava i obaveza Nosioca balansne odgovornosti;
 - 4) balansni obračun i
 - 5) finansijski obračun i finansijsko poravnanje.

II Obaveze potpisnika Ugovora

Član 2

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da:
- 1) Operatoru tržišta, prije zaključenja ovog Ugovora, dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja (bankarska garancija ili namjenski (garantni) depozit) u skladu sa odredbama Tržišnih pravila;
 - 2) Operatoru tržišta dostavlja sve bilateralne ugovore koje je sam zaključio, ukoliko je balansno odgovorni subjekat, odnosno sve bilateralne ugovore koji su zaključili članovi balansne grupe, ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 3) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema prijavljuje vozni red u skladu sa Tržišnim pravilima i Uputstvom za prijavu i izradu voznih redova;
 - 4) izmiruje svoje finansijske obaveze prema Operatoru tržišta proistekle iz utvrđenih količinskih odstupanja za sebe, kao balansno odgovornog subjekta, ili za sebe i članove balansne grupe za koje je preuzeo balansnu i finansijsku odgovornost;
 - 5) ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, dostavi Operatoru tržišta dokaze o osnivanju balansne grupe, u kojoj je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, čime preuzima balansnu i finansijsku odgovornost za članove balansne grupe;
 - 6) ukoliko želi da pristupi već postojećoj balansnoj grupi, Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi dokaze o pristupanju toj balansnoj grupi, kojima prenosi svoju balansnu i finansijsku odgovornost na nosioca balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 7) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi spisak članova sopstvene balansne grupe;
 - 8) ukoliko je trgovac koji ima više trgovačkih filijala, dostavi spisak filijala za koja preuzima balansnu i finansijsku odgovornost. Filijale koje nijesu na spisku dužne su da preuzmu balansnu i finansijsku odgovornost za svoja odstupanja. Spisak iz ove tačke se prilaže uz ovaj Ugovor i predstavlja njegov sastavni dio;
 - 9) odmah obavijestiti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o promjenama spiska iz tačaka 7 i 8 ovog stava i
 - 10) obezbijedi 24 satno dežurstvo zbog moguće, neophodne operativne komunikacije i usklađivanja sa Operatorom prenosnog sistema, koje bi uslovio iznenadni,

nepredviđeni događaj u prenosnom sistemu Crne Gore ili u prenosnim sistemima susjednih zemalja.

Član 3

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od nastanka promjene koja utiče ili bi mogla uticati na valjanost i primjenljivost ovog Ugovora, u pisanoj formi, obavijesti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o nastaloj promjeni.
- (2) Promjene iz stava 1 ovog člana definišu se aneksom Ugovora.
- (3) Sve finansijske i druge posljedice nastale zbog neblagovremenog obavješćavanja o nastalim promjenama iz stava 1 ovog člana padaju na teret Nosioca balansne odgovornosti.

Član 4

Operator prenosnog sistema dužan je da:

- 1) vodeći se zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti rada elektroenergetskog sistema omogućiti učesniku na tržištu nesmetan pristup i korišćenje prenosnog sistema, u skladu sa planovima koje je prethodno obezbijedio od učesnika na tržištu i Operatora tržišta;
- 2) u skladu sa Pravilima za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije informiše Nosioca balansne odgovornosti i Operatora tržišta o svim tehničkim ograničenjima trgovanja i
- 3) Operatoru tržišta obezbijedi sve podatke neophodne za izradu količinskog i finansijskog obračuna, i finansijsko poravnanje.

Član 5

Operator tržišta dužan je da:

- 1) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede balansni obračun, odnosno utvrđivanje količinskog odstupanja Nosioca balansne odgovornosti;
- 2) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede finansijski obračun i finansijsko poravnanje Nosioca balansne odgovornosti i
- 3) preko svog informacionog sistema omogućiti Nosiocu balansne odgovornosti uvid u podatke trgovanja i realizacije količinskog i finansijskog poravnanja.

Član 6

Potpisnici ovog Ugovora dužni su da razmijene podatke o ovlašćenim osobama za kontakt, koje su odgovorne za vozne redove, unutardnevno trgovanje i ostalu međusobnu komunikaciju.

III Postupci u slučaju promjena vezanih za balansnu grupu

Član 7

- (1) Član balansne grupe ima pravo da bilo kada zatraži pokretanje postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe dužan je da obavijesti Operatora tržišta o svim promjenama u balansnoj grupi.
- (3) U slučaju promjene članstva balansne grupe iz stava 1 ovog člana, nosilac balansne odgovornosti balansne grupe u koju se uključuje novi član preuzima za njega balansnu i finansijsku odgovornost.
- (4) Operator tržišta dužan je da, prilikom svake promjene broja članova balansne grupe, izračuna novi iznos instrumenta obezbjeđenja plaćanja za balansnu grupu.
- (5) Svi članovi balansne grupe koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da preuzmu finansijsku odgovornost za svoja odstupanja ili da balansnu odgovornost prenesu na nosioca balansne odgovornosti druge balansne grupe.
- (6) U slučaju ponovnog preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti iz stava 5 ovog člana, balansno odgovorni subjekt dužan je da Operatoru tržišta odmah dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

IV Prijavljivanje vozničkih redova i dostavljanje obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti i Operatora prenosnog sistema

Član 8

- (1) Način predaje, prenosa, prijema i provjere, kao i sadržaj vozničkih redova Nosioca balansne odgovornosti, preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Uputstvu za prijavu i izradu vozničkih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.
- (2) Ugovorne strane dužne su da Operatoru tržišta dostavljaju podatke za količinski i finansijski obračun i finansijsko poravnanje.
- (3) Način predaje, prenosa, prijema i provjeravanja obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Pravilniku o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od vozničkih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.

V Finansijski obračun i finansijsko poravnanje

Član 9

- (1) Nosilac balansne odgovornosti finansijski odgovara za svoj debalans.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovara za svoj i za debalans članova balansne grupe.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovoran je za debalans člana balansne grupe koji je pokrenuo postupak prelaska u drugu balansnu grupu, ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti do okončanja postupka.

- (4) Član balansne grupe iz stava 3 ovog člana dužan je da, do okončanja postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti, Operatoru tržišta dostavi dokaz o uključivanju u drugu balansnu grupu ili, ukoliko preuzima sopstvenu balansnu odgovornost, sopstveni instrument obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana, Operator tržišta ima pravo da ne prihvati istupanje člana balansne grupe iz stava 3 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada, ili preuzimanje sopstvene balansne odgovornosti.
- (6) Operator tržišta dužan je da obavijesti nosioca balansne odgovornosti balansne grupe o neprihvatanju istupanja člana balansne grupe iz stava 5 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada.

VI Instrument obezbjeđenja plaćanja

Član 10

- (1) Svi članovi koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da dostave odgovarajuće instrumente obezbjeđenja plaćanja ukoliko se ne priključe novoj balansnoj grupi, i svoju balansnu odgovornost ne prenesu na nosioca balansne odgovornosti nove balansne grupe.
- (2) Članovi balansne grupe, izuzev nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, momentom formiranja balansne grupe ili uključivanja u već formiranu balansnu grupu, imaju pravo da od Operatora tržišta zahtijevaju povraćaj instrumenta obezbjeđenja plaćanja dostavljenog prilikom zaključivanja Ugovora o balansnoj odgovornosti.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da produži ili dostavi novi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja, u iznosu koji utvrđuje Operator tržišta, najkasnije do dana isteka roka važenja postojećeg instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (4) Operator tržišta ima pravo da izvrši reviziju dostavljenog instrumenta obezbjeđenja plaćanja i prije isteka perioda važenja, ukoliko odstupanja Nosioca balansne odgovornosti izađu iz okvira na osnovu kojih mu je prvobitno bila obračunata vrijednost instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Operator tržišta vrši korekciju iz stava 4 ovog člana na osnovu projekcije odstupanja u odnosu na novonastalu dinamiku ostvarivanja debalansa.
- (6) Operator tržišta ima pravo na korišćenje instrumenta obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

VII Povjerljivost i objavljivanje

Član 11

Operator tržišta i Operator prenosnog sistema, potpisivanjem ovog Ugovora, obavezuju se da će povjerljive podatke i informacije, posredno ili neposredno dobijene za potrebe balansnog obračuna, upotrebljavati samo u svrhu vezanu za balansni obračun

odstupanja, finansijski obračun i finansijsko poravnanje, i da ih neće prosleđivati trećim licima, osim za izvršenje obaveza koje proizlaze iz zakona.

VIII Trajanje i raskid Ugovora

Član 12

- (1) Ovaj Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.
- (2) Ugovor se može raskinuti u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako Nosilac balansne odgovornosti u pisanoj formi obavijesti Operatora prenosnog sistema i Operatora tržišta o odustajanju od Ugovora o balansnoj odgovornosti sa rokom otkaza od devedeset dana, pod uslovom ispunjenja Ugovornih obaveza, i
 - 2) ako Operator prenosnog sistema i Operator tržišta jednostrano raskinu ovaj Ugovor u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.
- (3) Ovaj Ugovor prestaje da važi prilikom zamjene nosioca balansne odgovornosti u balansnoj grupi.

Član 13

- (1) Operator prenosnog sistema i Operator tržišta mogu jednostrano raskinuti ovaj Ugovor sa Nosiocem balansne odgovornosti, ako Nosilac balansne odgovornosti:
 - 1) ne plaća obaveze iz obračunskih odstupanja;
 - 2) ne dostavlja podatke potrebne za obračun odstupanja i
 - 3) ne dostavlja instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila i ovog Ugovora.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti ima pravo jednostranog raskida ovog Ugovora, ukoliko Operator prenosnog sistema i Operator tržišta ne izvršavaju svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, kada je Nosilac balansne odgovornosti u potpunosti postupio u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
- (3) U slučaju jednostranog raskida ovog Ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana, Operator prenosnog sistema dužan je da o tome obavijesti sve subjekte poravnanja koji pripadaju balansnoj grupi sa čijim nosiocem balansne odgovornosti se namjerava jednostrano raskinuti ovaj Ugovor, a priključeni su na prenosni sistem, i Operatora distributivnog sistema, najkasnije deset dana prije raskida.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da obavještenje iz stava 3 ovog člana proslijedi svim subjektima poravnanja iz te balansne grupe, koji su priključeni na distributivni sistem.
- (5) Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostavljanja pisanog obavještenja o raskidu Ugovora.

IX Rješavanje sporova

Član 14

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora pokušati da riješe sporazumno.
- (2) Ugovorna strana, koja se poziva na spor, inicira sporazumno rješenje dostavljajući drugoj Ugovornoj strani preporučeno pismo uz potvrdu o prijemu, u kome su navedene:
 - 1) naziv, broj i datum zaključivanja Ugovora;
 - 2) predmet spora i kratak rezime njenog stava i
 - 3) predlog za sastanak radi postizanja dogovornog rješenja.
- (3) Ukoliko se spor ne uspije riješiti na način opisan u stavovima 1 i 2 ovog člana u razumnom roku, ali ne dužem od petnaest dana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

X Završne odredbe

Član 15

- (1) Na prava i obaveze koji nijesu uređeni ovim Ugovorom primjenjuju se odredbe zakona.
- (2) Ukoliko za vrijeme važenja ovog Ugovora dođe do opravdane potrebe za njegovim izmjenama ili dopunama, ili do promjene zakonskih i drugih propisa na kojima se ovaj Ugovor temelji, ugovorne strane će Aneksom Ugovora usaglasiti njegove odredbe sa novonastalim uslovima i promjenama.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 2 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći propisi.
- (4) Ovaj Ugovor je sačinjen u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, od kojih Operatoru tržišta, Operatoru prenosnog sistema i Nosiocu balansne odgovornosti pripadaju po 2 (dva) primjerka, a 1 (jedan) primjerak se dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.
- (5) Izmjene i dopune ovog Ugovora se vrše u pisanoj formi i iste potpisuju ovlašćeni predstavnici ugovornih strana.

Član 16

- (1) Ovaj Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku, a na zahtjev druge Ugovorne strane može se prevesti na strani jezik, uz obavezu ovjeravanja od strane sudskog tumača za strani jezik, s tim što troškove prevođenja i ovjere snosi Ugovorna strana koja je to zahtijevala.
- (2) U slučaju bilo kakvog neslaganja između crnogorske i strane verzije ovog Ugovora, kao važeća se uzima verzija na crnogorskom jeziku.

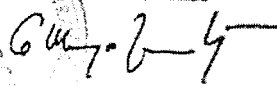
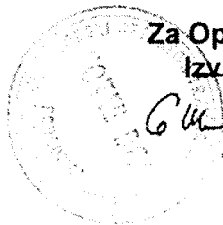
Član 17

Ovaj Ugovor se smatra zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjuje se danom uključivanja Nosioca balansne odgovornosti u balansni obračun.

Za Učesnika na tržištu,
Ovlašćeno lice

Za Operatora tržišta,
Izvršni direktor

Za Operatora prenosnog sistema,
Izvršni direktor

Učesnik na tržištu električne
energije „BB Hidro“ doc
Podgorica

Broj: 70/22
20.12.2022. godine

Crnogorski elektroprenosni
sistem AD

Broj: 402-0/22-791/13
Podgorica 15.12.2022. godine

DOO Crnogorski operator
tržišta električne energije
22/2063-8
Podgorica, 12.12.2022. godine

UGOVOR O BALANSNOJ ODGOVORNOSTI

Na osnovu člana 125 stav 4 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17 i 82/20), člana 5 stav 1 tačka 2 Tržišnih pravila ("Službeni list CG" broj 44/17 i 25/19) i Odluke o dodjeli statusa Nosioca balansne odgovornosti br. 22/2063-3 od 06.12.2022. zaključuje se:

Ugovor o balansnoj odgovornosti

Između:

Učesnika na tržištu električne energije: **„BB Hidro“ doo Podgorica**, Bulevar Revolucije br. 7, 81000 Podgorica, Crna Gora (dalje u tekstu: Nosioc balansne odgovornosti)

Matični broj (PIB): 02978636

EIC oznake: 35X-BB-HIDRO---4

Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka
520002700000000328

Kojeg zastupa ovlašćeno lice: Ivan Burzanović,

Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 18, 81000 Podgorica (dalje u tekstu: Operator prenosnog sistema),

Matični broj (PIB): 02751372

Broj tekućeg računa: NLB Montenegrobanka 530-16413-50

Kojeg zastupa izvršni direktor: Ivan Asanović

i

DOO Crnogorski operator tržišta električne energije Podgorica, bulevar Svetog Petra Cetinjskog 130, 81000 Podgorica, (dalje u tekstu: Operator tržišta)

Matični broj (PIB): 02849097

Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka AD Podgorica, 520-34451-27

Kojeg zastupa izvršni direktor: Boro Todorović.

I Predmet Ugovora o balansnoj odgovornosti

Član 1

(1) Ugovorom o balansnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze Operatora tržišta, Operatora prenosnog sistema i Nosioca balansne odgovornosti, koji proističu iz učešća u balansnom mehanizmu, a odnose se na preuzimanje balansne odgovornosti od strane Nosioca balansne odgovornosti za sopstvena količinska odstupanja predaje/prijema električne energije od voznih redova.

(2) Nosiocem balansne odgovornosti smatra se svaki učesnik na tržištu električne energije koji, u skladu sa odredbama Tržišnih pravila, preuzima balansnu odgovornost za:

1) sebe kao balansno odgovornog subjekta ili

- 2) sebe i članove balansne grupe, ukoliko je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.
- (3) U smisli tumačenja ovog Ugovora odrednica Nosilac balansne odgovornosti podrazumijeva subjekte iz stava 2 ovog člana, osim ako se posebno ne koristi odrednica Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, koja se odnosi na balansnu odgovornost za balansnu grupu.
- (4) Predmet ovog Ugovora je, takođe, da definiše:
 - 1) način i uslove za sticanje statusa Nosioca balansne odgovornosti;
 - 2) način uključivanja učesnika na tržištu električne energije u balansnu šemu;
 - 3) način izvršavanja prava i obaveza Nosioca balansne odgovornosti;
 - 4) balansni obračun i
 - 5) finansijski obračun i finansijsko poravnanje.

II Obaveze potpisnika Ugovora

Član 2

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da:
 - 1) Operatoru tržišta, prije zaključenja ovog Ugovora, dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja (bankarska garancija ili namjenski (garantni) depozit) u skladu sa odredbama Tržišnih pravila;
 - 2) Operatoru tržišta dostavlja sve bilateralne ugovore koje je sam zaključio, ukoliko je balansno odgovorni subjekat, odnosno sve bilateralne ugovore koji su zaključili članovi balansne grupe, ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 3) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema prijavljuje vozni red u skladu sa Tržišnim pravilima i Uputstvom za prijavu i izradu vozni redova;
 - 4) izmiruje svoje finansijske obaveze prema Operatoru tržišta proistekle iz utvrđenih količinskih odstupanja za sebe, kao balansno odgovornog subjekta, ili za sebe i članove balansne grupe za koje je preuzeo balansnu i finansijsku odgovornost;
 - 5) ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, dostavi Operatoru tržišta dokaze o osnivanju balansne grupe, u kojoj je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, čime preuzima balansnu i finansijsku odgovornost za članove balansne grupe;
 - 6) ukoliko želi da pristupi već postojećoj balansnoj grupi, Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi dokaze o pristupanju toj balansnoj grupi, kojima prenosi svoju balansnu i finansijsku odgovornost na nosioca balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 7) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi spisak članova sopstvene balansne grupe;
 - 8) ukoliko je trgovac koji ima više trgovačkih filijala, dostavi spisak filijala za koja preuzima balansnu i finansijsku odgovornost. Filijale koje nijesu na spisku dužne su da preuzmu balansnu i finansijsku odgovornost za svoja odstupanja. Spisak iz ove tačke se prilaže uz ovaj Ugovor i predstavlja njegov sastavni dio;
 - 9) odmah obavijestiti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o promjenama spiska iz tačaka 7 i 8 ovog stava i
 - 10) obezbijedi 24 satno dežurstvo zbog moguće, neophodne operativne komunikacije i usklađivanja sa Operatorom prenosnog sistema, koje bi uslovio iznenadni,

nepredviđeni događaj u prenosnom sistemu Crne Gore ili u prenosnim sistemima susjednih zemalja.

Član 3

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od nastanka promjene koja utiče ili bi mogla uticati na valjanost i primjenljivost ovog Ugovora, u pisanoj formi, obavijesti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o nastaloj promjeni.
- (2) Promjene iz stava 1 ovog člana definišu se aneksom Ugovora.
- (3) Sve finansijske i druge posljedice nastale zbog neblagovremenog obavješćavanja o nastalim promjenama iz stava 1 ovog člana padaju na teret Nosioca balansne odgovornosti.

Član 4

Operator prenosnog sistema dužan je da:

- 1) vodeći se zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti rada elektroenergetskog sistema omogućiti učesniku na tržištu nesmetan pristup i korišćenje prenosnog sistema, u skladu sa planovima koje je prethodno obezbijedio od učesnika na tržištu i Operatora tržišta;
- 2) u skladu sa Pravilima za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije informiše Nosioca balansne odgovornosti i Operatora tržišta o svim tehničkim ograničenjima trgovanja i
- 3) Operatoru tržišta obezbijedi sve podatke neophodne za izradu količinskog i finansijskog obračuna, i finansijsko poravnanje.

Član 5

Operator tržišta dužan je da:

- 1) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede balansni obračun, odnosno utvrđivanje količinskog odstupanja Nosioca balansne odgovornosti;
- 2) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede finansijski obračun i finansijsko poravnanje Nosioca balansne odgovornosti i
- 3) preko svog informacionog sistema omogućiti Nosiocu balansne odgovornosti uvid u podatke trgovanja i realizacije količinskog i finansijskog poravnanja.

Član 6

Potpisnici ovog Ugovora dužni su da razmijene podatke o ovlašćenim osobama za kontakt, koje su odgovorne za vozne redove, unutarдневно trgovanje i ostalu međusobnu komunikaciju.

III Postupci u slučaju promjena vezanih za balansnu grupu

Član 7

- (1) Član balansne grupe ima pravo da bilo kada zatraži pokretanje postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe dužan je da obavijesti Operatora tržišta o svim promjenama u balansnoj grupi.
- (3) U slučaju promjene članstva balansne grupe iz stava 1 ovog člana, nosilac balansne odgovornosti balansne grupe u koju se uključuje novi član preuzima za njega balansnu i finansijsku odgovornost.
- (4) Operator tržišta dužan je da, prilikom svake promjene broja članova balansne grupe, izračuna novi iznos instrumenta obezbjeđenja plaćanja za balansnu grupu.
- (5) Svi članovi balansne grupe koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da preuzmu finansijsku odgovornost za svoja odstupanja ili da balansnu odgovornost prenesu na nosioca balansne odgovornosti druge balansne grupe.
- (6) U slučaju ponovnog preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti iz stava 5 ovog člana, balansno odgovorni subjekt dužan je da Operatoru tržišta odmah dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

IV Prijavljivanje voznih redova i dostavljanje obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti i Operatora prenosnog sistema

Član 8

- (1) Način predaje, prenosa, prijema i provjere, kao i sadržaj voznih redova Nosioca balansne odgovornosti, preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Uputstvu za prijavu i izradu voznih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.
- (2) Ugovorne strane dužne su da Operatoru tržišta dostavljaju podatke za količinski i finansijski obračun i finansijsko poravnanje.
- (3) Način predaje, prenosa, prijema i provjeravanja obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Pravilniku o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od voznih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.

V Finansijski obračun i finansijsko poravnanje

Član 9

- (1) Nosilac balansne odgovornosti finansijski odgovara za svoj debalans.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovara za svoj i za debalans članova balansne grupe.

- (3) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovoran je za debalansne člana balansne grupe koji je pokrenuo postupak prelaska u drugu balansnu grupu, ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti do okončanja postupka.
- (4) Član balansne grupe iz stava 3 ovog člana dužan je da, do okončanja postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti, Operatoru tržišta dostavi dokaz o uključivanju u drugu balansnu grupu ili, ukoliko preuzima sopstvenu balansnu odgovornost, sopstveni instrument obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana, Operator tržišta ima pravo da ne prihvati istupanje člana balansne grupe iz stava 3 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada, ili preuzimanje sopstvene balansne odgovornosti.
- (6) Operator tržišta dužan je da obavijesti nosioca balansne odgovornosti balansne grupe o neprihvatanju istupanja člana balansne grupe iz stava 5 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada.

VI Instrument obezbjeđenja plaćanja

Član 10

- (1) Svi članovi koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da dostave odgovarajuće instrumente obezbjeđenja plaćanja ukoliko se ne priključe novoj balansnoj grupi, i svoju balansnu odgovornost ne prenesu na nosioca balansne odgovornosti nove balansne grupe.
- (2) Članovi balansne grupe, izuzev nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, momentom formiranja balansne grupe ili uključivanja u već formiranu balansnu grupu, imaju pravo da od Operatora tržišta zahtijevaju povraćaj instrumenta obezbjeđenja plaćanja dostavljenog prilikom zaključivanja Ugovora o balansnoj odgovornosti.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da produži ili dostavi novi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja, u iznosu koji utvrđuje Operator tržišta, najkasnije do dana isteka roka važenja postojećeg instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (4) Operator tržišta ima pravo da izvrši reviziju dostavljenog instrumenta obezbjeđenja plaćanja i prije isteka perioda važenja, ukoliko odstupanja Nosioca balansne odgovornosti izađu iz okvira na osnovu kojih mu je prvobitno bila obračunata vrijednost instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Operator tržišta vrši korekciju iz stava 4 ovog člana na osnovu projekcije odstupanja u odnosu na novonastalu dinamiku ostvarivanja debalansa.
- (6) Operator tržišta ima pravo na korišćenje instrumenta obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

VII Povjerljivost i objavljivanje

Član 11

Operator tržišta i Operator prenosnog sistema, potpisivanjem ovog Ugovora, obavezuju se da će povjerljive podatke i informacije, posredno ili neposredno dobijene za potrebe balansnog obračuna, upotrebljavati samo u svrhu vezanu za balansni obračun odstupanja, finansijski obračun i finansijsko poravnanje, i da ih neće prosledivati trećim licima, osim za izvršenje obaveza koje proizlaze iz zakona.

VIII Trajanje i raskid Ugovora

Član 12

- (1) Ovaj Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.
- (2) Ugovor se može raskinuti u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako Nosilac balansne odgovornosti u pisanoj formi obavijesti Operatora prenosnog sistema i Operatora tržišta o odustajanju od Ugovora o balansnoj odgovornosti sa rokom otkaza od devedeset dana, pod uslovom ispunjenja Ugovornih obaveza, i
 - 2) ako Operator prenosnog sistema i Operator tržišta jednostrano raskinu ovaj Ugovor u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.
- (3) Ovaj Ugovor prestaje da važi prilikom zamjene nosioca balansne odgovornosti u balansnoj grupi.

Član 13

- (1) Operator prenosnog sistema i Operator tržišta mogu jednostrano raskinuti ovaj Ugovor sa Nosiocem balansne odgovornosti, ako Nosilac balansne odgovornosti:
 - 1) ne plaća obaveze iz obračunskih odstupanja;
 - 2) ne dostavlja podatke potrebne za obračun odstupanja i
 - 3) ne dostavlja instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila i ovog Ugovora.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti ima pravo jednostranog raskida ovog Ugovora, ukoliko Operator prenosnog sistema i Operator tržišta ne izvršavaju svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, kada je Nosilac balansne odgovornosti u potpunosti postupio u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
- (3) U slučaju jednostranog raskida ovog Ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana, Operator prenosnog sistema dužan je da o tome obavijesti sve subjekte poravnanja koji pripadaju balansnoj grupi sa čijim nosiocem balansne odgovornosti se namjerava jednostrano raskinuti ovaj Ugovor, a priključeni su na prenosni sistem, i Operatora distributivnog sistema, najkasnije deset dana prije raskida.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da obavještenje iz stava 3 ovog člana proslijedi svim subjektima poravnanja iz te balansne grupe, koji su priključeni na distributivni sistem.

- (5) Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostavljanja pisanog obavještenja o raskidu Ugovora.

IX Rješavanje sporova

Član 14

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora pokušati da riješe sporazumno.
- (2) Ugovorna strana, koja se poziva na spor, inicira sporazumno rješenje dostavljajući drugoj Ugovornoj strani preporučeno pismo uz potvrdu o prijemu, u kome su navedene:
- 1) naziv, broj i datum zaključivanja Ugovora;
 - 2) predmet spora i kratak rezime njenog stava i
 - 3) predlog za sastanak radi postizanja dogovornog rješenja.
- (3) Ukoliko se spor ne uspije riješiti na način opisan u stavovima 1 i 2 ovog člana u razumnom roku, ali ne dužem od petnaest dana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

X Završne odredbe

Član 15

- (1) Na prava i obaveze koji nijesu uređeni ovim Ugovorom primjenjuju se odredbe zakona.
- (2) Ukoliko za vrijeme važenja ovog Ugovora dođe do opravdane potrebe za njegovim izmjenama ili dopunama, ili do promjene zakonskih i drugih propisa na kojima se ovaj Ugovor temelji, ugovorne strane će Aneksom Ugovora usaglasiti njegove odredbe sa novonastalim uslovima i promjenama.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 2 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći propisi.
- (4) Ovaj Ugovor je sačinjen u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, od kojih Operatoru tržišta, Operatoru prenosnog sistema i Nosiocu balansne odgovornosti pripadaju po 2 (dva) primjerka, a 1 (jedan) primjerak se dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.
- (5) Izmjene i dopune ovog Ugovora se vrše u pisanoj formi i iste potpisuju ovlašćeni predstavnici ugovornih strana.

Član 16

- (1) Ovaj Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku, a na zahtjev druge Ugovorne strane može se prevesti na strani jezik, uz obavezu ovjeravanja od strane sudskog tumača za

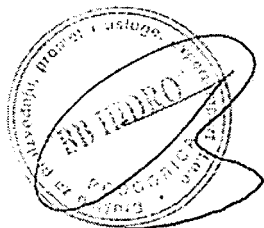
strani jezik, s tim što troškove prevođenja i ovjere snosi Ugovorna strana koja je to zahtijevala.

- (2) U slučaju bilo kakvog neslaganja između crnogorske i strane verzije ovog Ugovora, kao važeća se uzima verzija na crnogorskom jeziku.

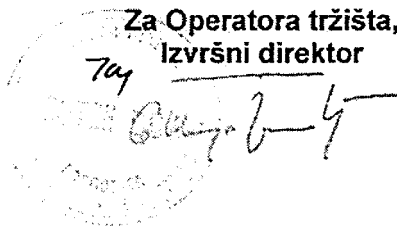
Član 17

Ovaj Ugovor se smatra zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjuje se danom uključivanja Nosioca balansne odgovornosti u balansni obračun.

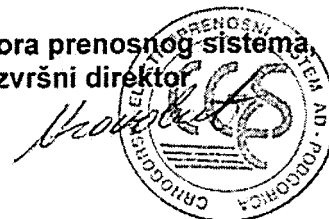
Za Učesnika na tržištu,
Ovlašćeno lice

Za Operatora tržišta,
Izvršni direktor

Za Operatora prenosnog sistema,
Izvršni direktor

Učesnik na tržištu električne
energije

"EFT MONTENEGRO" DOO

Broj: 26
05.11.2022 godine

Crnogorski elektroprenosni
sistem AD

Broj: 402-0/22-791/2
Podgorica 28.9.22 godine

DOO Crnogorski operator
tržišta električne energije

22/1538-12

Podgorica, 15.09.2022.godine

UGOVOR O BALANSNOJ ODGOVORNOSTI

Na osnovu člana 125 stav 4 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17 i 82/20), člana 5 stav 1 tačka 2 Tržišnih pravila ("Službeni list CG" broj 44/17 i 25/19) i Odluke o dodjeli statusa Nosioca balansne odgovornosti br. 22/1538-8 od 14.09.2022., zaključuje se:

Ugovor o balansnoj odgovornosti

Između:

Učesnika na tržištu električne energije: "EFT MONTENEGRO" DOO HERCEG NOVI, Njegoševa br. 11, 85340 Herceg Novi, Crna Gora (dalje u tekstu: Nosioc balansne odgovornosti)

Matični broj (PIB): 03458300

EIC oznake: 35X-EFT-MNE----Z

Broj tekućeg računa: 565-11004-55 Lovćen banka, 530-93671-09 NLB banka

Kojeg zastupa ovlašćeno lice: Đorđe Vlaović, u svojstvu trgovca,

Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 18, 81000 Podgorica (dalje u tekstu: Operator prenosnog sistema),

Matični broj (PIB): 02751372

Broj tekućeg računa: NLB Montenegrobanka 530-16413-50

Kojeg zastupa izvršni direktor: Ivan Asanović

i

DOO Crnogorski operator tržišta električne energije Podgorica, bulevar Svetog Petra Cetinjskog 130, 81000 Podgorica, (dalje u tekstu: Operator tržišta)

Matični broj (PIB): 02849097

Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka AD Podgorica, 520-34451-27

Kojeg zastupa izvršni direktor: Boro Todorović.

I Predmet Ugovora o balansnoj odgovornosti

Član 1

- (1) Ugovorom o balansnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze Operatora tržišta, Operatora prenosnog sistema i Nosioca balansne odgovornosti, koji proističu iz učešća u balansnom mehanizmu, a odnose se na preuzimanje balansne odgovornosti od strane Nosioca balansne odgovornosti za sopstvena količinska odstupanja predaje/prijema električne energije od voznih redova.
- (2) Nosiocem balansne odgovornosti smatra se svaki učesnik na tržištu električne energije koji, u skladu sa odredbama Tržišnih pravila, preuzima balansnu odgovornost za:
 - 1) sebe kao balansno odgovornog subjekta ili
 - 2) sebe i članove balansne grupe, ukoliko je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.

- (3) U smisli tumačenja ovog Ugovora odrednica Nosilac balansne odgovornosti podrazumijeva subjekte iz stava 2 ovog člana, osim ako se posebno ne koristi odrednica Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, koja se odnosi na balansnu odgovornost za balansnu grupu.
- (4) Predmet ovog Ugovora je, takođe, da definiše:
- 1) način i uslove za sticanje statusa Nosioca balansne odgovornosti;
 - 2) način uključivanja učesnika na tržištu električne energije u balansnu šemu;
 - 3) način izvršavanja prava i obaveza Nosioca balansne odgovornosti;
 - 4) balansni obračun i
 - 5) finansijski obračun i finansijsko poravnanje.

II Obaveze potpisnika Ugovora

Član 2

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da:
- 1) Operatoru tržišta, prije zaključenja ovog Ugovora, dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja (bankarska garancija ili namjenski (garantni) depozit) u skladu sa odredbama Tržišnih pravila;
 - 2) Operatoru tržišta dostavlja sve bilateralne ugovore koje je sam zaključio, ukoliko je balansno odgovorni subjekat, odnosno sve bilateralne ugovore koji su zaključili članovi balansne grupe, ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 3) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema prijavljuje vozni red u skladu sa Tržišnim pravilima i Uputstvom za prijavu i izradu voznih redova;
 - 4) izmiruje svoje finansijske obaveze prema Operatoru tržišta proistekle iz utvrđenih količinskih odstupanja za sebe, kao balansno odgovornog subjekta, ili za sebe i članove balansne grupe za koje je preuzeo balansnu i finansijsku odgovornost;
 - 5) ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, dostavi Operatoru tržišta dokaze o osnivanju balansne grupe, u kojoj je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, čime preuzima balansnu i finansijsku odgovornost za članove balansne grupe;
 - 6) ukoliko želi da pristupi već postojećoj balansnoj grupi, Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi dokaze o pristupanju toj balansnoj grupi, kojima prenosi svoju balansnu i finansijsku odgovornost na nosioca balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 7) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi spisak članova sopstvene balansne grupe;
 - 8) ukoliko je trgovac koji ima više trgovačkih filijala, dostavi spisak filijala za koja preuzima balansnu i finansijsku odgovornost. Filijale koje nijesu na spisku dužne su da preuzmu balansnu i finansijsku odgovornost za svoja odstupanja. Spisak iz ove tačke se prilaže uz ovaj Ugovor i predstavlja njegov sastavni dio;
 - 9) odmah obavijestiti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o promjenama spiska iz tačaka 7 i 8 ovog stava i
 - 10) obezbijedi 24 satno dežurstvo zbog moguće, neophodne operativne komunikacije i usklađivanja sa Operatorom prenosnog sistema, koje bi uslovio iznenadni, nepredviđeni događaj u prenosnom sistemu Crne Gore ili u prenosnim sistemima susjednih zemalja.

Član 3

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od nastanka promjene koja utiče ili bi mogla uticati na valjanost i primjenljivost ovog Ugovora, u pisanoj formi, obavijesti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o nastaloj promjeni.
- (2) Promjene iz stava 1 ovog člana definišu se aneksom Ugovora.
- (3) Sve finansijske i druge posljedice nastale zbog neblagovremenog obavješćavanja o nastalim promjenama iz stava 1 ovog člana padaju na teret Nosioca balansne odgovornosti.

Član 4

Operator prenosnog sistema dužan je da:

- 1) vodeći se zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti rada elektroenergetskog sistema omogućiti učesniku na tržištu nesmetan pristup i korišćenje prenosnog sistema, u skladu sa planovima koje je prethodno obezbijedio od učesnika na tržištu i Operatora tržišta;
- 2) u skladu sa Pravilima za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije informiše Nosioca balansne odgovornosti i Operatora tržišta o svim tehničkim ograničenjima trgovanja i
- 3) Operatoru tržišta obezbijedi sve podatke neophodne za izradu količinskog i finansijskog obračuna, i finansijsko poravnanje.

Član 5

Operator tržišta dužan je da:

- 1) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede balansni obračun, odnosno utvrđivanje količinskog odstupanja Nosioca balansne odgovornosti;
- 2) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede finansijski obračun i finansijsko poravnanje Nosioca balansne odgovornosti i
- 3) preko svog informacionog sistema omogućiti Nosiocu balansne odgovornosti uvid u podatke trgovanja i realizacije količinskog i finansijskog poravnanja.

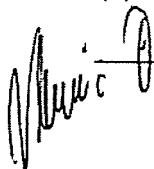
Član 6

Potpisnici ovog Ugovora dužni su da razmijene podatke o ovlašćenim osobama za kontakt, koje su odgovorne za vozne redove, unutarдневно trgovanje i ostalu međusobnu komunikaciju.

III Postupci u slučaju promjena vezanih za balansnu grupu

Član 7

- (1) Član balansne grupe ima pravo da bilo kada zatraži pokretanje postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti.

- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe dužan je da obavijesti Operatora tržišta o svim promjenama u balansnoj grupi.
- (3) U slučaju promjene članstva balansne grupe iz stava 1 ovog člana, nosilac balansne odgovornosti balansne grupe u koju se uključuje novi član preuzima za njega balansnu i finansijsku odgovornost.
- (4) Operator tržišta dužan je da, prilikom svake promjene broja članova balansne grupe, izračuna novi iznos instrumenta obezbjeđenja plaćanja za balansnu grupu.
- (5) Svi članovi balansne grupe koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da preuzmu finansijsku odgovornost za svoja odstupanja ili da balansnu odgovornost prenešu na nosioca balansne odgovornosti druge balansne grupe.
- (6) U slučaju ponovnog preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti iz stava 5 ovog člana, balansno odgovorni subjekt dužan je da Operatoru tržišta odmah dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

IV Prijavljivanje vozničkih redova i dostavljanje obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti i Operatora prenosnog sistema

Član 8

- (1) Način predaje, prenosa, prijema i provjere, kao i sadržaj vozničkih redova Nosioca balansne odgovornosti, preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Uputstvu za prijavu i izradu vozničkih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.
- (2) Ugovorne strane dužne su da Operatoru tržišta dostavljaju podatke za količinski i finansijski obračun i finansijsko poravnanje.
- (3) Način predaje, prenosa, prijema i provjeravanja obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Pravilniku o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od vozničkih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.

V Finansijski obračun i finansijsko poravnanje

Član 9

- (1) Nosilac balansne odgovornosti finansijski odgovara za svoj debalans.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovara za svoj i za debalans članova balansne grupe.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovoran je za debalans člana balansne grupe koji je pokrenuo postupak prelaska u drugu balansnu grupu, ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti do okončanja postupka.

- (4) Član balansne grupe iz stava 3 ovog člana dužan je da, do okončanja postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti, Operatoru tržišta dostavi dokaz o uključivanju u drugu balansnu grupu ili, ukoliko preuzima sopstvenu balansnu odgovornost, sopstveni instrument obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana, Operator tržišta ima pravo da ne prihvati istupanje člana balansne grupe iz stava 3 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada, ili preuzimanje sopstvene balansne odgovornosti.
- (6) Operator tržišta dužan je da obavijesti nosioca balansne odgovornosti balansne grupe o neprihvatanju istupanja člana balansne grupe iz stava 5 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada.

VI Instrument obezbjeđenja plaćanja

Član 10

- (1) Svi članovi koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da dostave odgovarajuće instrumente obezbjeđenja plaćanja ukoliko se ne priključe novoj balansnoj grupi, i svoju balansnu odgovornost ne prenesu na nosioca balansne odgovornosti nove balansne grupe.
- (2) Članovi balansne grupe, izuzev nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, momentom formiranja balansne grupe ili uključivanja u već formiranu balansnu grupu, imaju pravo da od Operatora tržišta zahtijevaju povraćaj instrumenta obezbjeđenja plaćanja dostavljenog prilikom zaključivanja Ugovora o balansnoj odgovornosti.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da produži ili dostavi novi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja, u iznosu koji utvrđuje Operator tržišta, najkasnije do dana isteka roka važenja postojećeg instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (4) Operator tržišta ima pravo da izvrši reviziju dostavljenog instrumenta obezbjeđenja plaćanja i prije isteka perioda važenja, ukoliko odstupanja Nosioca balansne odgovornosti izađu iz okvira na osnovu kojih mu je prvobitno bila obračunata vrijednost instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Operator tržišta vrši korekciju iz stava 4 ovog člana na osnovu projekcije odstupanja u odnosu na novonastalu dinamiku ostvarivanja debalansa.
- (6) Operator tržišta ima pravo na korišćenje instrumenta obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

VII Povjerljivost i objavljivanje

Član 11

Operator tržišta i Operator prenosnog sistema, potpisivanjem ovog Ugovora, obavezuju se da će povjerljive podatke i informacije, posredno ili neposredno dobijene za potrebe balansnog obračuna, upotrebljavati samo u svrhu vezanu za balansni obračun

odstupanja, finansijski obračun i finansijsko poravnanje, i da ih neće prosleđivati trećim licima, osim za izvršenje obaveza koje proizlaze iz zakona.

VIII Trajanje i raskid Ugovora

Član 12

- (1) Ovaj Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.
- (2) Ugovor se može raskinuti u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako Nosilac balansne odgovornosti u pisanoj formi obavijesti Operatora prenosnog sistema i Operatora tržišta o odustajanju od Ugovora o balansnoj odgovornosti sa rokom otkaza od devedeset dana, pod uslovom ispunjenja Ugovornih obaveza, i
 - 2) ako Operator prenosnog sistema i Operator tržišta jednostrano raskinu ovaj Ugovor u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.
- (3) Ovaj Ugovor prestaje da važi prilikom zamjene nosioca balansne odgovornosti u balansnoj grupi.

Član 13

- (1) Operator prenosnog sistema i Operator tržišta mogu jednostrano raskinuti ovaj Ugovor sa Nosiocem balansne odgovornosti, ako Nosilac balansne odgovornosti:
 - 1) ne plaća obaveze iz obračunskih odstupanja;
 - 2) ne dostavlja podatke potrebne za obračun odstupanja i
 - 3) ne dostavlja instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila i ovog Ugovora.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti ima pravo jednostranog raskida ovog Ugovora, ukoliko Operator prenosnog sistema i Operator tržišta ne izvršavaju svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, kada je Nosilac balansne odgovornosti u potpunosti postupio u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
- (3) U slučaju jednostranog raskida ovog Ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana, Operator prenosnog sistema dužan je da o tome obavijesti sve subjekte poravnanja koji pripadaju balansnoj grupi sa čijim nosiocem balansne odgovornosti se namjerava jednostrano raskinuti ovaj Ugovor, a priključeni su na prenosni sistem, i Operatora distributivnog sistema, najkasnije deset dana prije raskida.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da obavještenje iz stava 3 ovog člana proslijedi svim subjektima poravnanja iz te balansne grupe, koji su priključeni na distributivni sistem.
- (5) Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostavljanja pisanog obavještenja o raskidu Ugovora.

IX Rješavanje sporova

Član 14

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora pokušati da riješe sporazumno.
- (2) Ugovorna strana, koja se poziva na spor, inicira sporazumno rješenje dostavljajući drugoj Ugovornoj strani preporučeno pismo uz potvrdu o prijemu, u kome su navedene:
 - 1) naziv, broj i datum zaključivanja Ugovora;
 - 2) predmet spora i kratak rezime njenog stava i
 - 3) predlog za sastanak radi postizanja dogovornog rješenja.
- (3) Ukoliko se spor ne uspije riješiti na način opisan u stavovima 1 i 2 ovog člana u razumnom roku, ali ne dužem od petnaest dana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

X Završne odredbe

Član 15

- (1) Na prava i obaveze koji nijesu uređeni ovim Ugovorom primjenjuju se odredbe zakona.
- (2) Ukoliko za vrijeme važenja ovog Ugovora dođe do opravdane potrebe za njegovim izmjenama ili dopunama, ili do promjene zakonskih i drugih propisa na kojima se ovaj Ugovor temelji, ugovorne strane će Aneksom Ugovora usaglasiti njegove odredbe sa novonastalim uslovima i promjenama.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 2 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći propisi.
- (4) Ovaj Ugovor je sačinjen u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, od kojih Operatoru tržišta, Operatoru prenosnog sistema i Nosiocu balansne odgovornosti pripadaju po 2 (dva) primjerka, a 1 (jedan) primjerak se dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.
- (5) Izmjene i dopune ovog Ugovora se vrše u pisanoj formi i iste potpisuju ovlašćeni predstavnici ugovornih strana.

Član 16

- (1) Ovaj Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku, a na zahtjev druge Ugovorne strane može se prevesti na strani jezik, uz obavezu ovjeravanja od strane sudskog tumača za strani jezik, s tim što troškove prevođenja i ovjere snosi Ugovorna strana koja je to zahtijevala.
- (2) U slučaju bilo kakvog neslaganja između crnogorske i strane verzije ovog Ugovora, kao važeća se uzima verzija na crnogorskom jeziku.

Član 17

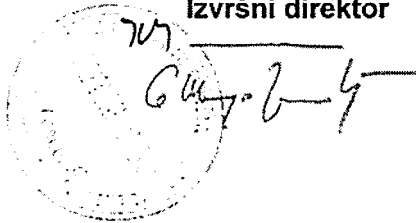

Ovaj Ugovor se smatra zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjuje se danom uključivanja Nosioca balansne odgovornosti u balansni obračun.

Za Učesnika na tržištu,
Ovlašćeno lice

Za Operatora tržišta,
Izvršni direktor

Za Operatora prenosnog sistema,
Izvršni direktor

Učesnik na tržištu električne
energije JP Elektroprivreda

Srbije Beograd

Broj: 21622-12.03-429106/8-2022

06-09-2022 godine

Crnogorski elektroprenosni
sistem AD

Broj: 407-D/22-731/6

Podgorica 17.08.2022 godine

DOO Crnogorski operator
tržišta električne energije
22/1310-14
Podgorica, 10.08.2022.godine

UGOVOR O BALANSNOJ ODGOVORNOSTI

Na osnovu člana 125 stav 4 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17 i 82/20), člana 5 stav 1 tačka 2 Tržišnih pravila ("Službeni list CG" broj 44/17 i 25/19) i Odluke o dodjeli statusa nosioca balansne odgovornosti br. 22/1310-9 od 8.8.2022. zaključuje se:

Ugovor o balansnoj odgovornosti

Između:

Učesnika na tržištu električne energije: Javno preduzeće Elektroprivreda Srbije (JP EPS) Beograd, Balkanska 13, 11000 Beograd, Republika Srbija (dalje u tekstu: Nosioc balansne odgovornosti)

Matični broj (PIB): 103920327

EIC oznake: 34XEPS--TRADE--N

Broj tekućeg računa: OTP Banka Srbija, AD Novi Sad

RS35325960170005312089

Kojeg zastupa ovlašćeno lice: David Žarković,

Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 18, 81000 Podgorica (dalje u tekstu: Operator prenosnog sistema),

Matični broj (PIB): 02751372

Broj tekućeg računa: NLB Montenegro banka 530-16413-50

Kojeg zastupa izvršni direktor: Ivan Asanović

DOO Crnogorski operator tržišta električne energije Podgorica, bulevar Svetog Petra Cetinjskog 130, 81000 Podgorica, (dalje u tekstu: Operator tržišta)

Matični broj (PIB): 02849097

Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka AD Podgorica, 520-34451-27

Kojeg zastupa izvršni direktor: Boro Todorović.

I Predmet Ugovora o balansnoj odgovornosti

Član 1

- (1) Ugovorom o balansnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze Operatora tržišta, Operatora prenosnog sistema i Nosioca balansne odgovornosti, koji proističu iz učešća u balansnom mehanizmu, a odnose se na preuzimanje balansne odgovornosti od strane Nosioca balansne odgovornosti za sopstvena količinska odstupanja predaje/prijema električne energije od voznih redova.
- (2) Nosiocem balansne odgovornosti smatra se svaki učesnik na tržištu električne energije koji, u skladu sa odredbama Tržišnih pravila, preuzima balansnu odgovornost za:
 - 1) sebe kao balansno odgovornog subjekta ili

- 2) sebe i članove balansne grupe, ukoliko je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.
- (3) U smisli tumačenja ovog Ugovora odrednica Nosilac balansne odgovornosti podrazumijeva subjekte iz stava 2 ovog člana, osim ako se posebno ne koristi odrednica Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, koja se odnosi na balansnu odgovornost za balansnu grupu.
- (4) Predmet ovog Ugovora je, takođe, da definiše:
 - 1) način i uslove za sticanje statusa Nosioca balansne odgovornosti;
 - 2) način uključivanja učesnika na tržištu električne energije u balansnu šemu;
 - 3) način izvršavanja prava i obaveza Nosioca balansne odgovornosti;
 - 4) balansni obračun i
 - 5) finansijski obračun i finansijsko poravnanje.

II Obaveze potpisnika Ugovora

Član 2

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da:
 - 1) Operatoru tržišta, prije zaključenja ovog Ugovora, dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja (bankarska garancija ili namjenski (garantni) depozit) u skladu sa odredbama Tržišnih pravila;
 - 2) Operatoru tržišta dostavlja sve bilateralne ugovore koje je sam zaključio, ukoliko je balansno odgovorni subjekat, odnosno sve bilateralne ugovore koji su zaključili članovi balansne grupe, ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 3) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema prijavljuje vozni red u skladu sa Tržišnim pravilima i Uputstvom za prijavu i izradu voznih redova;
 - 4) izmiruje svoje finansijske obaveze prema Operatoru tržišta proistekle iz utvrđenih količinskih odstupanja za sebe, kao balansno odgovornog subjekta, ili za sebe i članove balansne grupe za koje je preuzeo balansnu i finansijsku odgovornost;
 - 5) ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, dostavi Operatoru tržišta dokaze o osnivanju balansne grupe, u kojoj je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, čime preuzima balansnu i finansijsku odgovornost za članove balansne grupe;
 - 6) ukoliko želi da pristupi već postojećoj balansnoj grupi, Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi dokaze o pristupanju toj balansnoj grupi, kojima prenosi svoju balansnu i finansijsku odgovornost na nosioca balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 7) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi spisak članova sopstvene balansne grupe;
 - 8) ukoliko je trgovac koji ima više trgovačkih filijala, dostavi spisak filijala za koja preuzima balansnu i finansijsku odgovornost. Filijale koje nijesu na spisku dužne su da preuzmu balansnu i finansijsku odgovornost za svoja odstupanja. Spisak iz ove tačke se prilaže uz ovaj Ugovor i predstavlja njegov sastavni dio;
 - 9) odmah obavijestiti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o promjenama spiska iz tačaka 7 i 8 ovog stava i
 - 10) obezbijedi 24 satno dežurstvo zbog moguće, neophodne operativne komunikacije i usklađivanja sa Operatorom prenosnog sistema, koje bi uslovio iznenadni,

nepredviđeni događaj u prenosnom sistemu Crne Gore ili u prenosnim sistemima susjednih zemalja.

Član 3

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od nastanka promjene koja utiče ili bi mogla uticati na valjanost i primjenljivost ovog Ugovora, u pisanoj formi, obavijesti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o nastaloj promjeni.
- (2) Promjene iz stava 1 ovog člana definišu se aneksom Ugovora.
- (3) Sve finansijske i druge posljedice nastale zbog neblagovremenog obavještanja o nastalim promjenama iz stava 1 ovog člana padaju na teret Nosioca balansne odgovornosti.

Član 4

Operator prenosnog sistema dužan je da:

- 1) vodeći se zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti rada elektroenergetskog sistema omogućiti učesniku na tržištu nesmetan pristup i korišćenje prenosnog sistema, u skladu sa planovima koje je prethodno obezbijedio od učesnika na tržištu i Operatora tržišta;
- 2) u skladu sa Pravilima za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije informiše Nosioca balansne odgovornosti i Operatora tržišta o svim tehničkim ograničenjima trgovanja i
- 3) Operatoru tržišta obezbijedi sve podatke neophodne za izradu količinskog i finansijskog obračuna, i finansijsko poravnanje.

Član 5

Operator tržišta dužan je da:

- 1) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede balansni obračun, odnosno utvrđivanje količinskog odstupanja Nosioca balansne odgovornosti;
- 2) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede finansijski obračun i finansijsko poravnanje Nosioca balansne odgovornosti i
- 3) preko svog informacionog sistema omogućiti Nosiocu balansne odgovornosti uvid u podatke trgovanja i realizacije količinskog i finansijskog poravnanja.

Član 6

Potpisnici ovog Ugovora dužni su da razmijene podatke o ovlašćenim osobama za kontakt, koje su odgovorne za vozne redove, unutarдневно trgovanje i ostalu međusobnu komunikaciju.

III Postupci u slučaju promjena vezanih za balansnu grupu

Član 7

- (1) Član balansne grupe ima pravo da bilo kada zatraži pokretanje postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe dužan je da obavijesti Operatora tržišta o svim promjenama u balansnoj grupi.
- (3) U slučaju promjene članstva balansne grupe iz stava 1 ovog člana, nosilac balansne odgovornosti balansne grupe u koju se uključuje novi član preuzima za njega balansnu i finansijsku odgovornost.
- (4) Operator tržišta dužan je da, prilikom svake promjene broja članova balansne grupe, izračuna novi iznos instrumenta obezbjeđenja plaćanja za balansnu grupu.
- (5) Svi članovi balansne grupe koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da preuzmu finansijsku odgovornost za svoja odstupanja ili da balansnu odgovornost prenesu na nosioca balansne odgovornosti druge balansne grupe.
- (6) U slučaju ponovnog preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti iz stava 5 ovog člana, balansno odgovorni subjekt dužan je da Operatoru tržišta odmah dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

IV Prijavljivanje vozničkih redova i dostavljanje obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti i Operatora prenosnog sistema

Član 8

- (1) Način predaje, prenosa, prijema i provjere, kao i sadržaj vozničkih redova Nosioca balansne odgovornosti, preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Uputstvu za prijavu i izradu vozničkih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.
- (2) Ugovorne strane dužne su da Operatoru tržišta dostavljaju podatke za količinski i finansijski obračun i finansijsko poravnanje.
- (3) Način predaje, prenosa, prijema i provjeravanja obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Pravilniku o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od vozničkih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.

V Finansijski obračun i finansijsko poravnanje

Član 9

- (1) Nosilac balansne odgovornosti finansijski odgovara za svoj debalans.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovara za svoj i za debalans članova balansne grupe.

- (3) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovoran je za debalansne člana balansne grupe koji je pokrenuo postupak prelaska u drugu balansnu grupu, ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti do okončanja postupka.
- (4) Član balansne grupe iz stava 3 ovog člana dužan je da, do okončanja postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti, Operatoru tržišta dostavi dokaz o uključivanju u drugu balansnu grupu ili, ukoliko preuzima sopstvenu balansnu odgovornost, sopstveni instrument obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana, Operator tržišta ima pravo da ne prihvati istupanje člana balansne grupe iz stava 3 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada, ili preuzimanje sopstvene balansne odgovornosti.
- (6) Operator tržišta dužan je da obavijesti nosioca balansne odgovornosti balansne grupe o neprihvatanju istupanja člana balansne grupe iz stava 5 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada.

VI Instrument obezbjeđenja plaćanja

Član 10

- (1) Svi članovi koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da dostave odgovarajuće instrumente obezbjeđenja plaćanja ukoliko se ne priključe novoj balansnoj grupi, i svoju balansnu odgovornost ne prenesu na nosioca balansne odgovornosti nove balansne grupe.
- (2) Članovi balansne grupe, izuzev nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, momentom formiranja balansne grupe ili uključivanja u već formiranu balansnu grupu, imaju pravo da od Operatora tržišta zahtijevaju povraćaj instrumenta obezbjeđenja plaćanja dostavljenog prilikom zaključivanja Ugovora o balansnoj odgovornosti.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da produži ili dostavi novi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja, u iznosu koji utvrđuje Operator tržišta, najkasnije do dana isteka roka važenja postojećeg instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (4) Operator tržišta ima pravo da izvrši reviziju dostavljenog instrumenta obezbjeđenja plaćanja i prije isteka perioda važenja, ukoliko odstupanja Nosioca balansne odgovornosti izađu iz okvira na osnovu kojih mu je prvobitno bila obračunata vrijednost instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Operator tržišta vrši korekciju iz stava 4 ovog člana na osnovu projekcije odstupanja u odnosu na novonastalu dinamiku ostvarivanja debalansa.
- (6) Operator tržišta ima pravo na korišćenje instrumenta obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

VII Povjerljivost i objavljivanje

Član 11

Operator tržišta i Operator prenosnog sistema, potpisivanjem ovog Ugovora, obavezuju se da će povjerljive podatke i informacije, posredno ili neposredno dobijene za potrebe balansnog obračuna, upotrebljavati samo u svrhu vezanu za balansni obračun odstupanja, finansijski obračun i finansijsko poravnanje, i da ih neće prosledivati trećim licima, osim za izvršenje obaveza koje proizlaze iz zakona.

VIII Trajanje i raskid Ugovora

Član 12

- (1) Ovaj Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.
- (2) Ugovor se može raskinuti u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako Nosilac balansne odgovornosti u pisanoj formi obavijesti Operatora prenosnog sistema i Operatora tržišta o odustajanju od Ugovora o balansnoj odgovornosti sa rokom otkaza od devedeset dana, pod uslovom ispunjenja Ugovornih obaveza, i
 - 2) ako Operator prenosnog sistema i Operator tržišta jednostrano raskinu ovaj Ugovor u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.
- (3) Ovaj Ugovor prestaje da važi prilikom zamjene nosioca balansne odgovornosti u balansnoj grupi.

Član 13

- (1) Operator prenosnog sistema i Operator tržišta mogu jednostrano raskinuti ovaj Ugovor sa Nosiocem balansne odgovornosti, ako Nosilac balansne odgovornosti:
 - 1) ne plaća obaveze iz obračunskih odstupanja;
 - 2) ne dostavlja podatke potrebne za obračun odstupanja i
 - 3) ne dostavlja instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila i ovog Ugovora.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti ima pravo jednostranog raskida ovog Ugovora, ukoliko Operator prenosnog sistema i Operator tržišta ne izvršavaju svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, kada je Nosilac balansne odgovornosti u potpunosti postupio u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
- (3) U slučaju jednostranog raskida ovog Ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana, Operator prenosnog sistema dužan je da o tome obavijesti sve subjekte poravnanja koji pripadaju balansnoj grupi sa čijim nosiocem balansne odgovornosti se namjerava jednostrano raskinuti ovaj Ugovor, a priključeni su na prenosni sistem, i Operatora distributivnog sistema, najkasnije deset dana prije raskida.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da obavještenje iz stava 3 ovog člana proslijedi svim subjektima poravnanja iz te balansne grupe, koji su priključeni na distributivni sistem.

- (5) Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostavljanja pisanog obavještenja o raskidu Ugovora.

IX Rješavanje sporova

Član 14

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora pokušati da riješe sporazumno.
- (2) Ugovorna strana, koja se poziva na spor, inicira sporazumno rješenje dostavljajući drugoj Ugovornoj strani preporučeno pismo uz potvrdu o prijemu, u kome su navedene:
- 1) naziv, broj i datum zaključivanja Ugovora;
 - 2) predmet spora i kratak rezime njenog stava i
 - 3) predlog za sastanak radi postizanja dogovornog rješenja.
- (3) Ukoliko se spor ne uspije riješiti na način opisan u stavovima 1 i 2 ovog člana u razumnom roku, ali ne dužem od petnaest dana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

X Završne odredbe

Član 15

- (1) Na prava i obaveze koji nijesu uređeni ovim Ugovorom primjenjuju se odredbe zakona.
- (2) Ukoliko za vrijeme važenja ovog Ugovora dođe do opravdane potrebe za njegovim izmjenama ili dopunama, ili do promjene zakonskih i drugih propisa na kojima se ovaj Ugovor temelji, ugovorne strane će Aneksom Ugovora usaglasiti njegove odredbe sa novonastalim uslovima i promjenama.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 2 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći propisi.
- (4) Ovaj Ugovor je sačinjen u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, od kojih Operatoru tržišta, Operatoru prenosnog sistema i Nosiocu balansne odgovornosti pripadaju po 2 (dva) primjerka, a 1 (jedan) primjerak se dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.
- (5) Izmjene i dopune ovog Ugovora se vrše u pisanoj formi i iste potpisuju ovlašćeni predstavnici ugovornih strana.

Član 16

- (1) Ovaj Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku, a na zahtjev druge Ugovorne strane može se prevesti na strani jezik, uz obavezu ovjeravanja od strane sudskog tumača za

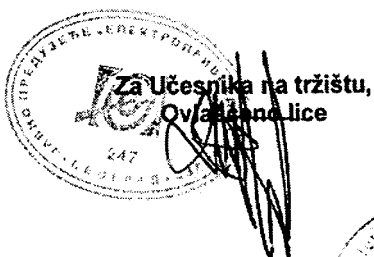
strani jezik, s tim što troškove prevođenja i ovjere snosi Ugovorna strana koja je to zahtijevala.

- (2) U slučaju bilo kakvog neslaganja između crnogorske i strane verzije ovog Ugovora, kao važeća se uzima verzija na crnogorskom jeziku.

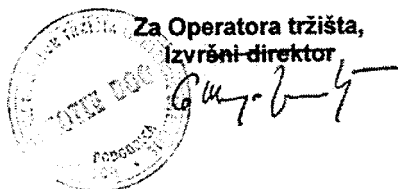
Član 17

Ovaj Ugovor se smatra zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjuje se danom uključivanja Nosioca balansne odgovornosti u balansni obračun.

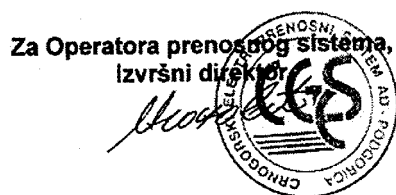
Za Učesnika na tržištu,
Ovlašćeno lice

Za Operatora tržišta,
Izvršni direktor

Za Operatora prenosnog sistema,
Izvršni direktor

DOO „Crnogorski operator
tržišta električne energije“ - Podgorica
Broj: 22/350-18
Podgorica, 19.07.2022. godine

CRNOGORSKI ELEKTROPRENOSNI SISTEM AD PODGORICA

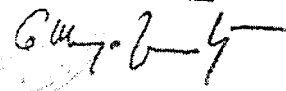
Izvršnom direktoru

Predmet: Dostava Ugovora o balansnoj odgovornosti

Poštovani,

Dostavljamo Vam dva primjerka Ugovora o balansnoj odgovornosti za Hrvatsku elektroprivredu (HEP d.d.), u svojstvu trgovca, koja Vam pripadaju.

S poštovanjem,

Izvršni direktor
Boro Todorović

Učesnik na tržištu električne
energije Hrvatska
elektroprivreda (HEP d.d.)

Broj: _____
30.6.2022. godine

Crnogorski elektroprenosni
sistem AD

Broj: 402-0/22-791/2
Podgorica 6.6.2022. godine

DOO Crnogorski operator
tržišta električne energije
22/350-13
Podgorica, 4.5.2022. godine

UGOVOR O BALANSNOJ ODGOVORNOSTI

Na osnovu člana 125 stav 4 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17 i 82/20), člana 5 stav 1 tačka 2 Tržišnih pravila ("Službeni list CG" broj 44/17 i 25/19) i Odluke o dodjeli statusa Nosioca balansne odgovornosti br. 22/350-9 od 15.04.2022. zaključuje se:

Ugovor o balansnoj odgovornosti

Između:

Učesnika na tržištu električne energije: Hrvatska elektroprivreda d.d. (HEP d.d.) (dalje u tekstu: Nosilac balansne odgovornosti)

Matični broj (PIB): HR28921978587

EIC oznake: 31X-HEP-DD----9

Broj tekućeg računa: Erste & Steiermarkische Bank d.d.

HR1224020061100088452

Kojeg zastupa ovlašćeno lice: Frane Barbarić,

Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 18, 81000 Podgorica (dalje u tekstu: Operator prenosnog sistema),

Matični broj (PIB): 02751372

Broj tekućeg računa: NLB Montenegro banka 530-16413-50

Kojeg zastupa izvršni direktor: Ivan Asanović

i

DOO Crnogorski operator tržišta električne energije Podgorica, bulevar Svetog Petra Cetinjskog 120, 81000 Podgorica, (dalje u tekstu: Operator tržišta)

Matični broj (PIB): 02849097

Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka AD Podgorica, 520-34451-27

Kojeg zastupa izvršni direktor: Boro Todorović.

I Predmet Ugovora o balansnoj odgovornosti

Član 1

- (1) Ugovorom o balansnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze Operatora tržišta, Operatora prenosnog sistema i Nosioca balansne odgovornosti, koji proističu iz učešća u balansnom mehanizmu, a odnose se na preuzimanje balansne odgovornosti od strane Nosioca balansne odgovornosti za sopstvena količinska odstupanja predaje/prijema električne energije od voznih redova.
- (2) Nosiocem balansne odgovornosti smatra se svaki učesnik na tržištu električne energije koji, u skladu sa odredbama Tržišnih pravila, preuzima balansnu odgovornost za:

- 1) sebe kao balansno odgovornog subjekta ili
-

- 2) sebe i članove balansne grupe, ukoliko je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.
- (3) U smisli tumačenja ovog Ugovora odrednica Nosilac balansne odgovornosti podrazumijeva subjekte iz stava 2 ovog člana, osim ako se posebno ne koristi odrednica Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, koja se odnosi na balansnu odgovornost za balansnu grupu.
- (4) Predmet ovog Ugovora je, takođe, da definiše:
 - 1) način i uslove za sticanje statusa Nosioca balansne odgovornosti;
 - 2) način uključivanja učesnika na tržištu električne energije u balansnu šemu;
 - 3) način izvršavanja prava i obaveza Nosioca balansne odgovornosti;
 - 4) balansni obračun i
 - 5) finansijski obračun i finansijsko poravnanje.

II Obaveze potpisnika Ugovora

Član 2

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da:
 - 1) Operatoru tržišta, prije zaključenja ovog Ugovora, dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja (bankarska garancija ili namjenski (garantni) depozit) u skladu sa odredbama Tržišnih pravila;
 - 2) Operatoru tržišta dostavlja sve bilateralne ugovore koje je sam zaključio, ukoliko je balansno odgovorni subjekat, odnosno sve bilateralne ugovore koji su zaključili članovi balansne grupe, ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 3) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema prijavljuje vozni red u skladu sa Tržišnim pravilima i Uputstvom za prijavu i izradu vozničkih redova;
 - 4) izmiruje svoje finansijske obaveze prema Operatoru tržišta proistekle iz utvrđenih količinskih odstupanja za sebe, kao balansno odgovornog subjekta, ili za sebe i članove balansne grupe za koje je preuzeo balansnu i finansijsku odgovornost;
 - 5) ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, dostavi Operatoru tržišta dokaze o osnivanju balansne grupe, u kojoj je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, čime preuzima balansnu i finansijsku odgovornost za članove balansne grupe;
 - 6) ukoliko želi da pristupi već postojećoj balansnoj grupi, Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi dokaze o pristupanju toj balansnoj grupi, kojima prenosi svoju balansnu i finansijsku odgovornost na nosioca balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 7) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi spisak članova sopstvene balansne grupe;
 - 8) ukoliko je trgovac koji ima više trgovačkih filijala, dostavi spisak filijala za koja preuzima balansnu i finansijsku odgovornost. Filijale koje nijesu na spisku dužne su da preuzmu balansnu i finansijsku odgovornost za svoja odstupanja. Spisak iz ove tačke se prilaže uz ovaj Ugovor i predstavlja njegov sastavni dio;
 - 9) odmah obavijestiti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o promjenama spiska iz tačaka 7 i 8 ovog stava i
 - 10) obezbijedi 24 satno dežurstvo zbog moguće, neophodne operative komunikacije i usklađivanja sa Operatorom prenosnog sistema, koje bi uslovio iznenađni,
-

nepredviđeni događaj u prenosnom sistemu Crne Gore ili u prenosnim sistemima susjednih zemalja.

Član 3

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od nastanka promjene koja utiče ili bi mogla uticati na valjanost i primjenljivost ovog Ugovora, u pisanoj formi, obavijesti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o nastaloj promjeni.
- (2) Promjene iz stava 1 ovog člana definišu se aneksom Ugovora.
- (3) Sve finansijske i druge posljedice nastale zbog neblagovremenog obavješćavanja o nastalim promjenama iz stava 1 ovog člana padaju na teret Nosioca balansne odgovornosti.

Član 4

Operator prenosnog sistema dužan je da:

- 1) vodeći se zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti rada elektroenergetskog sistema omogućiti učesniku na tržištu nesmetan pristup i korišćenje prenosnog sistema, u skladu sa planovima koje je prethodno obezbijedio od učesnika na tržištu i Operatora tržišta;
- 2) u skladu sa Pravilima za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije informiše Nosioca balansne odgovornosti i Operatora tržišta o svim tehničkim ograničenjima trgovanja i
- 3) Operatoru tržišta obezbijedi sve podatke neophodne za izradu količinskog i finansijskog obračuna, i finansijsko poravnanje.

Član 5

Operator tržišta dužan je da:

- 1) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede balansni obračun, odnosno utvrđivanje količinskog odstupanja Nosioca balansne odgovornosti;
- 2) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede finansijski obračun i finansijsko poravnanje Nosioca balansne odgovornosti i
- 3) preko svog informacionog sistema omogućiti Nosiocu balansne odgovornosti uvid u podatke trgovanja i realizacije količinskog i finansijskog poravnanja.

Član 6

Potpisnici ovog Ugovora dužni su da razmijene podatke o ovlašćenim osobama za kontakt, koje su odgovorne za vozne redove, unutardnevno trgovanje i ostalu međusobnu komunikaciju.

III Postupci u slučaju promjena vezanih za balansnu grupu

Član 7

- (1) Član balansne grupe ima pravo da bilo kada zatraži pokretanje postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe dužan je da obavijesti Operatora tržišta o svim promjenama u balansnoj grupi.
- (3) U slučaju promjene članstva balansne grupe iz stava 1 ovog člana, nosilac balansne odgovornosti balansne grupe u koju se uključuje novi član preuzima za njega balansnu i finansijsku odgovornost.
- (4) Operator tržišta dužan je da, prilikom svake promjene broja članova balansne grupe, izračuna novi iznos instrumenta obezbjeđenja plaćanja za balansnu grupu.
- (5) Svi članovi balansne grupe koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da preuzmu finansijsku odgovornost za svoja odstupanja ili da balansnu odgovornost prenesu na nosioca balansne odgovornosti druge balansne grupe.
- (6) U slučaju ponovnog preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti iz stava 5 ovog člana, balansno odgovorni subjekt dužan je da Operatoru tržišta odmah dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

IV Prijavljivanje voznih redova i dostavljanje obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti i Operatora prenosnog sistema

Član 8

- (1) Način predaje, prenosa, prijema i provjere, kao i sadržaj voznih redova Nosioca balansne odgovornosti, preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Uputstvu za prijavu i izradu voznih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.
- (2) Ugovorne strane dužne su da Operatoru tržišta dostavljaju podatke za količinski i finansijski obračun i finansijsko poravnanje.
- (3) Način predaje, prenosa, prijema i provjeravanja obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Pravilniku o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od voznih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.

V Finansijski obračun i finansijsko poravnanje

Član 9

- (1) Nosilac balansne odgovornosti finansijski odgovara za svoj debalans.
 - (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovara za svoj i za debalans članova balansne grupe.
 - (3) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovoran je za debalanse člana balansne grupe koji je pokrenuo postupak prelaska u drugu balansnu grupu, ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti do okončanja postupka.
-

- (4) Član balansne grupe iz stava 3 ovog člana dužan je da, do okončanja postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti, Operatoru tržišta dostavi dokaz o uključivanju u drugu balansnu grupu ili, ukoliko preuzima sopstvenu balansnu odgovornost, sopstveni instrument obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana, Operator tržišta ima pravo da ne prihvati istupanje člana balansne grupe iz stava 3 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada, ili preuzimanje sopstvene balansne odgovornosti.
- (6) Operator tržišta dužan je da obavijesti nosioca balansne odgovornosti balansne grupe o neprihvatanju istupanja člana balansne grupe iz stava 5 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada.

VI Instrument obezbjeđenja plaćanja

Član 10

- (1) Svi članovi koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da dostave odgovarajuće instrumente obezbjeđenja plaćanja ukoliko se ne priključe novoj balansnoj grupi, i svoju balansnu odgovornost ne prenesu na nosioca balansne odgovornosti nove balansne grupe.
- (2) Članovi balansne grupe, izuzev nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, momentom formiranja balansne grupe ili uključivanja u već formiranu balansnu grupu, imaju pravo da od Operatora tržišta zahtijevaju povraćaj instrumenta obezbjeđenja plaćanja dostavljenog prilikom zaključivanja Ugovora o balansnoj odgovornosti.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da produži ili dostavi novi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja, u iznosu koji utvrđuje Operator tržišta, najkasnije do dana isteka roka važenja postojećeg instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (4) Operator tržišta ima pravo da izvrši reviziju dostavljenog instrumenta obezbjeđenja plaćanja i prije isteka perioda važenja, ukoliko odstupanja Nosioca balansne odgovornosti izađu iz okvira na osnovu kojih mu je prvobitno bila obračunata vrijednost instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Operator tržišta vrši korekciju iz stava 4 ovog člana na osnovu projekcije odstupanja u odnosu na novonastalu dinamiku ostvarivanja debalansa.
- (6) Operator tržišta ima pravo na korišćenje instrumenta obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

VII Povjerljivost i objavljivanje

Član 11

Operator tržišta i Operator prenosnog sistema, potpisivanjem ovog Ugovora, obavezuju se da će povjerljive podatke i informacije, posredno ili neposredno dobijene za potrebe balansnog obračuna, upotrebljavati samo u svrhu vezanu za balansni obračun

odstupanja, finansijski obračun i finansijsko poravnanje, i da ih neće prosleđivati trećim licima, osim za izvršenje obaveza koje proizlaze iz zakona.

VIII Trajanje i raskid Ugovora

Član 12

- (1) Ovaj Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.
- (2) Ugovor se može raskinuti u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako Nosilac balansne odgovornosti u pisanoj formi obavijesti Operatora prenosnog sistema i Operatora tržišta o odustajanju od Ugovora o balansnoj odgovornosti sa rokom otkaza od devedeset dana, pod uslovom ispunjenja Ugovornih obaveza, i
 - 2) ako Operator prenosnog sistema i Operator tržišta jednostrano raskinu ovaj Ugovor u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.
- (3) Ovaj Ugovor prestaje da važi prilikom zamjene nosioca balansne odgovornosti u balansnoj grupi.

Član 13

- (1) Operator prenosnog sistema i Operator tržišta mogu jednostrano raskinuti ovaj Ugovor sa Nosiocem balansne odgovornosti, ako Nosilac balansne odgovornosti:
 - 1) ne plaća obaveze iz obračunskih odstupanja;
 - 2) ne dostavlja podatke potrebne za obračun odstupanja i
 - 3) ne dostavlja instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila i ovog Ugovora.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti ima pravo jednostranog raskida ovog Ugovora, ukoliko Operator prenosnog sistema i Operator tržišta ne izvršavaju svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, kada je Nosilac balansne odgovornosti u potpunosti postupio u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
- (3) U slučaju jednostranog raskida ovog Ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana, Operator prenosnog sistema dužan je da o tome obavijesti sve subjekte poravnanja koji pripadaju balansnoj grupi sa čijim nosiocem balansne odgovornosti se namjerava jednostrano raskinuti ovaj Ugovor, a priključeni su na prenosni sistem, i Operatora distributivnog sistema, najkasnije deset dana prije raskida.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da obavještenje iz stava 3 ovog člana proslijedi svim subjektima poravnanja iz te balansne grupe, koji su priključeni na distributivni sistem.
- (5) Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostavljanja pisanog obavještenja o raskidu Ugovora.

IX Rješavanje sporova

Član 14

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora pokušati da riješe sporazumno.
- (2) Ugovorna strana, koja se poziva na spor, inicira sporazumno rješenje dostavljajući drugoj Ugovornoj strani preporučeno pismo uz potvrdu o prijemu, u kome su navedene:
 - 1) naziv, broj i datum zaključivanja Ugovora;
 - 2) predmet spora i kratak rezime njenog stava i
 - 3) predlog za sastanak radi postizanja dogovornog rješenja.
- (3) Ukoliko se spor ne uspije riješiti na način opisan u stavovima 1 i 2 ovog člana u razumnom roku, ali ne dužem od petnaest dana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

X Završne odredbe

Član 15

- (1) Na prava i obaveze koji nijesu uređeni ovim Ugovorom primjenjuju se odredbe zakona.
- (2) Ukoliko za vrijeme važenja ovog Ugovora dođe do opravdane potrebe za njegovim izmjenama ili dopunama, ili do promjene zakonskih i drugih propisa na kojima se ovaj Ugovor temelji, ugovorne strane će Aneksom Ugovora usaglasiti njegove odredbe sa novonastalim uslovima i promjenama.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 2 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći propisi.
- (4) Ovaj Ugovor je sačinjen u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, od kojih Operatoru tržišta, Operatoru prenosnog sistema i Nosiocu balansne odgovornosti pripadaju po 2 (dva) primjerka, a 1 (jedan) primjerak se dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.
- (5) Izmjene i dopune ovog Ugovora se vrše u pisanoj formi i iste potpisuju ovlašćeni predstavnici ugovornih strana.

Član 16

- (1) Ovaj Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku, a na zahtjev druge Ugovorne strane može se prevesti na strani jezik, uz obavezu ovjeravanja od strane sudskog tumača za strani jezik, s tim što troškove prevođenja i ovjere snosi Ugovorna strana koja je to zahtijevala.
- (2) U slučaju bilo kakvog neslaganja između crnogorske i strane verzije ovog Ugovora, kao važeća se uzima verzija na crnogorskom jeziku.

Član 17

Ovaj Ugovor se smatra zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjuje se danom uključivanja Nosioca balansne odgovornosti u balansni obračun.

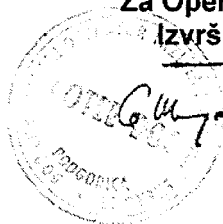
**Za Učesnika na tržištu,
Ovlašćeno lice**

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.

Z A G R E B 4.2

Ulica grada Vukovara 37

**Za Operatora tržišta,
Izvršni direktor**

**Za Operatora prenosnog sistema,
Izvršni direktor**

Učesnik na tržištu električne
energije „Hidroenergija
Montenegro“ doo Berane
Broj: 297
23.12.2022. godine

Crnogorski elektroprenosni
sistem AD

Broj: 402-0/22-731/15
Podgorica 20.12.2022 godine

DOO Crnogorski operator
tržišta električne energije

22/1835-6
Podgorica, 14.12.2022. godine

UGOVOR O BALANSNOJ ODGOVORNOSTI

Na osnovu člana 125 stav 4 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17, 82/20 i 29/22), člana 5 stav 1 tačka 2 Tržišnih pravila ("Službeni list CG" broj 44/17 i 25/19) i Odluke o dodjeli statusa Nosioca balansne odgovornosti br. 22/1835-2 od 1.11.2022. zaključuje se:

Ugovor o balansnoj odgovornosti

Između:

Učesnika na tržištu električne energije: „Hidroenergija Montenegro“ doo Berane, Buče bb, 84300 Berane, Crna Gora (dalje u tekstu: Nosiocac balansne odgovornosti)

Matični broj (PIB): 02665956

EIC oznake: 35X-HDRENRG----6

Broj tekućeg računa: Prva Banka Crne Gore
535-9942-32

Kojeg zastupa ovlašćeno lice: Ranko Radović,

Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 18, 81000 Podgorica (dalje u tekstu: Operator prenosnog sistema),

Matični broj (PIB): 02751372

Broj tekućeg računa: NLB Montenegrobanka 530-16413-50

Kojeg zastupa izvršni direktor: Ivan Asanović

i

DOO Crnogorski operator tržišta električne energije Podgorica, bulevar Svetog Petra Cetinjskog 130, 81000 Podgorica, (dalje u tekstu: Operator tržišta)

Matični broj (PIB): 02849097

Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka AD Podgorica, 520-34451-27

Kojeg zastupa izvršni direktor: Boro Todorović.

I Predmet Ugovora o balansnoj odgovornosti

Član 1

- (1) Ugovorom o balansnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze Operatora tržišta, Operatora prenosnog sistema i Nosioca balansne odgovornosti, koji proističu iz učešća u balansnom mehanizmu, a odnose se na preuzimanje balansne odgovornosti od strane Nosioca balansne odgovornosti za sopstvena količinska odstupanja predaje/prijema električne energije od vozniha redova.
- (2) Nosiocem balansne odgovornosti smatra se svaki učesnik na tržištu električne energije koji, u skladu sa odredbama Tržišnih pravila, preuzima balansnu odgovornost za:

- 1) sebe kao balansno odgovornog subjekta ili

- 2) sebe i članove balansne grupe, ukoliko je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.
- (3) U smisli tumačenja ovog Ugovora odrednica Nosilac balansne odgovornosti podrazumijeva subjekte iz stava 2 ovog člana, osim ako se posebno ne koristi odrednica Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, koja se odnosi na balansnu odgovornost za balansnu grupu.
- (4) Predmet ovog Ugovora je, takođe, da definiše:
 - 1) način i uslove za sticanje statusa Nosioca balansne odgovornosti;
 - 2) način uključivanja učesnika na tržištu električne energije u balansnu šemu;
 - 3) način izvršavanja prava i obaveza Nosioca balansne odgovornosti;
 - 4) balansni obračun i
 - 5) finansijski obračun i finansijsko poravnanje.

II Obaveze potpisnika Ugovora

Član 2

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da:
 - 1) Operatoru tržišta, prije zaključenja ovog Ugovora, dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja (bankarska garancija ili namjenski (garantni) depozit) u skladu sa odredbama Tržišnih pravila;
 - 2) Operatoru tržišta dostavlja sve bilateralne ugovore koje je sam zaključio, ukoliko je balansno odgovorni subjekat, odnosno sve bilateralne ugovore koji su zaključili članovi balansne grupe, ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 3) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema prijavljuje vozni red u skladu sa Tržišnim pravilima i Uputstvom za prijavu i izradu voznih redova;
 - 4) izmiruje svoje finansijske obaveze prema Operatoru tržišta proistekle iz utvrđenih količinskih odstupanja za sebe, kao balansno odgovornog subjekta, ili za sebe i članove balansne grupe za koje je preuzeo balansnu i finansijsku odgovornost;
 - 5) ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, dostavi Operatoru tržišta dokaze o osnivanju balansne grupe, u kojoj je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, čime preuzima balansnu i finansijsku odgovornost za članove balansne grupe;
 - 6) ukoliko želi da pristupi već postojećoj balansnoj grupi, Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi dokaze o pristupanju toj balansnoj grupi, kojima prenosi svoju balansnu i finansijsku odgovornost na nosioca balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 7) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi spisak članova sopstvene balansne grupe;
 - 8) ukoliko je trgovac koji ima više trgovačkih filijala, dostavi spisak filijala za koja preuzima balansnu i finansijsku odgovornost. Filijale koje nijesu na spisku dužne su da preuzmu balansnu i finansijsku odgovornost za svoja odstupanja. Spisak iz ove tačke se prilaže uz ovaj Ugovor i predstavlja njegov sastavni dio;
 - 9) odmah obavijestiti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o promjenama spiska iz tačaka 7 i 8 ovog stava i
 - 10) obezbijedi 24 satno dežurstvo zbog moguće, neophodne operativne komunikacije i usklađivanja sa Operatorom prenosnog sistema, koje bi uslovio iznenadni,

nepredviđeni događaj u prenosnom sistemu Crne Gore ili u prenosnim sistemima susjednih zemalja.

Član 3

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od nastanka promjene koja utiče ili bi mogla uticati na valjanost i primjenljivost ovog Ugovora, u pisanoj formi, obavijesti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o nastaloj promjeni.
- (2) Promjene iz stava 1 ovog člana definišu se aneksom Ugovora.
- (3) Sve finansijske i druge posljedice nastale zbog neblagovremenog obavješćavanja o nastalim promjenama iz stava 1 ovog člana padaju na teret Nosioca balansne odgovornosti.

Član 4

Operator prenosnog sistema dužan je da:

- 1) vodeći se zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti rada elektroenergetskog sistema omogućiti učesniku na tržištu nesmetan pristup i korišćenje prenosnog sistema, u skladu sa planovima koje je prethodno obezbijedio od učesnika na tržištu i Operatora tržišta;
- 2) u skladu sa Pravilima za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije informiše Nosioca balansne odgovornosti i Operatora tržišta o svim tehničkim ograničenjima trgovanja i
- 3) Operatoru tržišta obezbijedi sve podatke neophodne za izradu količinskog i finansijskog obračuna, i finansijsko poravnanje.

Član 5

Operator tržišta dužan je da:

- 1) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede balansni obračun, odnosno utvrđivanje količinskog odstupanja Nosioca balansne odgovornosti;
- 2) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede finansijski obračun i finansijsko poravnanje Nosioca balansne odgovornosti i
- 3) preko svog informacionog sistema omogućiti Nosiocu balansne odgovornosti uvid u podatke trgovanja i realizacije količinskog i finansijskog poravnanja.

Član 6

Potpisnici ovog Ugovora dužni su da razmijene podatke o ovlašćenim osobama za kontakt, koje su odgovorne za vozne redove, unutarдневно trgovanje i ostalu međusobnu komunikaciju.

III Postupci u slučaju promjena vezanih za balansnu grupu

Član 7

- (1) Član balansne grupe ima pravo da bilo kada zatraži pokretanje postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe dužan je da obavijesti Operatora tržišta o svim promjenama u balansnoj grupi.
- (3) U slučaju promjene članstva balansne grupe iz stava 1 ovog člana, nosilac balansne odgovornosti balansne grupe u koju se uključuje novi član preuzima za njega balansnu i finansijsku odgovornost.
- (4) Operator tržišta dužan je da, prilikom svake promjene broja članova balansne grupe, izračuna novi iznos instrumenta obezbjeđenja plaćanja za balansnu grupu.
- (5) Svi članovi balansne grupe koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da preuzmu finansijsku odgovornost za svoja odstupanja ili da balansnu odgovornost prenesu na nosioca balansne odgovornosti druge balansne grupe.
- (6) U slučaju ponovnog preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti iz stava 5 ovog člana, balansno odgovorni subjekt dužan je da Operatoru tržišta odmah dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

IV Prijavljivanje voznih redova i dostavljanje obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti i Operatora prenosnog sistema

Član 8

- (1) Način predaje, prenosa, prijema i provjere, kao i sadržaj voznih redova Nosioca balansne odgovornosti, preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Uputstvu za prijavu i izradu voznih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.
- (2) Ugovorne strane dužne su da Operatoru tržišta dostavljaju podatke za količinski i finansijski obračun i finansijsko poravnanje.
- (3) Način predaje, prenosa, prijema i provjeravanja obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Pravilniku o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od voznih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.

V Finansijski obračun i finansijsko poravnanje

Član 9

- (1) Nosilac balansne odgovornosti finansijski odgovara za svoj debalans.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovara za svoj i za debalans članova balansne grupe.

- (3) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovoran je za debalans člana balansne grupe koji je pokrenuo postupak prelaska u drugu balansnu grupu, ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti do okončanja postupka.
- (4) Član balansne grupe iz stava 3 ovog člana dužan je da, do okončanja postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti, Operatoru tržišta dostavi dokaz o uključivanju u drugu balansnu grupu ili, ukoliko preuzima sopstvenu balansnu odgovornost, sopstveni instrument obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana, Operator tržišta ima pravo da ne prihvati istupanje člana balansne grupe iz stava 3 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada, ili preuzimanje sopstvene balansne odgovornosti.
- (6) Operator tržišta dužan je da obavijesti nosioca balansne odgovornosti balansne grupe o neprihvatanju istupanja člana balansne grupe iz stava 5 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada.

VI Instrument obezbjeđenja plaćanja

Član 10

- (1) Svi članovi koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da dostave odgovarajuće instrumente obezbjeđenja plaćanja ukoliko se ne priključe novoj balansnoj grupi, i svoju balansnu odgovornost ne prenesu na nosioca balansne odgovornosti nove balansne grupe.
- (2) Članovi balansne grupe, izuzev nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, momentom formiranja balansne grupe ili uključivanja u već formiranu balansnu grupu, imaju pravo da od Operatora tržišta zahtijevaju povraćaj instrumenta obezbjeđenja plaćanja dostavljenog prilikom zaključivanja Ugovora o balansnoj odgovornosti.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da produži ili dostavi novi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja, u iznosu koji utvrđuje Operator tržišta, najkasnije do dana isteka roka važenja postojećeg instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (4) Operator tržišta ima pravo da izvrši reviziju dostavljenog instrumenta obezbjeđenja plaćanja i prije isteka perioda važenja, ukoliko odstupanja Nosioca balansne odgovornosti izađu iz okvira na osnovu kojih mu je prvobitno bila obračunata vrijednost instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Operator tržišta vrši korekciju iz stava 4 ovog člana na osnovu projekcije odstupanja u odnosu na novonastalu dinamiku ostvarivanja debalansa.
- (6) Operator tržišta ima pravo na korišćenje instrumenta obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

VII Povjerljivost i objavljivanje

Član 11

Operator tržišta i Operator prenosnog sistema, potpisivanjem ovog Ugovora, obavezuju se da će povjerljive podatke i informacije, posredno ili neposredno dobijene za potrebe balansnog obračuna, upotrebljavati samo u svrhu vezanu za balansni obračun odstupanja, finansijski obračun i finansijsko poravnanje, i da ih neće prosleđivati trećim licima, osim za izvršenje obaveza koje proizlaze iz zakona.

VIII Trajanje i raskid Ugovora

Član 12

- (1) Ovaj Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.
- (2) Ugovor se može raskinuti u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako Nosilac balansne odgovornosti u pisanoj formi obavijesti Operatora prenosnog sistema i Operatora tržišta o odustajanju od Ugovora o balansnoj odgovornosti sa rokom otkaza od devedeset dana, pod uslovom ispunjenja Ugovornih obaveza, i
 - 2) ako Operator prenosnog sistema i Operator tržišta jednostrano raskinu ovaj Ugovor u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.
- (3) Ovaj Ugovor prestaje da važi prilikom zamjene nosioca balansne odgovornosti u balansnoj grupi.

Član 13

- (1) Operator prenosnog sistema i Operator tržišta mogu jednostrano raskinuti ovaj Ugovor sa Nosiocem balansne odgovornosti, ako Nosilac balansne odgovornosti:
 - 1) ne plaća obaveze iz obračunskih odstupanja;
 - 2) ne dostavlja podatke potrebne za obračun odstupanja i
 - 3) ne dostavlja instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila i ovog Ugovora.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti ima pravo jednostranog raskida ovog Ugovora, ukoliko Operator prenosnog sistema i Operator tržišta ne izvršavaju svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, kada je Nosilac balansne odgovornosti u potpunosti postupio u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
- (3) U slučaju jednostranog raskida ovog Ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana, Operator prenosnog sistema dužan je da o tome obavijesti sve subjekte poravnanja koji pripadaju balansnoj grupi sa čijim nosiocem balansne odgovornosti se namjerava jednostrano raskinuti ovaj Ugovor, a priključeni su na prenosni sistem, i Operatora distributivnog sistema, najkasnije deset dana prije raskida.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da obavještenje iz stava 3 ovog člana proslijedi svim subjektima poravnanja iz te balansne grupe, koji su priključeni na distributivni sistem.

- (5) Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostavljanja pisanog obavještenja o raskidu Ugovora.

IX Rješavanje sporova

Član 14

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora pokušati da riješe sporazumno.
- (2) Ugovorna strana, koja se poziva na spor, inicira sporazumno rješenje dostavljajući drugoj Ugovornoj strani preporučeno pismo uz potvrdu o prijemu, u kome su navedene:
- 1) naziv, broj i datum zaključivanja Ugovora;
 - 2) predmet spora i kratak rezime njenog stava i
 - 3) predlog za sastanak radi postizanja dogovornog rješenja.
- (3) Ukoliko se spor ne uspije riješiti na način opisan u stavovima 1 i 2 ovog člana u razumnom roku, ali ne dužem od petnaest dana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

X Završne odredbe

Član 15

- (1) Na prava i obaveze koji nijesu uređeni ovim Ugovorom primjenjuju se odredbe zakona.
- (2) Ukoliko za vrijeme važenja ovog Ugovora dođe do opravdane potrebe za njegovim izmjenama ili dopunama, ili do promjene zakonskih i drugih propisa na kojima se ovaj Ugovor temelji, ugovorne strane će Aneksom Ugovora usaglasiti njegove odredbe sa novonastalim uslovima i promjenama.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 2 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći propisi.
- (4) Ovaj Ugovor je sačinjen u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, od kojih Operatoru tržišta, Operatoru prenosnog sistema i Nosiocu balansne odgovornosti pripadaju po 2 (dva) primjerka, a 1 (jedan) primjerak se dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.
- (5) Izmjene i dopune ovog Ugovora se vrše u pisanoj formi i iste potpisuju ovlašćeni predstavnici ugovornih strana.

Član 16

- (1) Ovaj Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku, a na zahtjev druge Ugovorne strane može se prevesti na strani jezik, uz obavezu ovjeravanja od strane sudskog tumača za

strani jezik, s tim što troškove prevođenja i ovjere snosi Ugovorna strana koja je to zahtijevala.

- (2) U slučaju bilo kakvog neslaganja između crnogorske i strane verzije ovog Ugovora, kao važeća se uzima verzija na crnogorskom jeziku.

Član 17

Ovaj Ugovor se smatra zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjuje se danom uključivanja Nosioca balansne odgovornosti u balansni obračun.

Za Učesnika na tržištu
Ovlašćeno lice

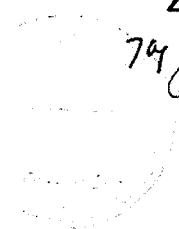

Za Operatora prenosnog sistema,
Izvršni direktor

Za Operatora tržišta,
Izvršni direktor

74 647.6-4

Učesnik na tržištu električne
energije Iron Investments
and Advisory doo

Broj: 2022/1115
11. 11. 2022. godine

Crnogorski elektroprenosni
sistem AD

Broj: 402-0/22-791/10
Podgorica 07. 11. 2022. godine

DOO Crnogorski operator
tržišta električne energije

22/1774-13
Podgorica, 28.10.2022.godine

UGOVOR O BALANSNOJ ODGOVORNOSTI

Na osnovu člana 125 stav 4 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17 i 82/20), člana 5 stav 1 tačka 2 Tržišnih pravila ("Službeni list CG" broj 44/17 i 25/19) i Odluke o dodjeli statusa Nosioca balansne odgovornosti br. 22/1774-8 od 27.10.2022., zaključuje se:

Ugovor o balansnoj odgovornosti

Između:

Učesnika na tržištu električne energije Iron Investments and Advisory doo, Vukice Mitrović 16A, 81000 Podgorica (dalje u tekstu: Nosioc balansne odgovornosti)
Matični broj (PIB): 03276236
EIC oznake: 35X-IRON-IA----6
Broj tekućeg računa: 560-2108-02
Kojeg zastupa ovlašćeno lice: Sonja Bečanović, u svojstvu trgovca,

Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 18, 81000 Podgorica (dalje u tekstu: Operator prenosnog sistema),
Matični broj (PIB): 02751372
Broj tekućeg računa: NLB Montenegrobanka 530-16413-50
Kojeg zastupa izvršni direktor: Ivan Asanović

i

DOO Crnogorski operator tržišta električne energije Podgorica, bulevar Svetog Petra Cetinjskog 130, 81000 Podgorica, (dalje u tekstu: Operator tržišta)
Matični broj (PIB): 02849097
Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka AD Podgorica, 520-34451-27
Kojeg zastupa izvršni direktor: Boro Todorović.

I Predmet Ugovora o balansnoj odgovornosti

Član 1

- (1) Ugovorom o balansnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze Operatora tržišta, Operatora prenosnog sistema i Nosioca balansne odgovornosti, koji proističu iz učešća u balansnom mehanizmu, a odnose se na preuzimanje balansne odgovornosti od strane Nosioca balansne odgovornosti za sopstvena količinska odstupanja predaje/prijema električne energije od voznihi redova.
- (2) Nosiocem balansne odgovornosti smatra se svaki učesnik na tržištu električne energije koji, u skladu sa odredbama Tržišnih pravila, preuzima balansnu odgovornost za:
 - 1) sebe kao balansno odgovornog subjekta ili
 - 2) sebe i članove balansne grupe, ukoliko je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.

- (3) U smisli tumačenja ovog Ugovora odrednica Nosilac balansne odgovornosti podrazumijeva subjekte iz stava 2 ovog člana, osim ako se posebno ne koristi odrednica Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, koja se odnosi na balansnu odgovornost za balansnu grupu.
- (4) Predmet ovog Ugovora je, takođe, da definiše:
- 1) način i uslove za sticanje statusa Nosioca balansne odgovornosti;
 - 2) način uključivanja učesnika na tržištu električne energije u balansnu šemu;
 - 3) način izvršavanja prava i obaveza Nosioca balansne odgovornosti;
 - 4) balansni obračun i
 - 5) finansijski obračun i finansijsko poravnanje.

II Obaveze potpisnika Ugovora

Član 2

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da:
- 1) Operatoru tržišta, prije zaključenja ovog Ugovora, dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja (bankarska garancija ili namjenski (garantni) depozit) u skladu sa odredbama Tržišnih pravila;
 - 2) Operatoru tržišta dostavlja sve bilateralne ugovore koje je sam zaključio, ukoliko je balansno odgovorni subjekat, odnosno sve bilateralne ugovore koji su zaključili članovi balansne grupe, ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 3) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema prijavljuje vozni red u skladu sa Tržišnim pravilima i Uputstvom za prijavu i izradu voznih redova;
 - 4) izmiruje svoje finansijske obaveze prema Operatoru tržišta proistekle iz utvrđenih količinskih odstupanja za sebe, kao balansno odgovornog subjekta, ili za sebe i članove balansne grupe za koje je preuzeo balansnu i finansijsku odgovornost;
 - 5) ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, dostavi Operatoru tržišta dokaze o osnivanju balansne grupe, u kojoj je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, čime preuzima balansnu i finansijsku odgovornost za članove balansne grupe;
 - 6) ukoliko želi da pristupi već postojećoj balansnoj grupi, Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi dokaze o pristupanju toj balansnoj grupi, kojima prenosi svoju balansnu i finansijsku odgovornost na nosioca balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 7) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi spisak članova sopstvene balansne grupe;
 - 8) ukoliko je trgovac koji ima više trgovačkih filijala, dostavi spisak filijala za koja preuzima balansnu i finansijsku odgovornost. Filijale koje nijesu na spisku dužne su da preuzmu balansnu i finansijsku odgovornost za svoja odstupanja. Spisak iz ove tačke se prilaže uz ovaj Ugovor i predstavlja njegov sastavni dio;
 - 9) odmah obavijestiti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o promjenama spiska iz tačaka 7 i 8 ovog stava i
 - 10) obezbijedi 24 satno dežurstvo zbog moguće, neophodne operativne komunikacije i usklađivanja sa Operatorom prenosnog sistema, koje bi uslovio iznenadni, nepredviđeni događaj u prenosnom sistemu Crne Gore ili u prenosnim sistemima susjednih zemalja.

Član 3

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od nastanka promjene koja utiče ili bi mogla uticati na valjanost i primjenljivost ovog Ugovora, u pisanoj formi, obavijesti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o nastaloj promjeni.
- (2) Promjene iz stava 1 ovog člana definišu se aneksom Ugovora.
- (3) Sve finansijske i druge posljedice nastale zbog neblagovremenog obavještanja o nastalim promjenama iz stava 1 ovog člana padaju na teret Nosioca balansne odgovornosti.

Član 4

Operator prenosnog sistema dužan je da:

- 1) vodeći se zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti rada elektroenergetskog sistema omogućiti učesniku na tržištu nesmetan pristup i korišćenje prenosnog sistema, u skladu sa planovima koje je prethodno obezbijedio od učesnika na tržištu i Operatora tržišta;
- 2) u skladu sa Pravilima za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije informiše Nosioca balansne odgovornosti i Operatora tržišta o svim tehničkim ograničenjima trgovanja i
- 3) Operatoru tržišta obezbijedi sve podatke neophodne za izradu količinskog i finansijskog obračuna, i finansijsko poravnanje.

Član 5

Operator tržišta dužan je da:

- 1) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede balansni obračun, odnosno utvrđivanje količinskog odstupanja Nosioca balansne odgovornosti;
- 2) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede finansijski obračun i finansijsko poravnanje Nosioca balansne odgovornosti i
- 3) preko svog informacionog sistema omogućiti Nosiocu balansne odgovornosti uvid u podatke trgovanja i realizacije količinskog i finansijskog poravnjanja.

Član 6

Potpisnici ovog Ugovora dužni su da razmijene podatke o ovlašćenim osobama za kontakt, koje su odgovorne za vozne redove, unutardnevno trgovanje i ostalu međusobnu komunikaciju.

III Postupci u slučaju promjena vezanih za balansnu grupu

Član 7

- (1) Član balansne grupe ima pravo da bilo kada zatraži pokretanje postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti.

- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe dužan je da obavijesti Operatora tržišta o svim promjenama u balansnoj grupi.
- (3) U slučaju promjene članstva balansne grupe iz stava 1 ovog člana, nosilac balansne odgovornosti balansne grupe u koju se uključuje novi član preuzima za njega balansnu i finansijsku odgovornost.
- (4) Operator tržišta dužan je da, prilikom svake promjene broja članova balansne grupe, izračuna novi iznos instrumenta obezbjeđenja plaćanja za balansnu grupu.
- (5) Svi članovi balansne grupe koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da preuzmu finansijsku odgovornost za svoja odstupanja ili da balansnu odgovornost prenesu na nosioca balansne odgovornosti druge balansne grupe.
- (6) U slučaju ponovnog preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti iz stava 5 ovog člana, balansno odgovorni subjekt dužan je da Operatoru tržišta odmah dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

IV Prijavljivanje voznih redova i dostavljanje obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti i Operatora prenosnog sistema

Član 8

- (1) Način predaje, prenosa, prijema i provjere, kao i sadržaj voznih redova Nosioca balansne odgovornosti, preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Uputstvu za prijavu i izradu voznih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.
- (2) Ugovorne strane dužne su da Operatoru tržišta dostavljaju podatke za količinski i finansijski obračun i finansijsko poravnanje.
- (3) Način predaje, prenosa, prijema i provjeravanja obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Pravilniku o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od voznih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.

V Finansijski obračun i finansijsko poravnanje

Član 9

- (1) Nosilac balansne odgovornosti finansijski odgovara za svoj debalans.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovara za svoj i za debalans članova balansne grupe.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovoran je za debalanse člana balansne grupe koji je pokrenuo postupak prelaska u drugu balansnu grupu, ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti do okončanja postupka.

- (4) Član balansne grupe iz stava 3 ovog člana dužan je da, do okončanja postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti, Operatoru tržišta dostavi dokaz o uključivanju u drugu balansnu grupu ili, ukoliko preuzima sopstvenu balansnu odgovornost, sopstveni instrument obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana, Operator tržišta ima pravo da ne prihvati istupanje člana balansne grupe iz stava 3 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada, ili preuzimanje sopstvene balansne odgovornosti.
- (6) Operator tržišta dužan je da obavijesti nosioca balansne odgovornosti balansne grupe o neprihvatanju istupanja člana balansne grupe iz stava 5 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada.

VI Instrument obezbjeđenja plaćanja

Član 10

- (1) Svi članovi koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da dostave odgovarajuće instrumente obezbjeđenja plaćanja ukoliko se ne priključe novoj balansnoj grupi, i svoju balansnu odgovornost ne prenesu na nosioca balansne odgovornosti nove balansne grupe.
- (2) Članovi balansne grupe, izuzev nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, momentom formiranja balansne grupe ili uključivanja u već formiranu balansnu grupu, imaju pravo da od Operatora tržišta zahtijevaju povraćaj instrumenta obezbjeđenja plaćanja dostavljenog prilikom zaključivanja Ugovora o balansnoj odgovornosti.
- (3) Nosioc balansne odgovornosti dužan je da produži ili dostavi novi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja, u iznosu koji utvrđuje Operator tržišta, najkasnije do dana isteka roka važenja postojećeg instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (4) Operator tržišta ima pravo da izvrši reviziju dostavljenog instrumenta obezbjeđenja plaćanja i prije isteka perioda važenja, ukoliko odstupanja Nosioca balansne odgovornosti izađu iz okvira na osnovu kojih mu je prvobitno bila obračunata vrijednost instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Operator tržišta vrši korekciju iz stava 4 ovog člana na osnovu projekcije odstupanja u odnosu na novonastalu dinamiku ostvarivanja debalansa.
- (6) Operator tržišta ima pravo na korišćenje instrumenta obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

VII Povjerljivost i objavljivanje

Član 11

Operator tržišta i Operator prenosnog sistema, potpisivanjem ovog Ugovora, obavezuju se da će povjerljive podatke i informacije, posredno ili neposredno dobijene za potrebe balansnog obračuna, upotrebljavati samo u svrhu vezanu za balansni obračun

odstupanja, finansijski obračun i finansijsko poravnanje, i da ih neće prosleđivati trećim licima, osim za izvršenje obaveza koje proizlaze iz zakona.

VIII Trajanje i raskid Ugovora

Član 12

- (1) Ovaj Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.
- (2) Ugovor se može raskinuti u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako Nosioc balansne odgovornosti u pisanoj formi obavijesti Operatora prenosnog sistema i Operatora tržišta o odustajanju od Ugovora o balansnoj odgovornosti sa rokom otkaza od devedeset dana, pod uslovom ispunjenja Ugovornih obaveza, i
 - 2) ako Operator prenosnog sistema i Operator tržišta jednostrano raskinu ovaj Ugovor u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.
- (3) Ovaj Ugovor prestaje da važi prilikom zamjene nosioca balansne odgovornosti u balansnoj grupi.

Član 13

- (1) Operator prenosnog sistema i Operator tržišta mogu jednostrano raskinuti ovaj Ugovor sa Nosiocem balansne odgovornosti, ako Nosioc balansne odgovornosti:
 - 1) ne plaća obaveze iz obračunskih odstupanja;
 - 2) ne dostavlja podatke potrebne za obračun odstupanja i
 - 3) ne dostavlja instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila i ovog Ugovora.
- (2) Nosioc balansne odgovornosti ima pravo jednostranog raskida ovog Ugovora, ukoliko Operator prenosnog sistema i Operator tržišta ne izvršavaju svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, kada je Nosioc balansne odgovornosti u potpunosti postupio u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
- (3) U slučaju jednostranog raskida ovog Ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana, Operator prenosnog sistema dužan je da o tome obavijesti sve subjekte poravnanja koji pripadaju balansnoj grupi sa čijim nosiocem balansne odgovornosti se namjerava jednostrano raskinuti ovaj Ugovor, a priključeni su na prenosni sistem, i Operatora distributivnog sistema, najkasnije deset dana prije raskida.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da obavještenje iz stava 3 ovog člana proslijedi svim subjektima poravnanja iz te balansne grupe, koji su priključeni na distributivni sistem.
- (5) Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostavljanja pisanog obavještenja o raskidu Ugovora.

IX Rješavanje sporova

Član 14

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora pokušati da riješe sporazumno.
- (2) Ugovorna strana, koja se poziva na spor, inicira sporazumno rješenje dostavljajući drugoj Ugovornoj strani preporučeno pismo uz potvrdu o prijemu, u kome su navedene:
 - 1) naziv, broj i datum zaključivanja Ugovora;
 - 2) predmet spora i kratak rezime njenog stava i
 - 3) predlog za sastanak radi postizanja dogovornog rješenja.
- (3) Ukoliko se spor ne uspije riješiti na način opisan u stavovima 1 i 2 ovog člana u razumnom roku, ali ne dužem od petnaest dana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

X Završne odredbe

Član 15

- (1) Na prava i obaveze koji nijesu uređeni ovim Ugovorom primjenjuju se odredbe zakona.
- (2) Ukoliko za vrijeme važenja ovog Ugovora dođe do opravdane potrebe za njegovim izmjenama ili dopunama, ili do promjene zakonskih i drugih propisa na kojima se ovaj Ugovor temelji, ugovorne strane će Aneksom Ugovora usaglasiti njegove odredbe sa novonastalim uslovima i promjenama.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 2 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći propisi.
- (4) Ovaj Ugovor je sačinjen u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, od kojih Operatoru tržišta, Operatoru prenosnog sistema i Nosiocu balansne odgovornosti pripadaju po 2 (dva) primjerka, a 1 (jedan) primjerak se dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.
- (5) Izmjene i dopune ovog Ugovora se vrše u pisanoj formi i iste potpisuju ovlašćeni predstavnici ugovornih strana.

Član 16

- (1) Ovaj Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku, a na zahtjev druge Ugovorne strane može se prevesti na strani jezik, uz obavezu ovjeravanja od strane sudskog tumača za strani jezik, s tim što troškove prevođenja i ovjere snosi Ugovorna strana koja je to zahtijevala.
- (2) U slučaju bilo kakvog neslaganja između crnogorske i strane verzije ovog Ugovora, kao važeća se uzima verzija na crnogorskom jeziku.

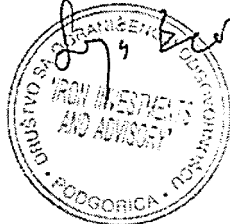
Član 17

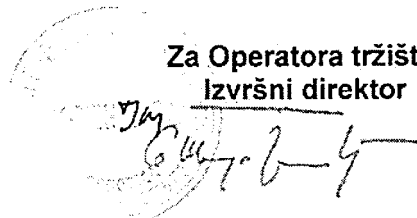
COTEE

Ovaj Ugovor se smatra zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjuje se danom uključivanja Nosioca balansne odgovornosti u balansni obračun.

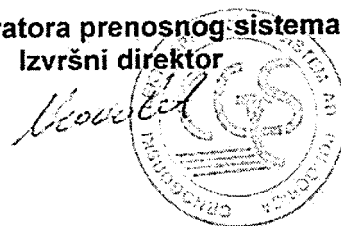
**Za Učesnika na tržištu,
Ovlašćeno lice**

**Za Operatora tržišta,
Izvršni direktor**

**Za Operatora prenosnog sistema,
Izvršni direktor**

Učesnik na tržištu električne
energije Medex Electric doo

Broj: 102/10
26.10.2022. godine

Crnogorski elektroprenosni
sistem AD

Broj: 402-5/22-751/8
Podgorica 18.10.2022. godine

DOO Crnogorski operator
tržišta električne energije
22/356-11
Podgorica, 12.10.2022.godine

UGOVOR

O BALANSNOJ ODGOVORNOSTI

Na osnovu člana 125 stav 4 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17 i 82/20), člana 5 stav 1 tačka 2 Tržišnih pravila ("Službeni list CG" broj 44/17 i 25/19) i Odluke o dodjeli statusa Nosioca balansne odgovornosti br. 22/356-5 od 22.3.2022., zaključuje se:

Ugovor o balansnoj odgovornosti

Između:

Učesnika na tržištu električne energije: Medex Electric DOO, Moskovska br. 93, 81 000 Podgorica, Crna Gora (dalje u tekstu: Nosilac balansne odgovornosti)

Matični broj (PIB): 03399290

EIC oznake: 35X-MEDEX-EL---J

Broj tekućeg računa: Crnogorska komercijalna banka
510000000015234278

Kojeg zastupa izvršni direktor: Vladimir Perunović,

Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 18, 81000 Podgorica (dalje u tekstu: Operator prenosnog sistema),

Matični broj (PIB): 02751372

Broj tekućeg računa: NLB Montenegrobanka 530-16413-50

Kojeg zastupa izvršni direktor: Ivan Asanović

i

DOO Crnogorski operator tržišta električne energije Podgorica, bulevar Svetog Petra Cetinjskog 130, 81000 Podgorica, (dalje u tekstu: Operator tržišta)

Matični broj (PIB): 02849097

Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka AD Podgorica, 520-34451-27

Kojeg zastupa izvršni direktor: Boro Todorović.

I Predmet Ugovora o balansnoj odgovornosti

Član 1

(1) Ugovorom o balansnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze Operatora tržišta, Operatora prenosnog sistema i Nosioca balansne odgovornosti, koji proističu iz učešća u balansnom mehanizmu, a odnose se na preuzimanje balansne odgovornosti od strane Nosioca balansne odgovornosti za sopstvena količinska odstupanja predaje/prijema električne energije od vozničkih redova.

(2) Nosiocem balansne odgovornosti smatra se svaki učesnik na tržištu električne energije koji, u skladu sa odredbama Tržišnih pravila, preuzima balansnu odgovornost za:

1) sebe kao balansno odgovornog subjekta ili

- 2) sebe i članove balansne grupe, ukoliko je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.
- (3) U smisli tumačenja ovog Ugovora odrednica Nosilac balansne odgovornosti podrazumijeva subjekte iz stava 2 ovog člana, osim ako se posebno ne koristi odrednica Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, koja se odnosi na balansnu odgovornost za balansnu grupu.
- (4) Predmet ovog Ugovora je, takođe, da definiše:
 - 1) način i uslove za sticanje statusa Nosioca balansne odgovornosti;
 - 2) način uključivanja učesnika na tržištu električne energije u balansnu šemu;
 - 3) način izvršavanja prava i obaveza Nosioca balansne odgovornosti;
 - 4) balansni obračun i
 - 5) finansijski obračun i finansijsko poravnanje.

II Obaveze potpisnika Ugovora

Član 2

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da:
 - 1) Operatoru tržišta, prije zaključenja ovog Ugovora, dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja (bankarska garancija ili namjenski (garantni) depozit) u skladu sa odredbama Tržišnih pravila;
 - 2) Operatoru tržišta dostavlja sve bilateralne ugovore koje je sam zaključio, ukoliko je balansno odgovorni subjekat, odnosno sve bilateralne ugovore koji su zaključili članovi balansne grupe, ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 3) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema prijavljuje vozni red u skladu sa Tržišnim pravilima i Uputstvom za prijavu i izradu voznih redova;
 - 4) izmiruje svoje finansijske obaveze prema Operatoru tržišta proistekle iz utvrđenih količinskih odstupanja za sebe, kao balansno odgovornog subjekta, ili za sebe i članove balansne grupe za koje je preuzeo balansnu i finansijsku odgovornost;
 - 5) ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, dostavi Operatoru tržišta dokaze o osnivanju balansne grupe, u kojoj je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, čime preuzima balansnu i finansijsku odgovornost za članove balansne grupe;
 - 6) ukoliko želi da pristupi već postojećoj balansnoj grupi, Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi dokaze o pristupanju toj balansnoj grupi, kojima prenosi svoju balansnu i finansijsku odgovornost na nosioca balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 7) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi spisak članova sopstvene balansne grupe;
 - 8) ukoliko je trgovac koji ima više trgovačkih filijala, dostavi spisak filijala za koja preuzima balansnu i finansijsku odgovornost. Filijale koje nijesu na spisku dužne su da preuzmu balansnu i finansijsku odgovornost za svoja odstupanja. Spisak iz ove tačke se prilaže uz ovaj Ugovor i predstavlja njegov sastavni dio;
 - 9) odmah obavijestiti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o promjenama spiska iz tačaka 7 i 8 ovog stava i
 - 10) obezbijedi 24 satno dežurstvo zbog moguće, neophodne operativne komunikacije i usklađivanja sa Operatorom prenosnog sistema, koje bi uslovio iznenadni,

nepredviđeni događaj u prenosnom sistemu Crne Gore ili u prenosnim sistemima susjednih zemalja.

Član 3

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od nastanka promjene koja utiče ili bi mogla uticati na valjanost i primjenljivost ovog Ugovora, u pisanoj formi, obavijesti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o nastaloj promjeni.
- (2) Promjene iz stava 1 ovog člana definišu se aneksom Ugovora.
- (3) Sve finansijske i druge posljedice nastale zbog neblagovremenog obavješćavanja o nastalim promjenama iz stava 1 ovog člana padaju na teret Nosioca balansne odgovornosti.

Član 4

Operator prenosnog sistema dužan je da:

- 1) vodeći se zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti rada elektroenergetskog sistema omogućiti učesniku na tržištu nesmetan pristup i korišćenje prenosnog sistema, u skladu sa planovima koje je prethodno obezbijedio od učesnika na tržištu i Operatora tržišta;
- 2) u skladu sa Pravilima za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije informiše Nosioca balansne odgovornosti i Operatora tržišta o svim tehničkim ograničenjima trgovanja i
- 3) Operatoru tržišta obezbijedi sve podatke neophodne za izradu količinskog i finansijskog obračuna, i finansijsko poravnanje.

Član 5

Operator tržišta dužan je da:

- 1) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede balansni obračun, odnosno utvrđivanje količinskog odstupanja Nosioca balansne odgovornosti;
- 2) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede finansijski obračun i finansijsko poravnanje Nosioca balansne odgovornosti i
- 3) preko svog informacionog sistema omogućiti Nosiocu balansne odgovornosti uvid u podatke trgovanja i realizacije količinskog i finansijskog poravnjanja.

Član 6

Potpisnici ovog Ugovora dužni su da razmijene podatke o ovlašćenim osobama za kontakt, koje su odgovorne za vozne redove, unutarдневноno trgovanje i ostalu međusobnu komunikaciju.

III Postupci u slučaju promjena vezanih za balansnu grupu

Član 7

- (1) Član balansne grupe ima pravo da bilo kada zatraži pokretanje postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe dužan je da obavijesti Operatora tržišta o svim promjenama u balansnoj grupi.
- (3) U slučaju promjene članstva balansne grupe iz stava 1 ovog člana, nosilac balansne odgovornosti balansne grupe u koju se uključuje novi član preuzima za njega balansnu i finansijsku odgovornost.
- (4) Operator tržišta dužan je da, prilikom svake promjene broja članova balansne grupe, izračuna novi iznos instrumenta obezbjeđenja plaćanja za balansnu grupu.
- (5) Svi članovi balansne grupe koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da preuzmu finansijsku odgovornost za svoja odstupanja ili da balansnu odgovornost prenesu na nosioca balansne odgovornosti druge balansne grupe.
- (6) U slučaju ponovnog preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti iz stava 5 ovog člana, balansno odgovorni subjekt dužan je da Operatoru tržišta odmah dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

IV Prijavljivanje vozničkih redova i dostavljanje obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti i Operatora prenosnog sistema

Član 8

- (1) Način predaje, prenosa, prijema i provjere, kao i sadržaj vozničkih redova Nosioca balansne odgovornosti, preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Uputstvu za prijavu i izradu vozničkih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.
- (2) Ugovorne strane dužne su da Operatoru tržišta dostavljaju podatke za količinski i finansijski obračun i finansijsko poravnanje.
- (3) Način predaje, prenosa, prijema i provjeravanja obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Pravilniku o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od vozničkih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.

V Finansijski obračun i finansijsko poravnanje

Član 9

- (1) Nosilac balansne odgovornosti finansijski odgovara za svoj debalans.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovara za svoj i za debalans članova balansne grupe.

- (3) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovoran je za debalans člana balansne grupe koji je pokrenuo postupak prelaska u drugu balansnu grupu, ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti do okončanja postupka.
- (4) Član balansne grupe iz stava 3 ovog člana dužan je da, do okončanja postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti, Operatoru tržišta dostavi dokaz o uključivanju u drugu balansnu grupu ili, ukoliko preuzima sopstvenu balansnu odgovornost, sopstveni instrument obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana, Operator tržišta ima pravo da ne prihvati istupanje člana balansne grupe iz stava 3 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada, ili preuzimanje sopstvene balansne odgovornosti.
- (6) Operator tržišta dužan je da obavijesti nosioca balansne odgovornosti balansne grupe o neprihvatanju istupanja člana balansne grupe iz stava 5 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada.

VI Instrument obezbjeđenja plaćanja

Član 10

- (1) Svi članovi koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da dostave odgovarajuće instrumente obezbjeđenja plaćanja ukoliko se ne priključe novoj balansnoj grupi, i svoju balansnu odgovornost ne prenesu na nosioca balansne odgovornosti nove balansne grupe.
- (2) Članovi balansne grupe, izuzev nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, momentom formiranja balansne grupe ili uključivanja u već formiranu balansnu grupu, imaju pravo da od Operatora tržišta zahtijevaju povraćaj instrumenta obezbjeđenja plaćanja dostavljenog prilikom zaključivanja Ugovora o balansnoj odgovornosti.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da produži ili dostavi novi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja, u iznosu koji utvrđuje Operator tržišta, najkasnije do dana isteka roka važenja postojećeg instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (4) Operator tržišta ima pravo da izvrši reviziju dostavljenog instrumenta obezbjeđenja plaćanja i prije isteka perioda važenja, ukoliko odstupanja Nosioca balansne odgovornosti izađu iz okvira na osnovu kojih mu je prvobitno bila obračunata vrijednost instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Operator tržišta vrši korekciju iz stava 4 ovog člana na osnovu projekcije odstupanja u odnosu na novonastalu dinamiku ostvarivanja debalansa.
- (6) Operator tržišta ima pravo na korišćenje instrumenta obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

VII Povjerljivost i objavljivanje

Član 11

Operator tržišta i Operator prenosnog sistema, potpisivanjem ovog Ugovora, obavezuju se da će povjerljive podatke i informacije, posredno ili neposredno dobijene za potrebe balansnog obračuna, upotrebljavati samo u svrhu vezanu za balansni obračun odstupanja, finansijski obračun i finansijsko poravnanje, i da ih neće prosleđivati trećim licima, osim za izvršenje obaveza koje proizlaze iz zakona.

VIII Trajanje i raskid Ugovora

Član 12

- (1) Ovaj Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.
- (2) Ugovor se može raskinuti u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako Nosilac balansne odgovornosti u pisanoj formi obavijesti Operatora prenosnog sistema i Operatora tržišta o odustajanju od Ugovora o balansnoj odgovornosti sa rokom otkaza od devedeset dana, pod uslovom ispunjenja Ugovornih obaveza, i
 - 2) ako Operator prenosnog sistema i Operator tržišta jednostrano raskinu ovaj Ugovor u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.
- (3) Ovaj Ugovor prestaje da važi prilikom zamjene nosioca balansne odgovornosti u balansnoj grupi.

Član 13

- (1) Operator prenosnog sistema i Operator tržišta mogu jednostrano raskinuti ovaj Ugovor sa Nosiocem balansne odgovornosti, ako Nosilac balansne odgovornosti:
 - 1) ne plaća obaveze iz obračunskih odstupanja;
 - 2) ne dostavlja podatke potrebne za obračun odstupanja i
 - 3) ne dostavlja instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila i ovog Ugovora.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti ima pravo jednostranog raskida ovog Ugovora, ukoliko Operator prenosnog sistema i Operator tržišta ne izvršavaju svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, kada je Nosilac balansne odgovornosti u potpunosti postupio u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
- (3) U slučaju jednostranog raskida ovog Ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana, Operator prenosnog sistema dužan je da o tome obavijesti sve subjekte poravnanja koji pripadaju balansnoj grupi sa čijim nosiocem balansne odgovornosti se namjerava jednostrano raskinuti ovaj Ugovor, a priključeni su na prenosni sistem, i Operatora distributivnog sistema, najkasnije deset dana prije raskida.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da obavještenje iz stava 3 ovog člana proslijedi svim subjektima poravnanja iz te balansne grupe, koji su priključeni na distributivni sistem.

- (5) Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostavljanja pisanog obavještenja o raskidu Ugovora.

IX Rješavanje sporova

Član 14

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora pokušati da riješe sporazumno.
- (2) Ugovorna strana, koja se poziva na spor, inicira sporazumno rješenje dostavljajući drugoj Ugovornoj strani preporučeno pismo uz potvrdu o prijemu, u kome su navedene:
- 1) naziv, broj i datum zaključivanja Ugovora;
 - 2) predmet spora i kratak rezime njenog stava i
 - 3) predlog za sastanak radi postizanja dogovornog rješenja.
- (3) Ukoliko se spor ne uspije riješiti na način opisan u stavovima 1 i 2 ovog člana u razumnom roku, ali ne dužem od petnaest dana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

X Završne odredbe

Član 15

- (1) Na prava i obaveze koji nijesu uređeni ovim Ugovorom primjenjuju se odredbe zakona.
- (2) Ukoliko za vrijeme važenja ovog Ugovora dođe do opravdane potrebe za njegovim izmjenama ili dopunama, ili do promjene zakonskih i drugih propisa na kojima se ovaj Ugovor temelji, ugovorne strane će Aneksom Ugovora usaglasiti njegove odredbe sa novonastalim uslovima i promjenama.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 2 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći propisi.
- (4) Ovaj Ugovor je sačinjen u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, od kojih Operatoru tržišta, Operatoru prenosnog sistema i Nosiocu balansne odgovornosti pripadaju po 2 (dva) primjerka, a 1 (jedan) primjerak se dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.
- (5) Izmjene i dopune ovog Ugovora se vrše u pisanoj formi i iste potpisuju ovlašćeni predstavnici ugovornih strana.

Član 16

- (1) Ovaj Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku, a na zahtjev druge Ugovorne strane može se prevesti na strani jezik, uz obavezu ovjeravanja od strane sudskog tumača za

strani jezik, s tim što troškove prevođenja i ovjere snosi Ugovorna strana koja je to zahtijevala.

- (2) U slučaju bilo kakvog neslaganja između crnogorske i strane verzije ovog Ugovora, kao važeća se uzima verzija na crnogorskom jeziku.

Član 17

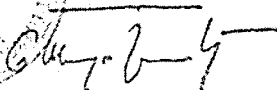
Ovaj Ugovor se smatra zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjuje se danom uključivanja Nosioca balansne odgovornosti u balansni obračun.

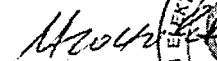
Za učesnika na tržištu,
Izvršni direktor

Za Operatora tržišta,
Izvršni direktor

Za Operatora prenosnog sistema,
Izvršni direktor

Učesnik na tržištu električne
energije SCM Power d.o.o.
Beograd
Broj: RS-2022-05
19-12-2022.godine

Crnogorski elektrotransmisijni
sistem AD

Broj: 402-D/22-791/12
Podgorica 07-12-2022.godine

DOO Crnogorski operator
tržišta električne energije
22/1869-13
Podgorica, 29.11.2022.godine

UGOVOR O BALANSNOJ ODGOVORNOSTI

Na osnovu člana 125 stav 4 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17 i 82/20), člana 5 stav 1 tačka 2 Tržišnih pravila ("Službeni list CG" broj 44/17 i 25/19) i Odluke o dodjeli statusa Nosioca balansne odgovornosti br. 22/1869-8 od 24.11.2022. zaključuje se:

Ugovor o balansnoj odgovornosti

Između:

Učesnika na tržištu električne energije: Privredno društvo SCM Power d.o.o. Beograd, Vladimira Popovića 44/2/123, 11070 Novi Beograd, Beograd, Srbija (dalje u tekstu: Nosioc balansne odgovornosti)

Matični broj (PIB): 112922079

EIC oznake: 34X-0000000083-X

Broj tekućeg računa: Banca intesa AD Srbija

RS35160600000141185877

Kojeg zastupa ovlašćeno lice: Milena Savić,

Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 18, 81000 Podgorica (dalje u tekstu: Operator prenosnog sistema),

Matični broj (PIB): 02751372

Broj tekućeg računa: NLB Montenegro banka 530-16413-50

Kojeg zastupa izvršni direktor: Ivan Asanović

i

DOO Crnogorski operator tržišta električne energije Podgorica, bulevar Svetog Petra Cetinjskog 130, 81000 Podgorica, (dalje u tekstu: Operator tržišta)

Matični broj (PIB): 02849097

Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka AD Podgorica, 520-34451-27

Kojeg zastupa izvršni direktor: Boro Todorović.

I Predmet Ugovora o balansnoj odgovornosti

Član 1

(1) Ugovorom o balansnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze Operatora tržišta, Operatora prenosnog sistema i Nosioca balansne odgovornosti, koji proističu iz učešća u balansnom mehanizmu, a odnose se na preuzimanje balansne odgovornosti od strane Nosioca balansne odgovornosti za sopstvena količinska odstupanja predaje/prijema električne energije od voznihi redova.

(2) Nosiocem balansne odgovornosti smatra se svaki učesnik na tržištu električne energije koji, u skladu sa odredbama Tržišnih pravila, preuzima balansnu odgovornost za:

1) sebe kao balansno odgovornog subjekta ili

- 2) sebe i članove balansne grupe, ukoliko je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.
- (3) U smisli tumačenja ovog Ugovora odrednica Nosilac balansne odgovornosti podrazumijeva subjekte iz stava 2 ovog člana, osim ako se posebno ne koristi odrednica Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, koja se odnosi na balansnu odgovornost za balansnu grupu.
- (4) Predmet ovog Ugovora je, takođe, da definiše:
 - 1) način i uslove za sticanje statusa Nosioca balansne odgovornosti;
 - 2) način uključivanja učesnika na tržištu električne energije u balansnu šemu;
 - 3) način izvršavanja prava i obaveza Nosioca balansne odgovornosti;
 - 4) balansni obračun i
 - 5) finansijski obračun i finansijsko poravnanje.

II Obaveze potpisnika Ugovora

Član 2

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da:
 - 1) Operatoru tržišta, prije zaključenja ovog Ugovora, dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja (bankarska garancija ili namjenski (garantni) depozit) u skladu sa odredbama Tržišnih pravila;
 - 2) Operatoru tržišta dostavlja sve bilateralne ugovore koje je sam zaključio, ukoliko je balansno odgovorni subjekat, odnosno sve bilateralne ugovore koji su zaključili članovi balansne grupe, ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 3) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema prijavljuje vozni red u skladu sa Tržišnim pravilima i Uputstvom za prijavu i izradu vozničkih redova;
 - 4) izmiruje svoje finansijske obaveze prema Operatoru tržišta proistekle iz utvrđenih količinskih odstupanja za sebe, kao balansno odgovornog subjekta, ili za sebe i članove balansne grupe za koje je preuzeo balansnu i finansijsku odgovornost;
 - 5) ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, dostavi Operatoru tržišta dokaze o osnivanju balansne grupe, u kojoj je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, čime preuzima balansnu i finansijsku odgovornost za članove balansne grupe;
 - 6) ukoliko želi da pristupi već postojećoj balansnoj grupi, Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi dokaze o pristupanju toj balansnoj grupi, kojima prenosi svoju balansnu i finansijsku odgovornost na nosioca balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 7) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi spisak članova sopstvene balansne grupe;
 - 8) ukoliko je trgovac koji ima više trgovačkih filijala, dostavi spisak filijala za koja preuzima balansnu i finansijsku odgovornost. Filijale koje nijesu na spisku dužne su da preuzmu balansnu i finansijsku odgovornost za svoja odstupanja. Spisak iz ove tačke se prilaže uz ovaj Ugovor i predstavlja njegov sastavni dio;
 - 9) odmah obavijestiti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o promjenama spiska iz tačaka 7 i 8 ovog stava i
 - 10) obezbijedi 24 satno dežurstvo zbog moguće, neophodne operativne komunikacije i usklađivanja sa Operatorom prenosnog sistema, koje bi uslovio iznenađni,

nepredviđeni događaj u prenosnom sistemu Crne Gore ili u prenosnim sistemima susjednih zemalja.

Član 3

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od nastanka promjene koja utiče ili bi mogla uticati na valjanost i primjenljivost ovog Ugovora, u pisanoj formi, obavijesti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o nastaloj promjeni.
- (2) Promjene iz stava 1 ovog člana definišu se aneksom Ugovora.
- (3) Sve finansijske i druge posljedice nastale zbog neblagovremenog obavješćavanja o nastalim promjenama iz stava 1 ovog člana padaju na teret Nosioca balansne odgovornosti.

Član 4

Operator prenosnog sistema dužan je da:

- 1) vodeći se zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti rada elektroenergetskog sistema omogućiti učesniku na tržištu nesmetan pristup i korišćenje prenosnog sistema, u skladu sa planovima koje je prethodno obezbijedio od učesnika na tržištu i Operatora tržišta;
- 2) u skladu sa Pravilima za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije informiše Nosioca balansne odgovornosti i Operatora tržišta o svim tehničkim ograničenjima trgovanja i
- 3) Operatoru tržišta obezbijedi sve podatke neophodne za izradu količinskog i finansijskog obračuna, i finansijsko poravnanje.

Član 5

Operator tržišta dužan je da:

- 1) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede balansni obračun, odnosno utvrđivanje količinskog odstupanja Nosioca balansne odgovornosti;
- 2) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede finansijski obračun i finansijsko poravnanje Nosioca balansne odgovornosti i
- 3) preko svog informacionog sistema omogućiti Nosiocu balansne odgovornosti uvid u podatke trgovanja i realizacije količinskog i finansijskog poravnanja.

Član 6

Potpisnici ovog Ugovora dužni su da razmijene podatke o ovlašćenim osobama za kontakt, koje su odgovorne za vozne redove, unutardnevno trgovanje i ostalu međusobnu komunikaciju.

III Postupci u slučaju promjena vezanih za balansnu grupu

Član 7

- (1) Član balansne grupe ima pravo da bilo kada zatraži pokretanje postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe dužan je da obavijesti Operatora tržišta o svim promjenama u balansnoj grupi.
- (3) U slučaju promjene članstva balansne grupe iz stava 1 ovog člana, nosilac balansne odgovornosti balansne grupe u koju se uključuje novi član preuzima za njega balansnu i finansijsku odgovornost.
- (4) Operator tržišta dužan je da, prilikom svake promjene broja članova balansne grupe, izračuna novi iznos instrumenta obezbjeđenja plaćanja za balansnu grupu.
- (5) Svi članovi balansne grupe koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da preuzmu finansijsku odgovornost za svoja odstupanja ili da balansnu odgovornost prenesu na nosioca balansne odgovornosti druge balansne grupe.
- (6) U slučaju ponovnog preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti iz stava 5 ovog člana, balansno odgovorni subjekt dužan je da Operatoru tržišta odmah dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

IV Prijavljivanje voznih redova i dostavljanje obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti i Operatora prenosnog sistema

Član 8

- (1) Način predaje, prenosa, prijema i provjere, kao i sadržaj voznih redova Nosioca balansne odgovornosti, preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Uputstvu za prijavu i izradu voznih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.
- (2) Ugovorne strane dužne su da Operatoru tržišta dostavljaju podatke za količinski i finansijski obračun i finansijsko poravnanje.
- (3) Način predaje, prenosa, prijema i provjeravanja obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Pravilniku o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od voznih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.

V Finansijski obračun i finansijsko poravnanje

Član 9

- (1) Nosilac balansne odgovornosti finansijski odgovara za svoj debalans.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovara za svoj i za debalans članova balansne grupe.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovoran je za debalans člana balansne grupe koji je pokrenuo postupak prelaska u drugu balansnu grupu, ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti do okončanja postupka.

- (4) Član balansne grupe iz stava 3 ovog člana dužan je da, do okončanja postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti, Operatoru tržišta dostavi dokaz o uključivanju u drugu balansnu grupu ili, ukoliko preuzima sopstvenu balansnu odgovornost, sopstveni instrument obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana, Operator tržišta ima pravo da ne prihvati istupanje člana balansne grupe iz stava 3 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada, ili preuzimanje sopstvene balansne odgovornosti.
- (6) Operator tržišta dužan je da obavijesti nosioca balansne odgovornosti balansne grupe o neprihvatanju istupanja člana balansne grupe iz stava 5 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada.

VI Instrument obezbjeđenja plaćanja

Član 10

- (1) Svi članovi koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da dostave odgovarajuće instrumente obezbjeđenja plaćanja ukoliko se ne priključe novoj balansnoj grupi, i svoju balansnu odgovornost ne prenesu na nosioca balansne odgovornosti nove balansne grupe.
- (2) Članovi balansne grupe, izuzev nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, momentom formiranja balansne grupe ili uključivanja u već formiranu balansnu grupu, imaju pravo da od Operatora tržišta zahtijevaju povraćaj instrumenta obezbjeđenja plaćanja dostavljenog prilikom zaključivanja Ugovora o balansnoj odgovornosti.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da produži ili dostavi novi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja, u iznosu koji utvrđuje Operator tržišta, najkasnije do dana isteka roka važenja postojećeg instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (4) Operator tržišta ima pravo da izvrši reviziju dostavljenog instrumenta obezbjeđenja plaćanja i prije isteka perioda važenja, ukoliko odstupanja Nosioca balansne odgovornosti izađu iz okvira na osnovu kojih mu je prvobitno bila obračunata vrijednost instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Operator tržišta vrši korekciju iz stava 4 ovog člana na osnovu projekcije odstupanja u odnosu na novonastalu dinamiku ostvarivanja debalansa.
- (6) Operator tržišta ima pravo na korišćenje instrumenta obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

VII Povjerljivost i objavljivanje

Član 11

Operator tržišta i Operator prenosnog sistema, potpisivanjem ovog Ugovora, obavezuju se da će povjerljive podatke i informacije, posredno ili neposredno dobijene za potrebe balansnog obračuna, upotrebljavati samo u svrhu vezanu za balansni obračun

odstupanja, finansijski obračun i finansijsko poravnanje, i da ih neće prosleđivati trećim licima, osim za izvršenje obaveza koje proizlaze iz zakona.

VIII Trajanje i raskid Ugovora

Član 12

- (1) Ovaj Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.
- (2) Ugovor se može raskinuti u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako Nosilac balansne odgovornosti u pisanoj formi obavijesti Operatora prenosnog sistema i Operatora tržišta o odustajanju od Ugovora o balansnoj odgovornosti sa rokom otkaza od devedeset dana, pod uslovom ispunjenja Ugovornih obaveza, i
 - 2) ako Operator prenosnog sistema i Operator tržišta jednostrano raskinu ovaj Ugovor u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.
- (3) Ovaj Ugovor prestaje da važi prilikom zamjene nosioca balansne odgovornosti u balansnoj grupi.

Član 13

- (1) Operator prenosnog sistema i Operator tržišta mogu jednostrano raskinuti ovaj Ugovor sa Nosiocem balansne odgovornosti, ako Nosilac balansne odgovornosti:
 - 1) ne plaća obaveze iz obračunskih odstupanja;
 - 2) ne dostavlja podatke potrebne za obračun odstupanja i
 - 3) ne dostavlja instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila i ovog Ugovora.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti ima pravo jednostranog raskida ovog Ugovora, ukoliko Operator prenosnog sistema i Operator tržišta ne izvršavaju svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, kada je Nosilac balansne odgovornosti u potpunosti postupio u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
- (3) U slučaju jednostranog raskida ovog Ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana, Operator prenosnog sistema dužan je da o tome obavijesti sve subjekte poravnanja koji pripadaju balansnoj grupi sa čijim nosiocem balansne odgovornosti se namjerava jednostrano raskinuti ovaj Ugovor, a priključeni su na prenosni sistem, i Operatora distributivnog sistema, najkasnije deset dana prije raskida.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da obavještenje iz stava 3 ovog člana proslijedi svim subjektima poravnanja iz te balansne grupe, koji su priključeni na distributivni sistem.
- (5) Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostavljanja pisanog obavještenja o raskidu Ugovora.

IX Rješavanje sporova

Član 14

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora pokušati da riješe sporazumno.
- (2) Ugovorna strana, koja se poziva na spor, inicira sporazumno rješenje dostavljajući drugoj Ugovornoj strani preporučeno pismo uz potvrdu o prijemu, u kome su navedene:
 - 1) naziv, broj i datum zaključivanja Ugovora;
 - 2) predmet spora i kratak rezime njenog stava i
 - 3) predlog za sastanak radi postizanja dogovornog rješenja.
- (3) Ukoliko se spor ne uspije riješiti na način opisan u stavovima 1 i 2 ovog člana u razumnom roku, ali ne dužem od petnaest dana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

X Završne odredbe

Član 15

- (1) Na prava i obaveze koji nijesu uređeni ovim Ugovorom primjenjuju se odredbe zakona.
- (2) Ukoliko za vrijeme važenja ovog Ugovora dođe do opravdane potrebe za njegovim izmjenama ili dopunama, ili do promjene zakonskih i drugih propisa na kojima se ovaj Ugovor temelji, ugovorne strane će Aneksom Ugovora usaglasiti njegove odredbe sa novonastalim uslovima i promjenama.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 2 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći propisi.
- (4) Ovaj Ugovor je sačinjen u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, od kojih Operatoru tržišta, Operatoru prenosnog sistema i Nosiocu balansne odgovornosti pripadaju po 2 (dva) primjerka, a 1 (jedan) primjerak se dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.
- (5) Izmjene i dopune ovog Ugovora se vrše u pisanoj formi i iste potpisuju ovlašćeni predstavnici ugovornih strana.

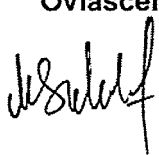
Član 16

- (1) Ovaj Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku, a na zahtjev druge Ugovorne strane može se prevesti na strani jezik, uz obavezu ovjeravanja od strane sudskog tumača za strani jezik, s tim što troškove prevođenja i ovjere snosi Ugovorna strana koja je to zahtijevala.
- (2) U slučaju bilo kakvog neslaganja između crnogorske i strane verzije ovog Ugovora, kao važeća se uzima verzija na crnogorskom jeziku.

Član 17

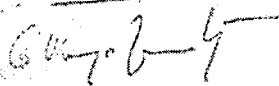
Ovaj Ugovor se smatra zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjuje se danom uključivanja Nosioca balansne odgovornosti u balansni obračun.

Za Učesnika na tržištu,
Ovlašćeno lice

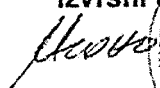

Za Operatora tržišta,
Izvršni direktor

74

Za Operatora prenosnog sistema,
Izvršni direktor

Učesnik na tržištu električne
energije

VIRIDI PROGRESSUM DOO

Broj: 2022-10
11.11.2022. godine

Crnogorski elektrotransnosni
sistem AD

Broj: 402-D/22-751/14
Podgorica 15.12.2022. godine

DOO Crnogorski operator
tržišta električne energije

22/2056-7
Podgorica, 08.12.2022. godine

UGOVOR O BALANSNOJ ODGOVORNOSTI

Na osnovu člana 125 stav 4 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17 i 82/20), člana 5 stav 1 tačka 2 Tržišnih pravila ("Službeni list CG" broj 44/17 i 25/19) i Odluke o dodjeli statusa Nosioca balansne odgovornosti br. 22/2056-2 od 05.12.2022., zaključuje se:

Ugovor o balansnoj odgovornosti

Između:

Učesnika na tržištu električne energije: VIRIDI PROGRESSUM DOO, Mušovića rijeka bb, Kolašin 81210 (dalje u tekstu: Nosioc balansne odgovornosti)

Matični broj (PIB): 02883155

EIC oznake: 35X-VIRIDI-P---A

Broj tekućeg računa: 530-27369-65 NLB banka

Kojeg zastupa ovlašćeno lice: Ivan Joksimović,

Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 18, 81000 Podgorica (dalje u tekstu: Operator prenosnog sistema),

Matični broj (PIB): 02751372

Broj tekućeg računa: NLB Montenegro banka 530-16413-50

Kojeg zastupa izvršni direktor: Ivan Asanović

i

DOO Crnogorski operator tržišta električne energije Podgorica, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 130, 81000 Podgorica, (dalje u tekstu: Operator tržišta)

Matični broj (PIB): 02849097

Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka AD Podgorica, 520-34451-27

Kojeg zastupa izvršni direktor: Boro Todorović.

I Predmet Ugovora o balansnoj odgovornosti

Član 1

- (1) Ugovorom o balansnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze Operatora tržišta, Operatora prenosnog sistema i Nosioca balansne odgovornosti, koji proističu iz učešća u balansnom mehanizmu, a odnose se na preuzimanje balansne odgovornosti od strane Nosioca balansne odgovornosti za sopstvena količinska odstupanja predaje/prijema električne energije od voznih redova.
- (2) Nosiocem balansne odgovornosti smatra se svaki učesnik na tržištu električne energije koji, u skladu sa odredbama Tržišnih pravila, preuzima balansnu odgovornost za:
 - 1) sebe kao balansno odgovornog subjekta ili
 - 2) sebe i članove balansne grupe, ukoliko je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.

- (3) U smisli tumačenja ovog Ugovora odrednica Nosilac balansne odgovornosti podrazumijeva subjekte iz stava 2 ovog člana, osim ako se posebno ne koristi odrednica Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, koja se odnosi na balansnu odgovornost za balansnu grupu.
- (4) Predmet ovog Ugovora je, takođe, da definiše:
- 1) način i uslove za sticanje statusa Nosioca balansne odgovornosti;
 - 2) način uključivanja učesnika na tržištu električne energije u balansnu šemu;
 - 3) način izvršavanja prava i obaveza Nosioca balansne odgovornosti;
 - 4) balansni obračun i
 - 5) finansijski obračun i finansijsko poravnanje.

II Obaveze potpisnika Ugovora

Član 2

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da:

- 1) Operatoru tržišta, prije zaključenja ovog Ugovora, dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja (bankarska garancija ili namjenski (garantni) depozit) u skladu sa odredbama Tržišnih pravila;
- 2) Operatoru tržišta dostavlja sve bilateralne ugovore koje je sam zaključio, ukoliko je balansno odgovorni subjekat, odnosno sve bilateralne ugovore koji su zaključili članovi balansne grupe, ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe;
- 3) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema prijavljuje vozni red u skladu sa Tržišnim pravilima i Uputstvom za prijavu i izradu vozni redova;
- 4) izmiruje svoje finansijske obaveze prema Operatoru tržišta proistekle iz utvrđenih količinskih odstupanja za sebe, kao balansno odgovornog subjekta, ili za sebe i članove balansne grupe za koje je preuzeo balansnu i finansijsku odgovornost;
- 5) ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, dostavi Operatoru tržišta dokaze o osnivanju balansne grupe, u kojoj je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, čime preuzima balansnu i finansijsku odgovornost za članove balansne grupe;
- 6) ukoliko želi da pristupi već postojećoj balansnoj grupi, Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi dokaze o pristupanju toj balansnoj grupi, kojima prenosi svoju balansnu i finansijsku odgovornost na nosioca balansne odgovornosti balansne grupe;
- 7) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi spisak članova sopstvene balansne grupe;
- 8) ukoliko je trgovac koji ima više trgovačkih filijala, dostavi spisak filijala za koja preuzima balansnu i finansijsku odgovornost. Filijale koje nijesu na spisku dužne su da preuzmu balansnu i finansijsku odgovornost za svoja odstupanja. Spisak iz ove tačke se prilaže uz ovaj Ugovor i predstavlja njegov sastavni dio;
- 9) odmah obavijestiti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o promjenama spiska iz tačaka 7 i 8 ovog stava i
- 10) obezbijedi 24 satno dežurstvo zbog moguće, neophodne operativne komunikacije i usklađivanja sa Operatorom prenosnog sistema, koje bi uslovio iznenadni, nepredviđeni događaj u prenosnom sistemu Crne Gore ili u prenosnim sistemima susjednih zemalja.

Član 3

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od nastanka promjene koja utiče ili bi mogla uticati na valjanost i primjenljivost ovog Ugovora, u pisanoj formi, obavijesti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o nastaloj promjeni.
- (2) Promjene iz stava 1 ovog člana definišu se aneksom Ugovora.
- (3) Sve finansijske i druge posljedice nastale zbog neblagovremenog obavješćavanja o nastalim promjenama iz stava 1 ovog člana padaju na teret Nosioca balansne odgovornosti.

Član 4

Operator prenosnog sistema dužan je da:

- 1) vodeći se zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti rada elektroenergetskog sistema omogućiti učesniku na tržištu nesmetan pristup i korišćenje prenosnog sistema, u skladu sa planovima koje je prethodno obezbijedio od učesnika na tržištu i Operatora tržišta;
- 2) u skladu sa Pravilima za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije informiše Nosioca balansne odgovornosti i Operatora tržišta o svim tehničkim ograničenjima trgovanja i
- 3) Operatoru tržišta obezbijedi sve podatke neophodne za izradu količinskog i finansijskog obračuna, i finansijsko poravnanje.

Član 5

Operator tržišta dužan je da:

- 1) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede balansni obračun, odnosno utvrđivanje količinskog odstupanja Nosioca balansne odgovornosti;
- 2) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede finansijski obračun i finansijsko poravnanje Nosioca balansne odgovornosti i
- 3) preko svog informacionog sistema omogućiti Nosiocu balansne odgovornosti uvid u podatke trgovanja i realizacije količinskog i finansijskog poravnanja.

Član 6

Potpisnici ovog Ugovora dužni su da razmijene podatke o ovlašćenim osobama za kontakt, koje su odgovorne za vozne redove, unutarдневно trgovanje i ostalu međusobnu komunikaciju.

III Postupci u slučaju promjena vezanih za balansnu grupu

Član 7

- (1) Član balansne grupe ima pravo da bilo kada zatraži pokretanje postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti.

- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe dužan je da obavijesti Operatora tržišta o svim promjenama u balansnoj grupi.
- (3) U slučaju promjene članstva balansne grupe iz stava 1 ovog člana, nosilac balansne odgovornosti balansne grupe u koju se uključuje novi član preuzima za njega balansnu i finansijsku odgovornost.
- (4) Operator tržišta dužan je da, prilikom svake promjene broja članova balansne grupe, izračuna novi iznos instrumenta obezbjeđenja plaćanja za balansnu grupu.
- (5) Svi članovi balansne grupe koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da preuzmu finansijsku odgovornost za svoja odstupanja ili da balansnu odgovornost prenesu na nosioca balansne odgovornosti druge balansne grupe.
- (6) U slučaju ponovnog preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti iz stava 5 ovog člana, balansno odgovorni subjekt dužan je da Operatoru tržišta odmah dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

IV Prijavljivanje vozničkih redova i dostavljanje obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti i Operatora prenosnog sistema

Član 8

- (1) Način predaje, prenosa, prijema i provjere, kao i sadržaj vozničkih redova Nosioca balansne odgovornosti, preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Uputstvu za prijavu i izradu vozničkih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.
- (2) Ugovorne strane dužne su da Operatoru tržišta dostavljaju podatke za količinski i finansijski obračun i finansijsko poravnanje.
- (3) Način predaje, prenosa, prijema i provjeravanja obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Pravilniku o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od vozničkih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.

V Finansijski obračun i finansijsko poravnanje

Član 9

- (1) Nosilac balansne odgovornosti finansijski odgovara za svoj debalans.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovara za svoj i za debalans članova balansne grupe.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovoran je za debalans člana balansne grupe koji je pokrenuo postupak prelaska u drugu balansnu grupu, ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti do okončanja postupka.

- (4) Član balansne grupe iz stava 3 ovog člana dužan je da, do okončanja postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti, Operatoru tržišta dostavi dokaz o uključivanju u drugu balansnu grupu ili, ukoliko preuzima sopstvenu balansnu odgovornost, sopstveni instrument obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana, Operator tržišta ima pravo da ne prihvati istupanje člana balansne grupe iz stava 3 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada, ili preuzimanje sopstvene balansne odgovornosti.
- (6) Operator tržišta dužan je da obavijesti nosioca balansne odgovornosti balansne grupe o neprihvatanju istupanja člana balansne grupe iz stava 5 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada.

VI Instrument obezbjeđenja plaćanja

Član 10

- (1) Svi članovi koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da dostave odgovarajuće instrumente obezbjeđenja plaćanja ukoliko se ne priključe novoj balansnoj grupi, i svoju balansnu odgovornost ne prenesu na nosioca balansne odgovornosti nove balansne grupe.
- (2) Članovi balansne grupe, izuzev nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, momentom formiranja balansne grupe ili uključivanja u već formiranu balansnu grupu, imaju pravo da od Operatora tržišta zahtijevaju povraćaj instrumenta obezbjeđenja plaćanja dostavljenog prilikom zaključivanja Ugovora o balansnoj odgovornosti.
- (3) Nosioc balansne odgovornosti dužan je da produži ili dostavi novi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja, u iznosu koji utvrđuje Operator tržišta, najkasnije do dana isteka roka važenja postojećeg instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (4) Operator tržišta ima pravo da izvrši reviziju dostavljenog instrumenta obezbjeđenja plaćanja i prije isteka perioda važenja, ukoliko odstupanja Nosioca balansne odgovornosti izađu iz okvira na osnovu kojih mu je prvobitno bila obračunata vrijednost instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Operator tržišta vrši korekciju iz stava 4 ovog člana na osnovu projekcije odstupanja u odnosu na novonastalu dinamiku ostvarivanja debalansa.
- (6) Operator tržišta ima pravo na korišćenje instrumenta obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

VII Povjerljivost i objavljivanje

Član 11

Operator tržišta i Operator prenosnog sistema, potpisivanjem ovog Ugovora, obavezuju se da će povjerljive podatke i informacije, posredno ili neposredno dobijene za potrebe balansnog obračuna, upotrebljavati samo u svrhu vezanu za balansni obračun

odstupanja, finansijski obračun i finansijsko poravnanje, i da ih neće prosleđivati trećim licima, osim za izvršenje obaveza koje proizlaze iz zakona.

VIII Trajanje i raskid Ugovora

Član 12

- (1) Ovaj Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.
- (2) Ugovor se može raskinuti u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako Nosilac balansne odgovornosti u pisanoj formi obavijesti Operatora prenosnog sistema i Operatora tržišta o odustajanju od Ugovora o balansnoj odgovornosti sa rokom otkaza od devedeset dana, pod uslovom ispunjenja Ugovornih obaveza, i
 - 2) ako Operator prenosnog sistema i Operator tržišta jednostrano raskinu ovaj Ugovor u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.
- (3) Ovaj Ugovor prestaje da važi prilikom zamjene nosioca balansne odgovornosti u balansnoj grupi.

Član 13

- (1) Operator prenosnog sistema i Operator tržišta mogu jednostrano raskinuti ovaj Ugovor sa Nosiocem balansne odgovornosti, ako Nosilac balansne odgovornosti:
 - 1) ne plaća obaveze iz obračunskih odstupanja;
 - 2) ne dostavlja podatke potrebne za obračun odstupanja i
 - 3) ne dostavlja instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila i ovog Ugovora.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti ima pravo jednostranog raskida ovog Ugovora, ukoliko Operator prenosnog sistema i Operator tržišta ne izvršavaju svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, kada je Nosilac balansne odgovornosti u potpunosti postupio u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
- (3) U slučaju jednostranog raskida ovog Ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana, Operator prenosnog sistema dužan je da o tome obavijesti sve subjekte poravnanja koji pripadaju balansnoj grupi sa čijim nosiocem balansne odgovornosti se namjerava jednostrano raskinuti ovaj Ugovor, a priključeni su na prenosni sistem, i Operatora distributivnog sistema, najkasnije deset dana prije raskida.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da obavještenje iz stava 3 ovog člana proslijedi svim subjektima poravnanja iz te balansne grupe, koji su priključeni na distributivni sistem.
- (5) Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostavljanja pisanog obavještenja o raskidu Ugovora.

IX Rješavanje sporova

Član 14

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora pokušati da riješe sporazumno.
- (2) Ugovorna strana, koja se poziva na spor, inicira sporazumno rješenje dostavljajući drugoj Ugovornoj strani preporučeno pismo uz potvrdu o prijemu, u kome su navedene:
 - 1) naziv, broj i datum zaključivanja Ugovora;
 - 2) predmet spora i kratak rezime njenog stava i
 - 3) predlog za sastanak radi postizanja dogovornog rješenja.
- (3) Ukoliko se spor ne uspije riješiti na način opisan u stavovima 1 i 2 ovog člana u razumnom roku, ali ne dužem od petnaest dana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

X Završne odredbe

Član 15

- (1) Na prava i obaveze koji nijesu uređeni ovim Ugovorom primjenjuju se odredbe zakona.
- (2) Ukoliko za vrijeme važenja ovog Ugovora dođe do opravdane potrebe za njegovim izmjenama ili dopunama, ili do promjene zakonskih i drugih propisa na kojima se ovaj Ugovor temelji, ugovorne strane će Aneksom Ugovora usaglasiti njegove odredbe sa novonastalim uslovima i promjenama.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 2 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći propisi.
- (4) Ovaj Ugovor je sačinjen u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, od kojih Operatoru tržišta, Operatoru prenosnog sistema i Nosiocu balansne odgovornosti pripadaju po 2 (dva) primjerka, a 1 (jedan) primjerak se dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.
- (5) Izmjene i dopune ovog Ugovora se vrše u pisanoj formi i iste potpisuju ovlašćeni predstavnici ugovornih strana.

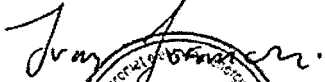
Član 16

- (1) Ovaj Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku, a na zahtjev druge Ugovorne strane može se prevesti na strani jezik, uz obavezu ovjeravanja od strane sudskog tumača za strani jezik, s tim što troškove prevođenja i ovjere snosi Ugovorna strana koja je to zahtijevala.
- (2) U slučaju bilo kakvog neslaganja između crnogorske i strane verzije ovog Ugovora, kao važeća se uzima verzija na crnogorskom jeziku.

Član 17

Ovaj Ugovor se smatra zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjuje se danom uključivanja Nosioca balansne odgovornosti u balansni obračun.

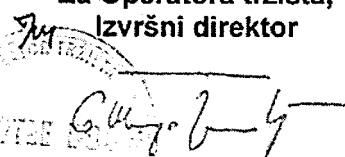
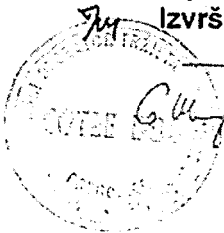
Za Učesnika na tržištu,
Ovlašćeno lice

Za Operatora prenosnog sistema,
Izvršni direktor

Za Operatora tržišta,
Izvršni direktor

Učesnik na tržištu električne
energije

„VOSMET LIMITED“ DOO
PODGORICA

Broj: _____
09.12.2022. godine

Crnogorski elektroprenosni
sistem AD

Broj: 402-D/22-791/11
Podgorica 07.12.2022. godine

DOO Crnogorski operator
tržišta električne energije

22/2015-14
Podgorica, 02.12.2022.godine

UGOVOR O BALANSNOJ ODGOVORNOSTI

Na osnovu člana 125 stav 4 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17 i 82/20), člana 5 stav 1 tačka 2 Tržišnih pravila ("Službeni list CG" broj 44/17 i 25/19) i Odluke o dodjeli statusa Nosioca balansne odgovornosti br. 22/2015-9 od 01.12.2022., zaključuje se:

Ugovor o balansnoj odgovornosti

Između:

Učesnika na tržištu električne energije: DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU
„VOSMET LIMITED“ DOO PODGORICA, Petra Dedića b.b., Podgorica 81000 (dalje u tekstu:

Nosilac balansne odgovornosti)

Matični broj (PIB): 03224236

EIC oznake: 35X-VOSMET-LIM-L

Broj tekućeg računa: 535-18025-33 Prva Banka Crne Gore AD

Kojeg zastupa ovlašćeno lice: Dražen Gregl, u svojstvu trgovca,

Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 18, 81000
Podgorica (dalje u tekstu: Operator prenosnog sistema),

Matični broj (PIB): 02751372

Broj tekućeg računa: NLB Montenegrobanka 530-16413-50

Kojeg zastupa izvršni direktor: Ivan Asanović

i

DOO Crnogorski operator tržišta električne energije Podgorica, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog
130, 81000 Podgorica, (dalje u tekstu: Operator tržišta)

Matični broj (PIB): 02849097

Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka AD Podgorica, 520-34451-27

Kojeg zastupa izvršni direktor: Boro Todorović.

I Predmet Ugovora o balansnoj odgovornosti

Član 1

- (1) Ugovorom o balansnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze Operatora tržišta, Operatora prenosnog sistema i Nosioca balansne odgovornosti, koji proističu iz učešća u balansnom mehanizmu, a odnose se na preuzimanje balansne odgovornosti od strane Nosioca balansne odgovornosti za sopstvena količinska odstupanja predaje/prijema električne energije od voznihi redova.
- (2) Nosiocem balansne odgovornosti smatra se svaki učesnik na tržištu električne energije koji, u skladu sa odredbama Tržišnih pravila, preuzima balansnu odgovornost za:

- 1) sebe kao balansno odgovornog subjekta ili

- 2) sebe i članove balansne grupe, ukoliko je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.
- (3) U smisli tumačenja ovog Ugovora odrednica Nosilac balansne odgovornosti podrazumijeva subjekte iz stava 2 ovog člana, osim ako se posebno ne koristi odrednica Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, koja se odnosi na balansnu odgovornost za balansnu grupu.
- (4) Predmet ovog Ugovora je, takođe, da definiše:
 - 1) način i uslove za sticanje statusa Nosioca balansne odgovornosti;
 - 2) način uključivanja učesnika na tržištu električne energije u balansnu šemu;
 - 3) način izvršavanja prava i obaveza Nosioca balansne odgovornosti;
 - 4) balansni obračun i
 - 5) finansijski obračun i finansijsko poravnanje.

II Obaveze potpisnika Ugovora

Član 2

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da:
 - 1) Operatoru tržišta, prije zaključenja ovog Ugovora, dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja (bankarska garancija ili namjenski (garantni) depozit) u skladu sa odredbama Tržišnih pravila;
 - 2) Operatoru tržišta dostavlja sve bilateralne ugovore koje je sam zaključio, ukoliko je balansno odgovorni subjekat, odnosno sve bilateralne ugovore koji su zaključili članovi balansne grupe, ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 3) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema prijavljuje vozni red u skladu sa Tržišnim pravilima i Uputstvom za prijavu i izradu vozni redova;
 - 4) izmiruje svoje finansijske obaveze prema Operatoru tržišta proistekle iz utvrđenih količinskih odstupanja za sebe, kao balansno odgovornog subjekta, ili za sebe i članove balansne grupe za koje je preuzeo balansnu i finansijsku odgovornost;
 - 5) ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, dostavi Operatoru tržišta dokaze o osnivanju balansne grupe, u kojoj je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, čime preuzima balansnu i finansijsku odgovornost za članove balansne grupe;
 - 6) ukoliko želi da pristupi već postojećoj balansnoj grupi, Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi dokaze o pristupanju toj balansnoj grupi, kojima prenosi svoju balansnu i finansijsku odgovornost na nosioca balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 7) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi spisak članova sopstvene balansne grupe;
 - 8) ukoliko je trgovac koji ima više trgovačkih filijala, dostavi spisak filijala za koja preuzima balansnu i finansijsku odgovornost. Filijale koje nijesu na spisku dužne su da preuzmu balansnu i finansijsku odgovornost za svoja odstupanja. Spisak iz ove tačke se prilaže uz ovaj Ugovor i predstavlja njegov sastavni dio;
 - 9) odmah obavijestiti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o promjenama spiska iz tačaka 7 i 8 ovog stava i
 - 10) obezbijedi 24 satno dežurstvo zbog moguće, neophodne operativne komunikacije i usklađivanja sa Operatorom prenosnog sistema, koje bi uslovio iznenadni,

nepredviđeni događaj u prenosnom sistemu Crne Gore ili u prenosnim sistemima susjednih zemalja.

Član 3

- (1) Nosioc balansne odgovornosti dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od nastanka promjene koja utiče ili bi mogla uticati na valjanost i primjenljivost ovog Ugovora, u pisanoj formi, obavijesti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o nastaloj promjeni.
- (2) Promjene iz stava 1 ovog člana definišu se aneksom Ugovora.
- (3) Sve finansijske i druge posljedice nastale zbog neblagovremenog obavješćavanja o nastalim promjenama iz stava 1 ovog člana padaju na teret Nosioca balansne odgovornosti.

Član 4

Operator prenosnog sistema dužan je da:

- 1) vodeći se zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti rada elektroenergetskog sistema omogućiti učesniku na tržištu nesmetan pristup i korišćenje prenosnog sistema, u skladu sa planovima koje je prethodno obezbijedio od učesnika na tržištu i Operatora tržišta;
- 2) u skladu sa Pravilima za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije informiše Nosioca balansne odgovornosti i Operatora tržišta o svim tehničkim ograničenjima trgovanja;
- 3) Operatoru tržišta obezbijedi sve podatke neophodne za izradu količinskog i finansijskog obračuna, i finansijsko poravnanje.

Član 5

Operator tržišta dužan je da:

- 1) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede balansni obračun, odnosno utvrđivanje količinskog odstupanja Nosioca balansne odgovornosti;
- 2) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede finansijski obračun i finansijsko poravnanje Nosioca balansne odgovornosti;
- 3) preko svog informacionog sistema omogućiti Nosiocu balansne odgovornosti uvid u podatke trgovanja i realizacije količinskog i finansijskog poravnanja.

Član 6

Potpisnici ovog Ugovora dužni su da razmijene podatke o ovlašćenim osobama za kontakt, koje su odgovorne za vozne redove, unutarredovno trgovanje i ostalu međusobnu komunikaciju.

III Postupci u slučaju promjena vezanih za balansnu grupu

Član 7

- (1) Član balansne grupe ima pravo da bilo kada zatraži pokretanje postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe dužan je da obavijesti Operatora tržišta o svim promjenama u balansnoj grupi.
- (3) U slučaju promjene članstva balansne grupe iz stava 1 ovog člana, nosilac balansne odgovornosti balansne grupe u koju se uključuje novi član preuzima za njega balansnu i finansijsku odgovornost.
- (4) Operator tržišta dužan je da, prilikom svake promjene broja članova balansne grupe, izračuna novi iznos instrumenta obezbjeđenja plaćanja za balansnu grupu.
- (5) Svi članovi balansne grupe koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da preuzmu finansijsku odgovornost za svoja odstupanja ili da balansnu odgovornost prenesu na nosioca balansne odgovornosti druge balansne grupe.
- (6) U slučaju ponovnog preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti iz stava 5 ovog člana, balansno odgovorni subjekt dužan je da Operatoru tržišta odmah dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

IV Prijavljivanje voznihi redova i dostavljanje obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti i Operatora prenosnog sistema

Član 8

- (1) Način predaje, prenosa, prijema i provjere, kao i sadržaj voznihi redova Nosioca balansne odgovornosti, preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Uputstvu za prijavu i izradu voznihi redova, koja utvrđuje Operator tržišta.
- (2) Ugovorne strane dužne su da Operatoru tržišta dostavljaju podatke za količinski i finansijski obračun i finansijsko poravnanje.
- (3) Način predaje, prenosa, prijema i provjeravanja obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Pravilniku o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od voznihi redova, koja utvrđuje Operator tržišta.

V Finansijski obračun i finansijsko poravnanje

Član 9

- (1) Nosilac balansne odgovornosti finansijski odgovara za svoj debalans.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovara za svoj i za debalans članova balansne grupe.

- (3) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovoran je za debalansne člana balansne grupe koji je pokrenuo postupak prelaska u drugu balansnu grupu, ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti do okončanja postupka.
- (4) Član balansne grupe iz stava 3 ovog člana dužan je da, do okončanja postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti, Operatoru tržišta dostavi dokaz o uključivanju u drugu balansnu grupu ili, ukoliko preuzima sopstvenu balansnu odgovornost, sopstveni instrument obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana, Operator tržišta ima pravo da ne prihvati istupanje člana balansne grupe iz stava 3 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada, ili preuzimanje sopstvene balansne odgovornosti.
- (6) Operator tržišta dužan je da obavijesti nosioca balansne odgovornosti balansne grupe o neprihvatanju istupanja člana balansne grupe iz stava 5 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada.

VI Instrument obezbjeđenja plaćanja

Član 10

- (1) Svi članovi koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da dostave odgovarajuće instrumente obezbjeđenja plaćanja ukoliko se ne priključe novoj balansnoj grupi, i svoju balansnu odgovornost ne prenesu na nosioca balansne odgovornosti nove balansne grupe.
- (2) Članovi balansne grupe, izuzev nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, momentom formiranja balansne grupe ili uključivanja u već formiranu balansnu grupu, imaju pravo da od Operatora tržišta zahtijevaju povraćaj instrumenta obezbjeđenja plaćanja dostavljenog prilikom zaključivanja Ugovora o balansnoj odgovornosti.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da produži ili dostavi novi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja, u iznosu koji utvrđuje Operator tržišta, najkasnije do dana isteka roka važenja postojećeg instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (4) Operator tržišta ima pravo da izvrši reviziju dostavljenog instrumenta obezbjeđenja plaćanja i prije isteka perioda važenja, ukoliko odstupanja Nosioca balansne odgovornosti izađu iz okvira na osnovu kojih mu je prvobitno bila obračunata vrijednost instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Operator tržišta vrši korekciju iz stava 4 ovog člana na osnovu projekcije odstupanja u odnosu na novonastalu dinamiku ostvarivanja debalansa.
- (6) Operator tržišta ima pravo na korišćenje instrumenta obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

VII Povjerljivost i objavljivanje

Član 11

Operator tržišta i Operator prenosnog sistema, potpisivanjem ovog Ugovora, obavezuju se da će povjerljive podatke i informacije, posredno ili neposredno dobijene za potrebe balansnog obračuna, upotrebljavati samo u svrhu vezanu za balansni obračun odstupanja, finansijski obračun i finansijsko poravnanje, i da ih neće prosledivati trećim licima, osim za izvršenje obaveza koje proizlaze iz zakona.

VIII Trajanje i raskid Ugovora

Član 12

- (1) Ovaj Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.
- (2) Ugovor se može raskinuti u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako Nosilac balansne odgovornosti u pisanoj formi obavijesti Operatora prenosnog sistema i Operatora tržišta o odustajanju od Ugovora o balansnoj odgovornosti sa rokom otkaza od devedeset dana, pod uslovom ispunjenja Ugovornih obaveza, i
 - 2) ako Operator prenosnog sistema i Operator tržišta jednostrano raskinu ovaj Ugovor u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.
- (3) Ovaj Ugovor prestaje da važi prilikom zamjene nosioca balansne odgovornosti u balansnoj grupi.

Član 13

- (1) Operator prenosnog sistema i Operator tržišta mogu jednostrano raskinuti ovaj Ugovor sa Nosiocem balansne odgovornosti, ako Nosilac balansne odgovornosti:
 - 1) ne plaća obaveze iz obračunskih odstupanja;
 - 2) ne dostavlja podatke potrebne za obračun odstupanja i
 - 3) ne dostavlja instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila i ovog Ugovora.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti ima pravo jednostranog raskida ovog Ugovora, ukoliko Operator prenosnog sistema i Operator tržišta ne izvršavaju svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, kada je Nosilac balansne odgovornosti u potpunosti postupio u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
- (3) U slučaju jednostranog raskida ovog Ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana, Operator prenosnog sistema dužan je da o tome obavijesti sve subjekte poravnanja koji pripadaju balansnoj grupi sa čijim nosiocem balansne odgovornosti se namjerava jednostrano raskinuti ovaj Ugovor, a priključeni su na prenosni sistem, i Operatora distributivnog sistema, najkasnije deset dana prije raskida.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da obavještenje iz stava 3 ovog člana proslijedi svim subjektima poravnanja iz te balansne grupe, koji su priključeni na distributivni sistem.

COTEE

- (5) Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostavljanja pisanog obavještenja o raskidu Ugovora.

IX Rješavanje sporova

Član 14

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora pokušati da riješe sporazumno.
- (2) Ugovorna strana, koja se poziva na spor, inicira sporazumno rješenje dostavljajući drugoj Ugovornoj strani preporučeno pismo uz potvrdu o prijemu, u kome su navedene:
- 1) naziv, broj i datum zaključivanja Ugovora;
 - 2) predmet spora i kratak rezime njenog stava i
 - 3) predlog za sastanak radi postizanja dogovornog rješenja.
- (3) Ukoliko se spor ne uspije riješiti na način opisan u stavovima 1 i 2 ovog člana u razumnom roku, ali ne dužem od petnaest dana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

X Završne odredbe

Član 15

- (1) Na prava i obaveze koji nijesu uređeni ovim Ugovorom primjenjuju se odredbe zakona.
- (2) Ukoliko za vrijeme važenja ovog Ugovora dođe do opravdane potrebe za njegovim izmjenama ili dopunama, ili do promjene zakonskih i drugih propisa na kojima se ovaj Ugovor temelji, ugovorne strane će Aneksom Ugovora usaglasiti njegove odredbe sa novonastalim uslovima i promjenama.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 2 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći propisi.
- (4) Ovaj Ugovor je sačinjen u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, od kojih Operatoru tržišta, Operatoru prenosnog sistema i Nosiocu balansne odgovornosti pripadaju po 2 (dva) primjerka, a 1 (jedan) primjerak se dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.
- (5) Izmjene i dopune ovog Ugovora se vrše u pisanoj formi i iste potpisuju ovlašćeni predstavnici ugovornih strana.

Član 16

- (1) Ovaj Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku, a na zahtjev druge Ugovorne strane može se prevesti na strani jezik, uz obavezu ovjeravanja od strane sudskog tumača za

strani jezik, s tim što troškove prevođenja i ovjere snosi Ugovorna strana koja je to zahtijevala.

- (2) U slučaju bilo kakvog neslaganja između crnogorske i strane verzije ovog Ugovora, kao važeća se uzima verzija na crnogorskom jeziku.

Član 17

Ovaj Ugovor se smatra zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjuje se danom uključivanja Nosioca balansne odgovornosti u balansni obračun.

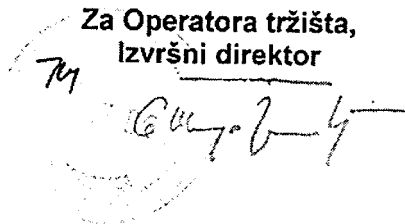
Za Učesnika na tržištu,
Ovlašćeno lice

Za Operatora prenosnog sistema,
Izvršni direktor

Za Operatora tržišta,
Izvršni direktor

Učesnik na tržištu električne
energije Winter Wind d.o.o.

Broj: 032/2022
Timištavgrad, 17.11.2022 godine

Crnogorski elektroprenosni
sistem AD

Broj: 402-0/22-791/9
Podgorica 05.10.2022 godine

DOO Crnogorski operator
tržišta električne energije

22/1558-13
Podgorica, 03.10.2022.godine

UGOVOR O BALANSNOJ ODGOVORNOSTI

Na osnovu člana 125 stav 4 Zakona o energetici ("Službeni list CG" br. 5/16, 51/17 i 82/20), člana 5 stav 1 tačka 2 Tržišnih pravila ("Službeni list CG" broj 44/17 i 25/19) i Odluke o dodjeli statusa Nosioca balansne odgovornosti br. 22/1558-8 od 28.09.2022., zaključuje se:

Ugovor o balansnoj odgovornosti

Između:

Učesnika na tržištu električne energije: **Winter Wind d.o.o. Tomislavgrad, Eminovo Selo b.b., 80240 Tomislavgrad, Bosna i Hercegovina** (dalje u tekstu: Nosioc balansne odgovornosti)

Matični broj (PIB): 4281294910003

EIC oznake: 36XOI-WINTW-TG-X

Broj tekućeg računa: BA 393382304873662719, UniCredit Bank d.d. Mostar, SWIFT:UNCRBA22

Kojeg zastupa ovlašćeno lice: Ivan Skoko, u svojstvu trgovca,

Crnogorskog elektroprenosnog sistema AD, bulevar Svetog Petra Cetinjskog broj 18, 81000 Podgorica (dalje u tekstu: Operator prenosnog sistema),

Matični broj (PIB): 02751372

Broj tekućeg računa: NLB Montenegro banka 530-16413-50

Kojeg zastupa izvršni direktor: Ivan Asanović

i

DOO Crnogorski operator tržišta električne energije Podgorica, bulevar Svetog Petra Cetinjskog 130, 81000 Podgorica, (dalje u tekstu: Operator tržišta)

Matični broj (PIB): 02849097

Broj tekućeg računa: Hipotekarna banka AD Podgorica, 520-34451-27

Kojeg zastupa izvršni direktor: Boro Todorović.

I Predmet Ugovora o balansnoj odgovornosti

Član 1

- (1) Ugovorom o balansnoj odgovornosti (dalje u tekstu: Ugovor) uređuju se međusobna prava i obaveze Operatora tržišta, Operatora prenosnog sistema i Nosioca balansne odgovornosti, koji proističu iz učešća u balansnom mehanizmu, a odnose se na preuzimanje balansne odgovornosti od strane Nosioca balansne odgovornosti za sopstvena količinska odstupanja predaje/prijema električne energije od voznih redova.
- (2) Nosiocem balansne odgovornosti smatra se svaki učesnik na tržištu električne energije koji, u skladu sa odredbama Tržišnih pravila, preuzima balansnu odgovornost za:
 - 1) sebe kao balansno odgovornog subjekta ili
 - 2) sebe i članove balansne grupe, ukoliko je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe.

- (3) U smisli tumačenja ovog Ugovora odrednica Nosilac balansne odgovornosti podrazumijeva subjekte iz stava 2 ovog člana, osim ako se posebno ne koristi odrednica Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, koja se odnosi na balansnu odgovornost za balansnu grupu.
- (4) Predmet ovog Ugovora je, takođe, da definiše:
- 1) način i uslove za sticanje statusa Nosioca balansne odgovornosti;
 - 2) način uključivanja učesnika na tržištu električne energije u balansnu šemu;
 - 3) način izvršavanja prava i obaveza Nosioca balansne odgovornosti;
 - 4) balansni obračun i
 - 5) finansijski obračun i finansijsko poravnanje.

II Obaveze potpisnika Ugovora

Član 2

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da:
- 1) Operatoru tržišta, prije zaključenja ovog Ugovora, dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja (bankarska garancija ili namjenski (garantni) depozit) u skladu sa odredbama Tržišnih pravila;
 - 2) Operatoru tržišta dostavlja sve bilateralne ugovore koje je sam zaključio, ukoliko je balansno odgovorni subjekat, odnosno sve bilateralne ugovore koji su zaključili članovi balansne grupe, ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 3) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema prijavljuje vozni red u skladu sa Tržišnim pravilima i Uputstvom za prijavu i izradu voznih redova;
 - 4) izmiruje svoje finansijske obaveze prema Operatoru tržišta proistekle iz utvrđenih količinskih odstupanja za sebe, kao balansno odgovornog subjekta, ili za sebe i članove balansne grupe za koje je preuzeo balansnu i finansijsku odgovornost;
 - 5) ukoliko je nosilac balansne odgovornosti balansne grupe, dostavi Operatoru tržišta dokaze o osnivanju balansne grupe, u kojoj je nominovan za nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, čime preuzima balansnu i finansijsku odgovornost za članove balansne grupe;
 - 6) ukoliko želi da pristupi već postojećoj balansnoj grupi, Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi dokaze o pristupanju toj balansnoj grupi, kojima prenosi svoju balansnu i finansijsku odgovornost na nosioca balansne odgovornosti balansne grupe;
 - 7) Operatoru tržišta i Operatoru prenosnog sistema dostavi spisak članova sopstvene balansne grupe;
 - 8) ukoliko je trgovac koji ima više trgovačkih filijala, dostavi spisak filijala za koja preuzima balansnu i finansijsku odgovornost. Filijale koje nijesu na spisku dužne su da preuzmu balansnu i finansijsku odgovornost za svoja odstupanja. Spisak iz ove tačke se prilaže uz ovaj Ugovor i predstavlja njegov sastavni dio;
 - 9) odmah obavijestiti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o promjenama spiska iz tačaka 7 i 8 ovog stava i
 - 10) obezbijedi 24 satno dežurstvo zbog moguće, neophodne operativne komunikacije i usklađivanja sa Operatorom prenosnog sistema, koje bi uslovio iznenadni, nepredviđeni događaj u prenosnom sistemu Crne Gore ili u prenosnim sistemima susjednih zemalja.

Član 3

- (1) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da odmah, a najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od nastanka promjene koja utiče ili bi mogla uticati na valjanost i primjenljivost ovog Ugovora, u pisanoj formi, obavijesti Operatora tržišta i Operatora prenosnog sistema o nastaloj promjeni.
- (2) Promjene iz stava 1 ovog člana definišu se aneksom Ugovora.
- (3) Sve finansijske i druge posljedice nastale zbog neblagovremenog obavješćavanja o nastalim promjenama iz stava 1 ovog člana padaju na teret Nosioca balansne odgovornosti.

Član 4

Operator prenosnog sistema dužan je da:

- 1) vodeći se zahtjevima pouzdanosti i sigurnosti rada elektroenergetskog sistema omogućiti učesniku na tržištu nesmetan pristup i korišćenje prenosnog sistema, u skladu sa planovima koje je prethodno obezbijedio od učesnika na tržištu i Operatora tržišta;
- 2) u skladu sa Pravilima za funkcionisanje prenosnog sistema električne energije informiše Nosioca balansne odgovornosti i Operatora tržišta o svim tehničkim ograničenjima trgovanja i
- 3) Operatoru tržišta obezbijedi sve podatke neophodne za izradu količinskog i finansijskog obračuna, i finansijsko poravnanje.

Član 5

Operator tržišta dužan je da:

- 1) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede balansni obračun, odnosno utvrđivanje količinskog odstupanja Nosioca balansne odgovornosti;
- 2) u skladu sa Tržišnim pravilima sprovede finansijski obračun i finansijsko poravnanje Nosioca balansne odgovornosti i
- 3) preko svog informacionog sistema omogućiti Nosiocu balansne odgovornosti uvid u podatke trgovanja i realizacije količinskog i finansijskog poravnanja.

Član 6

Potpisnici ovog Ugovora dužni su da razmijene podatke o ovlašćenim osobama za kontakt, koje su odgovorne za vozne redove, unutarдневно trgovanje i ostalu međusobnu komunikaciju.

III Postupci u slučaju promjena vezanih za balansnu grupu

Član 7

- (1) Član balansne grupe ima pravo da bilo kada zatraži pokretanje postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti.

- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe dužan je da obavijesti Operatora tržišta o svim promjenama u balansnoj grupi.
- (3) U slučaju promjene članstva balansne grupe iz stava 1 ovog člana, nosilac balansne odgovornosti balansne grupe u koju se uključuje novi član preuzima za njega balansnu i finansijsku odgovornost.
- (4) Operator tržišta dužan je da, prilikom svake promjene broja članova balansne grupe, izračuna novi iznos instrumenta obezbjeđenja plaćanja za balansnu grupu.
- (5) Svi članovi balansne grupe koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da preuzmu finansijsku odgovornost za svoja odstupanja ili da balansnu odgovornost prenesu na nosioca balansne odgovornosti druge balansne grupe.
- (6) U slučaju ponovnog preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti iz stava 5 ovog člana, balansno odgovorni subjekt dužan je da Operatoru tržišta odmah dostavi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

IV Prijavljivanje vozničkih redova i dostavljanje obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti i Operatora prenosnog sistema

Član 8

- (1) Način predaje, prenosa, prijema i provjere, kao i sadržaj vozničkih redova Nosioca balansne odgovornosti, preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Uputstvu za prijavu i izradu vozničkih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.
- (2) Ugovorne strane dužne su da Operatoru tržišta dostavljaju podatke za količinski i finansijski obračun i finansijsko poravnanje.
- (3) Način predaje, prenosa, prijema i provjeravanja obračunskih podataka Nosioca balansne odgovornosti preciziran je u Uputstvu o komunikaciji i Pravilniku o načinu obračuna odstupanja predaje i prijema električne energije od vozničkih redova, koja utvrđuje Operator tržišta.

V Finansijski obračun i finansijsko poravnanje

Član 9

- (1) Nosilac balansne odgovornosti finansijski odgovara za svoj debalans.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovara za svoj i za debalans članova balansne grupe.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti balansne grupe odgovoran je za debalans člana balansne grupe koji je pokrenuo postupak prelaska u drugu balansnu grupu, ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti do okončanja postupka.

- (4) Član balansne grupe iz stava 3 ovog člana dužan je da, do okončanja postupka prelaska u drugu balansnu grupu ili preuzimanja sopstvene balansne odgovornosti, Operatoru tržišta dostavi dokaz o uključivanju u drugu balansnu grupu ili, ukoliko preuzima sopstvenu balansnu odgovornost, sopstveni instrument obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Ukoliko nijesu ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana, Operator tržišta ima pravo da ne prihvati istupanje člana balansne grupe iz stava 3 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada, ili preuzimanje sopstvene balansne odgovornosti.
- (6) Operator tržišta dužan je da obavijesti nosioca balansne odgovornosti balansne grupe o neprihvatanju istupanja člana balansne grupe iz stava 5 ovog člana, iz balansne grupe kojoj pripada.

VI Instrument obezbjeđenja plaćanja

Član 10

- (1) Svi članovi koji istupaju iz balansne grupe, uključujući i raspad balansne grupe, dužni su da dostave odgovarajuće instrumente obezbjeđenja plaćanja ukoliko se ne priključe novoj balansnoj grupi, i svoju balansnu odgovornost ne prenesu na nosioca balansne odgovornosti nove balansne grupe.
- (2) Članovi balansne grupe, izuzev nosioca balansne odgovornosti balansne grupe, momentom formiranja balansne grupe ili uključivanja u već formiranu balansnu grupu, imaju pravo da od Operatora tržišta zahtijevaju povraćaj instrumenta obezbjeđenja plaćanja dostavljenog prilikom zaključivanja Ugovora o balansnoj odgovornosti.
- (3) Nosilac balansne odgovornosti dužan je da produži ili dostavi novi odgovarajući instrument obezbjeđenja plaćanja, u iznosu koji utvrđuje Operator tržišta, najkasnije do dana isteka roka važenja postojećeg instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (4) Operator tržišta ima pravo da izvrši reviziju dostavljenog instrumenta obezbjeđenja plaćanja i prije isteka perioda važenja, ukoliko odstupanja Nosioca balansne odgovornosti izađu iz okvira na osnovu kojih mu je prvobitno bila obračunata vrijednost instrumenta obezbjeđenja plaćanja.
- (5) Operator tržišta vrši korekciju iz stava 4 ovog člana na osnovu projekcije odstupanja u odnosu na novonastalu dinamiku ostvarivanja debalansa.
- (6) Operator tržišta ima pravo na korišćenje instrumenta obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.

VII Povjerljivost i objavljivanje

Član 11

Operator tržišta i Operator prenosnog sistema, potpisivanjem ovog Ugovora, obavezuju se da će povjerljive podatke i informacije, posredno ili neposredno dobijene za potrebe balansnog obračuna, upotrebljavati samo u svrhu vezanu za balansni obračun

odstupanja, finansijski obračun i finansijsko poravnanje, i da ih neće prosleđivati trećim licima, osim za izvršenje obaveza koje proizlaze iz zakona.

VIII Trajanje i raskid Ugovora

Član 12

- (1) Ovaj Ugovor je zaključen na neodređeno vrijeme.
- (2) Ugovor se može raskinuti u sljedećim slučajevima:
 - 1) ako Nosilac balansne odgovornosti u pisanoj formi obavijesti Operatora prenosnog sistema i Operatora tržišta o odustajanju od Ugovora o balansnoj odgovornosti sa rokom otkaza od devedeset dana, pod uslovom ispunjenja Ugovornih obaveza, i
 - 2) ako Operator prenosnog sistema i Operator tržišta jednostrano raskinu ovaj Ugovor u skladu sa odredbama Tržišnih pravila.
- (3) Ovaj Ugovor prestaje da važi prilikom zamjene nosioca balansne odgovornosti u balansnoj grupi.

Član 13

- (1) Operator prenosnog sistema i Operator tržišta mogu jednostrano raskinuti ovaj Ugovor sa Nosiocem balansne odgovornosti, ako Nosilac balansne odgovornosti:
 - 1) ne plaća obaveze iz obračunskih odstupanja;
 - 2) ne dostavlja podatke potrebne za obračun odstupanja i
 - 3) ne dostavlja instrument obezbjeđenja plaćanja u skladu sa odredbama Tržišnih pravila i ovog Ugovora.
- (2) Nosilac balansne odgovornosti ima pravo jednostranog raskida ovog Ugovora, ukoliko Operator prenosnog sistema i Operator tržišta ne izvršavaju svoje obaveze u skladu sa ovim Ugovorom, kada je Nosilac balansne odgovornosti u potpunosti postupio u skladu sa odredbama ovog Ugovora.
- (3) U slučaju jednostranog raskida ovog Ugovora u skladu sa stavom 1 ovog člana, Operator prenosnog sistema dužan je da o tome obavijesti sve subjekte poravnanja koji pripadaju balansnoj grupi sa čijim nosiocem balansne odgovornosti se namjerava jednostrano raskinuti ovaj Ugovor, a priključeni su na prenosni sistem, i Operatora distributivnog sistema, najkasnije deset dana prije raskida.
- (4) Operator distributivnog sistema dužan je da obavještenje iz stava 3 ovog člana proslijedi svim subjektima poravnanja iz te balansne grupe, koji su priključeni na distributivni sistem.
- (5) Ovaj Ugovor se smatra raskinutim danom dostavljanja pisanog obavještenja o raskidu Ugovora.

IX Rješavanje sporova

Član 14

- (1) Ugovorne strane će sve eventualne sporove nastale u vezi primjene ovog Ugovora pokušati da riješe sporazumno.
- (2) Ugovorna strana, koja se poziva na spor, inicira sporazumno rješenje dostavljajući drugoj Ugovornoj strani preporučeno pismo uz potvrdu o prijemu, u kome su navedene:
 - 1) naziv, broj i datum zaključivanja Ugovora;
 - 2) predmet spora i kratak rezime njenog stava i
 - 3) predlog za sastanak radi postizanja dogovornog rješenja.
- (3) Ukoliko se spor ne uspije riješiti na način opisan u stavovima 1 i 2 ovog člana u razumnom roku, ali ne dužem od petnaest dana, isti će se rješavati pred stvarno i mjesno nadležnim sudom.

X Završne odredbe

Član 15

- (1) Na prava i obaveze koji nijesu uređeni ovim Ugovorom primjenjuju se odredbe zakona.
- (2) Ukoliko za vrijeme važenja ovog Ugovora dođe do opravdane potrebe za njegovim izmjenama ili dopunama, ili do promjene zakonskih i drugih propisa na kojima se ovaj Ugovor temelji, ugovorne strane će Aneksom Ugovora usaglasiti njegove odredbe sa novonastalim uslovima i promjenama.
- (3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, ili u slučaju da promjene zakonskih ili drugih propisa zahtijevaju zaključivanje novog ugovora, u periodu do zaključivanja Aneksa ugovora iz stava 2 ovog člana ili novog ugovora, primjenjivaće se važeći propisi.
- (4) Ovaj Ugovor je sačinjen u 7 (sedam) istovjetnih primjeraka, od kojih Operatoru tržišta, Operatoru prenosnog sistema i Nosiocu balansne odgovornosti pripadaju po 2 (dva) primjerka, a 1 (jedan) primjerak se dostavlja Regulatornoj agenciji za energetiku i regulisane komunalne djelatnosti.
- (5) Izmjene i dopune ovog Ugovora se vrše u pisanoj formi i iste potpisuju ovlašćeni predstavnici ugovornih strana.

Član 16

- (1) Ovaj Ugovor je sačinjen na crnogorskom jeziku, a na zahtjev druge Ugovorne strane može se prevesti na strani jezik, uz obavezu ovjeravanja od strane sudskog tumača za strani jezik, s tim što troškove prevođenja i ovjere snosi Ugovorna strana koja je to zahtijevala.
- (2) U slučaju bilo kakvog neslaganja između crnogorske i strane verzije ovog Ugovora, kao važeća se uzima verzija na crnogorskom jeziku.

Član 17

Ovaj Ugovor se smatra zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a primjenjuje se danom uključivanja Nosioca balansne odgovornosti u balansni obračun.

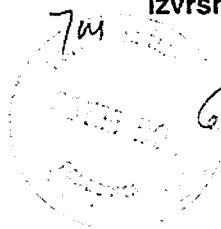
Za Učesnika na tržištu,
Ovlašćeno lice

Winter Wind d.o.o.
Tomislavgrad 2

Za Operatora prenosnog sistema,
Izvršni direktor

Za Operatora tržišta,
Izvršni direktor

7m

Gu-6-4